

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

GRAD VARAŽDIN
www.varazdin.hr e-mail: varazdin@varazdin.hr

GRADSKO VIJEĆE

KLASA: 350-01/18-01/1

URBROJ: 2186/01-02-18-43

Varaždin, 18. rujna 2018. godine

Na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 153/13 i 65/17) i članka 45. Statuta Grada Varaždina ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" broj 3/18), Gradsko vijeće Grada Varaždina na 13. sjednici održanoj dana 18. rujna 2018. godine, donosi

**IZVJEŠĆE
O STANJU U PROSTORU GRADA VARAŽDINA
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2017. GODINE**

I. POLAZIŠTA

1.1. Ciljevi izrade Izvješća

1.1.1. Osnova izrade Izvješća i sadržaj

Izvješće o stanju u prostoru osnovni je dokument praćenja stanja u prostoru. Izrađuje se temeljem obaveze propisane Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13 i 65/17) kao četverogodišnji dokument. Grad kao jedinica lokalne samouprave ima obavezu praćenja stanja na svom teritoriju, a Izvješće razmatra i donosi Gradsko vijeće.

Ministar graditeljstva i prostornog uređenja donio je Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća stanja u prostoru („Narodne novine“ broj: 48/14 i 19/15) temeljem navedenog Zakona.

Ovo Izvješće izrađeno je zaključno sa 2017. godinom. Osnova za izradu su važeći prostorni planovi, u prvom redu Prostorni plan uređenja Grada Varaždina koji je na snazi od 2005. godine i Izmjene i dopune istog ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" broj 2/05 i 13/14) te Generalni urbanistički plan grada Varaždina i njegove III. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 1/07 i 7/16) pa se kroz poglavlja uspoređuje sa podacima koji su trenutno važeći i dobiveni od nadležnih tijela.

Izvješće o stanju u prostoru prema Zakonu o prostornom uređenju i Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća stanja u prostoru sadrži:

I. POLAZIŠTA

I.1. Ciljeve izrade Izvješća

I.2. Zakonodavno-institucionalni okvir

I.3. Osnovna prostorna obilježja Grada Varaždina

- I.4. Grad Varaždin u okviru prostornoga uređenja Varaždinske županije
- II. ANALIZA I OCJENA STANJA PROVEDBE I TREDOVA PROSTORNOGA RAZVOJA
 - II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Varaždina
 - II.2. Sustav naselja
 - II.3. Gospodarske djelatnosti
 - II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom
 - II.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja
 - II.6. Obvezni prostorni pokazatelji
- III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA
 - III.1. Izrada prostornih planova
 - III.2. Provedba prostornih planova
 - III.3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor
 - III.4. Provedba zaključaka, smjernica i prijedloga za unapređenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru.
- IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI
 - IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnog održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove
 - IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini jedinice lokalne samouprave
 - IV.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

V. IZVORI PODATAKA

I. 1.2. Izvješća i Programi koji su prethodili ovom Izvješću

Grad Varaždin kontinuirano prati stanje u prostoru te je do sada izrađeno 5 Izvješća o stanju u prostoru za Grad Varaždin:

- Izvješće o stanju prostoru - obuhvaća samo prostor povijesne jezgre ("Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 6/95)
- Izvješće o stanju prostoru za razdoblje 1991. - 1996. godine, ("Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 3/96)
- Izvješće o stanju prostoru za razdoblje 1998. - 2001.godine, ("Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 2/01)
- Izvješće o stanju prostoru za razdoblje 2001. - 2006.godine, ("Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 8/06)
- Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2007.- 2013.godine, („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 8/14)

Na temelju svakog Izvješća, osim posljednjeg, izrađeni su sukladno tadašnjoj zakonskoj regulativi i Programi mjera za unapređenje stanja u prostoru koji su određivali potrebu izrade novih, odnosno izmjene postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu te utvrđivali potrebu i razinu uređenja zemljišta te izvore financiranja i rok u kojem je isto potrebno urediti.

Zadnjim **Izvješćem o stanju prostoru za razdoblje 2007. - 2013. godine**, nakon analize postojeće dokumentacije prostornog uređenja, izrađenih tematskih studija i realizacija dana je opća ocjena provedenih mjera i njihova učinkovitost na svrhovito gospodarenje prostorom koja uključuje sljedeće:

- Prisutan je trend smanjenja broja stanovnika u naselju Varaždin uprkos povoljnim uvjetima stanovanja: urbanizam, društvena i komunalna infrastruktura, ali i blagi rast stanovništva okolnih naselja što ukazuje na policentričan razvoj Grada.
- Grad Varaždin je sjedište Varaždinske županije, njen površinom najmanji grad s najvećim brojem stanovnika te najvećom gustoćom naseljenosti. Ujedno je i upravno, znanstveno, kulturno, gospodarsko, turističko, prometno i infrastrukturno središte. Zbog strateškog i prometnog položaja u Republici Hrvatskoj ima status regionalnog središta. Indeks razvijenosti pokazuje lagani pad (nešto manji nego u Županiji, što je posljedica gospodarske krize koja je nastupila nakon 2008. godine).
- Područje Grada je pretežito urbanizirano područje s velikim udjelom građevinskog zemljišta (izgrađenog i neizgrađenog) koje se Izmjenama PPUG-a iz 2014. godine neznatno povećava, prožeto prometnom i komunalnom infrastrukturom, bogato zaštićenom kulturnom i prirodnom baštinom te vrijednim dijelovima prirode i vodenim površinama.
- Budući da je središte naselja Varaždin sjecište prometnih i infrastrukturnih pravaca ista dijeli naselja Črnec, Biškupec, Gojanec i Hrašćicu (jugozapadna obilaznica i 110 kV dalekovod) pa su ostali djelomično izolirani te su orijentirani na susjedne općine (osnovna škola, dječji vrtić, ambulanta i sl.) ili Kučani (željeznička pruga) koji se razvijaju relativno neovisno kao svojevrsni podcentar.
- S turističkog gledišta Grad Varaždin je izletničko, uglavnom jednodnevno odredište sa bogatom zaštićenom kulturno – povjesnom i prirodnom baštinom koja se premalo valorizira i marketinški obrađuje te su premala ulaganja za stvaranje preduvjeta većeg ulaganja.
- Industrijska proizvodnja, osim prehrabrene je u opadanju, kao i malo poduzetništvo i obrt usprkos formiranju gospodarskih zona. Trgovina je porasla s obzirom na veći broj otvorenih trgovačkih centara međutim i tu se pokazuje trend pada, budući da su se neki centri u međuvremenu zatvorili.

I.1.3. Uvodni dio – Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Zaprimili smo podatke i informacije Zavoda za prostorno uređenje Varaždinske županije (KLASA: 350-01/18-01/1; URBROJ: 2186/1-16-18-2 od 13. 02. 2018.), glede ažuriranja podataka za potrebe izrade Izvješća o stanju u prostoru Grada Varaždina za razdoblje 2014. - 2017. godine, te se ovdje navode:

1. U razdoblju nakon usvajanja Izvješća o stanju u prostoru Grada Varaždina za razdoblje 2007. - 2013. godine promijenjen je zakonski okvir sustava prostornog uređenja i gradnje u Republici Hrvatskoj donošenjem novih propisa i strateškog dokumenta i to:

- Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine,“ broj: 153/13. i 65/17.)
- Zakon o gradnji („Narodne novine,“ broj: 153/13. i 20/17.)
- Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja („Narodne novine,“ broj: 37/14. i 154/14.)
- Uredba o Informacijskom sustavu prostornog uređenja („Narodne novine,“ broj: 115/15.)

- Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine,“ broj: 48/14. i 19/15.)
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine,“ broj: 106/17.).

U okviru novog sustava bitno je napomenuti da je uvedena nova kategorija prostornog plana – Državni plan prostornog razvoja (u nastavku teksta: DPPR), koji će definirati elemente od državnog značaja, te je ponovno uvedena kategorija Generalnog urbanističkog plana (u nastavku teksta: GUP), a ukinuta je kategorija Detaljnog plana uređenja.

Prostorni planovi uređenja općina/gradova bi se u budućem periodu trebali temeljiti na novom sustavu prostornog uređenja i novom Prostornom planu Varaždinske županije (uz preuzimanje elemenata državne i županijske razine iz prostornih planova više razine). S obzirom da taj sustav nije još uvijek do kraja uspostavljen (nije izrađen DPPR, te nije donesen propis za izradu prostornih planova područne (regionalne i lokalne razine), pa slijedom toga niti novi Prostorni plan Varaždinske županije, nužne izmjene i dopune prostornih planova lokalne razine moći će se izrađivati prema potrebi i prije osiguranja uvjeta na državnoj i županijskoj razini, što će ovisiti o prikupljenim inicijativama i procjeni samih JLS-a. Neke od značajnih potreba izmjena i dopuna prostornih planova lokalne razine su potrebe određivanja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja te njegova uređenog i neuređenog dijela, čime se mogu smanjiti obveze izrade dokumenata niže razine (Urbanističkih planova uređenja).

Nova zakonska rješenja iz 2014. godine uvela su značajne promjene i pozitivne pomake vezano uz postupke izrade i donošenja prostornih planova, kao primjerice skraćeni i olakšani neki dijelovi postupka, olakšana objava javne rasprave, smanjen obim sadržaja prostornih planova i dr. Međutim, navedeni postupci su još uvijek relativno dugotrajni, dok se danas i u buduće očekuju brze promjene i fleksibilnost prostornih planova.

2. Prostorni plan Varaždinske županije (u dalnjem tekstu: PPŽ) nije mijenjan i dopunjavan u navedenom izvještajnom razdoblju te osnovni plan datira još iz 2000. godine, uz manje ciljane izmjene i dopune iz 2006. i 2009. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije,“ broj: 08/00, 29/06 i 16/09). Slijedom toga, elementi na koje se vezalo u Izvješću o stanju u prostoru Grada Varaždina, a za koje je PPŽ naveden kao izvor, također nisu promijenjeni. Međutim, mnogi elementi su ipak bitno promijenjeni, te Varaždinska županija planira skoro pokretanje sveobuhvatnih Izmjena i dopuna PPŽ-a, koji postupak će potrajati određeni period, pa se predlaže da se za pojedine elemente (infrastrukturni sustavi i građevine, zaštita vodonosnika i izvorišta, zaštita okoliša, prirode, te kulturne baštine i dr.) koriste podaci nadležnih javnopravnih tijela koji upravljaju određenim resursom ili infrastrukturom.

Premda je bilo ocijenjeno da je racionalnije reviziju PPŽ-a (ili izradu novog PPŽ-a) temeljiti na novom sustavu prostornog planiranja definiranom Zakonom o prostornom uređenju i novim strateškim dokumentima prostornog uređenja na razini Države, te podzakonskim propisima koji su se trebali usvojiti (Strategija prostornog razvoja RH, Državni plan prostornog razvoja RH, novi pravilnik o izradi prostornih planova), opredjeljenje je Županije da se pokrene sveobuhvatna Izmjena i dopuna PPŽ-a na temelju važećih propisa, te raspoloživih dokumenata i podataka. To je iz razloga što se sve potrebne pretpostavke za izradu Izmjena i dopuna PPŽ-a prema novom sustavu nisu u potpunosti realizirale, a postoje potrebe za realizaciju određenih zahtjeva, programa i projekata, kako državnog, tako i županijskog značaja, kao i potrebe usklađenja PPŽ-a s aktualnim propisima, dokumentima, novim podacima i stanjem u prostoru.

3. Za područje Varaždinske županije izrađeno je u studenom 2015. godine Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. - 2015. godine, koje je u ožujku 2016. godine usvojila Županijska skupština Varaždinske županije te je isto objavljeno u „Službenom vjesniku Varaždinske županije,“ broj: 09/16.

Navedenim Izvješćem pojedine teme su obradene nešto šire u odnosu na obveze iz Pravilnika pa se sugerira da se u odgovarajućoj mjeri koriste podaci iz ovog Izvješća, u dijelu koji se odnosi i na Grad Varaždin. S obzirom da je ovo Izvješće obuhvatilo period do uključivo 2015. godinu, u izradi Izvješća za Grad Varaždin potrebno je, radi ažurnosti (za 2016. i 2017. godinu), pojedine podatke koji su u nadležnosti određenih javnopravnih tijela zatražiti od tih tijela i odgovarajuće koristiti.

Nastavno su nam dostavljeni naglasci i ocjene iz Izvješća o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. - 2015. godine, koji se odnose i na područje Grada Varaždina, te koje će se svrhovito koristiti prilikom izrade Izvješća o stanu u prostoru za Grad Varaždin, kao i prilikom izrade prostornih planova, odnosno njihovih izmjena i dopuna:

– U proteklom razdoblju poboljšao se način pribavljanja i kvaliteta podloga, a donekle i ažurnost, ali je i nadalje prisutna potreba njihovog bržeg, odnosno učestalijeg ažuriranja. Problem se javlja u međusobnoj neusklađenosti u pojedinim vrstama podloga ili neusklađenosti između različitih podloga (preklapanja ili nepokrivenost područja – „rupa“ između katastarskih općina). Za Grad Varaždin još uvijek nije dovršen postupak javnog izlaganja za novu izmjeru i reambulaciju k.o. Varaždin.

– I nadalje je prisutna problematika granica teritorijalnih jedinica, postoji neusklađenost iako je izvršena određena homogenizacija u Registru prostornih jedinica. S obzirom da se svi podaci za pojedinu prostornu jedinicu vežu na područje omeđeno njihovom granicom, ova problematika uzrokuje daljnji nesklad u obradi podataka.

– Napravljena je transformacija svih digitalnih katastarskih planova iz starog koordinatnog sustava u sustav poprečne Mercatorove (Gauss-Krügerove) projekcije (eng. *Transverse Mercator Projection*) - skraćeno HTRS96/TM, koji se intenzivnije koristi u izradi, odnosno izmjenama i dopunama prostornih planova od 2013. god. te su postepeno svi prostorni planovi preneseni u taj sustav.

– U cilju dostupnosti podloga i podataka za sve potencijalne korisnike i javnost uspostavljeni su sustavi: Geoportal DGU (<http://geoportal.dgu.hr/#/>), Informacijski sustav prostornog uređenja – ISPU Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (<https://ispu.mgipu.hr/>) te sustavi i portali pojedinih javnopravnih tijela. Prostorni planovi su također dostupni na županijskim mrežnim stranicama (<http://arhiva.vzz.hr/index.php/prostorni-planovi.html>) – za područje Grada Varaždina vidljiv je samo PPUG, dok su ostali planovi niže razine vidljivi na mrežnim stranicama Grada Varaždina. U Varaždinskoj županiji, kao i u Gradu Varaždinu, u funkciji je i lokalni geografskog informacijski sustav (GIS), koji omogućuje korisnicima pristupanje, ne samo prostornim planovima svih razina u službenom koordinatnom sustavu, već i preklapanje s ortofoto, kartografskim i katastarskim podlogama, te preklapanje s drugim značajnim podacima.

– U svibnju 2015. god. uspostavljen je za područje Varaždinske županije Zajednički informacijski sustav zemljишnih knjiga i katastra (ZIS).

– Utvrđena je problematika u pribavljanju podataka (nedobivanje ili stvarni nedostatak podataka, dobivanje podataka koji se vode na bitno drugačiji način od načina koji bi bio primjenjiv za prostorne planove, odnosno koji bi bili sukladni važećem propisu o izradi planova, dobivanje različitih podataka iz različitih izvora te je teško ocijeniti vjerodostojnost i mjerodavnost istih, a što iziskuje potrebu dodatnih konzultacija ili određenu prilagodbu

podataka od strane stručnih izrađivača). Značajni pozitivni pomaci u smislu pribavljanja i vođenja prostornih podataka započeli su temeljem posebnih propisa koji reguliraju Nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka i drugih posebnih propisa te Uredbe o informacijskom sustavu prostornog uređenja. Međutim, potrebno je provesti još brojne aktivnosti kako bi međusektorska suradnja i razmjena podataka, ali i sama kvaliteta podataka, dostigla zadovoljavajuću razinu.

– Grad Varaždin ima osobito značenje u sustavu naselja Varaždinske županije te urbanoj mreži RH, a koji prema Programu prostornog uređenja RH i PPŽ-u treba još osposobiti za stvarnu ulogu većeg regionalnih središta (većeg razvojnog središta) s razvojem odgovarajućih središnjih i gospodarskih funkcija, uz potvrdu njihove sposobnosti razvoja bez nužne potpore Države. Pri tome se naglašava osovina razvoja/konurbacija Varaždin – Čakovec. PPŽ-om je za grad Varaždin planiran I. stupanj centraliteta, važnije nacionalno središte (regionalno gradsko središte), dok su kroz provedeno istraživanje o sustavu središnjih naselja 2014. godine, u okviru pripreme izrade Strategija prostornog razvoja RH, prema utvrđenim kriterijima proizašle promjene stupnja centraliteta naselja Varaždinske županije u odnosu na definirane stupnjeve centraliteta u PPŽ-u, te je za naselje Varaždin određen prelazak iz I. stupnja u II. stupanj centraliteta. Usvojena Strategija prostornog razvoja RH definira grad Varaždin kao jači regionalni centar, odnosno regionalno središte.

– U segmentu gospodarskih djelatnosti Grad Varaždin, kao regionalni centar, ima i planira značajne kapacitete (proizvodne, poslovne, turističke, društvene, infrastrukturne), pri čemu je utvrđena određena problematika u otežanom rješavanju imovinsko-pravnih odnosa i komunalnom opremanju pojedinih zona, te nedovoljna iskorištenost potencijala za razvoj turizma i nedostatak smještajnih kapaciteta za veći broj posjetitelja.

– Osim zaštite utvrđenih prirodnih i kulturnih vrijednosti, na prostoru Grada Varaždina istaknuta su slijedeća područja zaštite od posebnog značaja za koja postoje posebna ograničenja i mjere: zračni koridori uz aerodrom Varaždin, vodonosno područje i zone sanitарне zaštite izvorišta, ranjiva područja vezana uz onečišćenje nitratima poljoprivrednog podrijetla, zaštitne zone uz pojedine energetske (plinovode i elektrovodove) i prometne građevine (cestovne, željezničke, telekomunikacijske), potencijalna poplavna područja uslijed eventualne havarije na HE sustavu Drava i dr.

– Na županijskoj razini je ocijenjeno da je provedba prostornih planova unatrag nekoliko godina poboljšana (što se odnosi i na Grad Varaždin), te je ubrzano i olakšano izdavanje akata za gradnju, a razlozi za to su: nova zakonska rješenja prema kojima se akt za gradnju može izdati i prije nego je izvršena naplata komunalnog i vodnog doprinosa prema investitoru, što uvelike skraćuje rok izdavanja akta, te novi sustav e-Dozvole koji je omogućio da se akti izdaju na uniformiran, jedinstven način u cijeloj Državi, a brzina i kontrola izdavanja akata je praćena od strane nadležnog Ministarstva.

– Također se intenzivnije provodio Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, te se bitno povećao broj akata za ozakonjenje tj. rješenja o izvedenom stanju. Ocijenjeno je da će se problematika javiti kod zgrada koje će biti ozakonjene (i time pravno izjednačene sa ostalim zgradama koje su izgrađene sukladno propisima i prostornim planovima), a koje su suprotne nekim od parametara i propisanih uvjeta iz prostornih planova, te će njihove negativne utjecaje na prostor biti vrlo teško ili nemoguće poboljšati sanacijskim mjerama i planovima.

Posebno se ukazuje na poglavlje navedenog Izvješća o stanju u prostoru Varaždinske županije - IV.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja, koje se dobrim dijelom odnose i na Grad Varaždin, i to osobito na slijedeće aktivnosti:

– preispitati potrebe za planiranjem građevinskih područja, kako za razvoj naselja, tako i za sadržaje koji se planiraju kao izdvojena građevinska područja izvan naselja,

- preispitati potrebu i racionalnost planiranja gospodarskih (proizvodnih i poslovnih) zona, kao i potrebu zadržavanja onih namjena koje se u dužem periodu nisu započele realizirati, te nema naznaka da bi se iste mogle realizirati u nerednom razdoblju,
- analizirati i definirati potrebne sadržaje društvene infrastrukture u pojedinim sredinama, osobito potrebe za prostornim razmještajem kapaciteta za brigu o starijoj populaciji i populaciji s posebnim potrebama, te prema potrebi i zahtjevima obuhvatiti takve sadržaje prostorno-planskom dokumentacijom,
- planirati mјere za prostore, odnosno zahvate i građevine ozakonjene kroz propisani postupak, a koji nisu sukladni prostornim planovima i uslijed toga nisu kompatibilni s namjenama i korištenjem prostora u okruženju,
- naglašavati strateški cilj te planirati i provoditi odgovarajuće mјere zaštite ležišta pitke vode,
- osmisiliti efikasne modele za rješavanje problema usitnjenosti poljoprivrednog posjeda i sporo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa,
- uskladiti podatke (putem nadležnih javnopravnih tijela) o šumskim površinama iz različitih izvora sa stvarnim stanjem i utvrditi njihovu kategorizaciju, te definirati odgovarajuće režime i uvjete planiranja na šumskim površinama i u kontaktnom području
- racionalno planirati daljnji razvoj prometne, cestovne i željezničke, te zračne infrastrukture (brzih cesta i pruge između Varaždina i Krapine, te uloge i značaja aerodroma Varaždin), kao i pokretne komunikacijske infrastrukture i radijskih koridora sukladno posebnim zahtjevima i propisima (jedan od važnih projekata Varaždinske županije je razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu),
- unaprijediti stanje u dijelu opskrbe električnom energijom (između ostalog revitalizacija HE Varaždin i povećanje instalirane snage s dosadašnjih 94 MW na 105 MW, revitalizacija dalekovoda 110 kV Nedeljanec - Jertovec i TS 110/35 kV Nedeljanec), plinoopskrbe (rekonstrukcija plinskih mreža te novi magistralni plinovodi), te sustava vodoopskrbe i odvodnje (projekti aglomeracija),
- uskladiti sustav gospodarenja otpadom s opredjeljenjima Županije (regionalni koncept s Regionalnim centrom u Koprivničko-križevačkoj županiji i prateća logistika i propisane građevine na području Županije) i novim propisima i planovima gospodarenja otpadom,
- preispitivati planiranje zaštite prirodne baštine, te kroz odgovarajuće postupke izmjena i dopuna prostornih planova uskladiti s važećim propisima i stanjem zaštite,
- poboljšavati sustave zaštite od poplava izgradnjom zaštitnih građevina, respektirati najnovije procjene ugroženosti/rizika, te prilikom planiranja korištenja prostora u prostornim planovima izbjegavati planiranje izgradnje na potencijalno ugroženim područjima, odnosno prethodno planirati odgovarajuće zaštitne građevine (retencije i akumulacije, nasipe), uzeti u obzir i mogućnost potencijalnih poplava uslijed proloma objekata HE Varaždin.

I.1.4 Ciljevi izrade Izvješća

U razdoblju od donošenju zadnjeg Izvješća i Programa mјera došlo je do znatnih promjena zakonskih i podzakonskih akata, a koji bitno utječu na formiranje uvjeta prostornog razvoja i načina korištenja prostora.

Kroz analizu pojedinih segmenata temeljem dostupnih pokazatelja i njihovom usporedbom kao i navedenim promjenama u prostoru koje nastaju pod utjecajem demografskih procesa i zahtjeva/želja za korištenje prostora različitih interesnih skupina dana je ocjena trenutnog stanja pojedinog područja, provedbe (problemi u prostoru te dosadašnja

rješenja) i trendovi kretanja prostornog razvoja. Analizirana je i izrada kao i provedba prostornih planova. Temeljem svega toga formirano je poglavlje IV. Izvješća, odnosno dane su preporuke za unapređenje održivog razvoja u prostoru s prijedlogom strateških ciljeva i mjera.

I. 2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Zakonom o prostorom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13 i 65/17) člankom 39. propisana je obveza jedinice lokalne samouprave da razmatra Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine, a člankom 40. propisan je osnovni sadržaj Izvješća o stanju u prostoru.

Detaljni sadržaj i osnovni prostorni pokazatelji propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru ("Narodne novine," broj: 48/14 i 19/15) koji su stupili na snagu u travnju 2014. godine, odnosno u veljači 2015. godine.

Sukladno članku 45. Statuta Grada („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 3/18) Izvješće o stanju u prostoru razmatra i donosi Gradsko vijeće Grada Varaždina, a objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Nakon toga dostavlja se Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja i Hrvatskom zavodu za prostorni razvoj.

I. 3. Osnovna prostorna obilježja Grada Varaždina

I. 3.1. Prirodna i geografska obilježja

Grad Varaždin nalazi se u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, na desnoj obali rijeke Drave, na udaljenosti oko 80 km od Zagreba, na $16^{\circ}20'33''$ istočne zemljopisne dužine i $46^{\circ}18'29''$ sjeverne zemljopisne širine te na oko 173 m nadmorske visine. Površina Grada iznosi 59,45 km². Udaljenost krajnjih točaka u smjeru sjever - jug iznosi 11 km, a u smjeru zapad - istok 12,3 km.

Seizmičnost na ovom području iznosi VII - VIII stupnjeva MCS ljestvice.

Područje Grada Varaždina nalazi se u diluvijalnoj zoni na pridravskoj ravni koju se naziva i Varaždinsko polje. Područje Grada nizinama je široko otvoreno prema zapadu, sjeveru i istoku.

Sve to ukazuje da Varaždin predstavlja gravitacijsko središte zapadnog dijela Podravine i sjevernog dijela Hrvatskog Zagorja kao i važno željezničko i cestovno sjecište državnih i međunarodnih puteva. Položaj Varaždina naglašava njegov geoprometni značaj i povijesni razvoj.

I.3.2. Upravno teritorijalna podjela

Sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine," broj: 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15 –pročišćeni tekst) i Statutu Grada Varaždina, („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj: 3/18) Grad Varaždin je definiran kao sjedište Varaždinske županije te se sastoji od 10 naselja: Črnec Biškupečki, Donji Kućan, Gojanec, Gornji Kućan, Hrašćica, Jalkovec, Kućan Marof, Poljana Biškupečka, Varaždin i Zbelava.

Također, područje Grada Varaždina podijeljeno je na 7 gradskih i 9 prigradskih mjesnih odbora.

I.3.3. Stanovništvo

Demografska struktura prema popisu stanovništva iz 2011. godine pokazuje da na području Grada Varaždina ima 46.946 stanovnika koji žive u 17.161 domaćinstava u deset statističkih naselja.

NASELJE	BROJ STANOVNIKA		Indeks kretanja broja stanovnika	BROJ DOMAĆINSTAVA		Indeks kretanja broja domaćinstva	prosječna veličina domaćinstva	
	2001.	2011.		2001.	2011.		2001.	2011.
Črnec Biškupečki	713	696	97,62	220	205	93,18	3,2	3,4
Donji Kućan	707	716	101,27	210	203	96,67	3,4	3,5
Gojanec	603	620	102,82	149	170	114,09	4,0	3,6
Gornji Kućan	1.118	1.139	101,88	346	390	112,72	3,2	2,9
Hrašćica	965	1.283	132,95	284	383	134,86	3,4	3,3
Jalkovec	1.294	1.309	101,16	359	378	105,29	3,6	3,5
Kućan Marof	1.329	1.388	104,44	390	427	109,49	3,4	3,3
Poljana Biškupečka	443	452	102,03	117	123	105,13	3,8	3,7
Varaždin	41.434	38.839	93,74	14.519	14.624	100,72	2,9	2,7
Zbelava	469	504	107,46	139	153	110,07	3,4	3,3
UKUPNO:	49.075	46.946	95,66	16.838	17.161	101,92	2,9	2,7

– Iz gornje tablice kretanja broja stanovnika i domaćinstava u odnosu na popis iz 2001. godine vidljivo je smanjenje stanovnika od 2.129 ili cca 4,34%, ali i povećanje domaćinstava za 323 ili 1,92% budući da se smanjila prosječna veličina domaćinstva. Isto proizlazi iz smanjenja broja stanovnika naselja Varaždin dok sva ostala naselja, a pogotovo Hrašćica zbog intenzivije izgradnje u promatranom periodu, bilježe povećanje broja stanovnika i domaćinstava.

OSNOVNI POKAZATELJ	VRIJEDNOSTI POKAZATELJA ZA GRAD VARAŽDIN		VRIJEDNOSTI STANDARDIZIRANIH POKAZATELJA U ODNOSU NA NACIONALNI PROSJEK	
	2010.-2012.	2014.-2016.	2010.-2012.	2014.-2016.
Prosječni dohodak per capita	35.471,0	37.885,7,0	131,0,	121,11,0
prosječni izvorni prihodi per capita	3.384.0,0	3797,7,0	115,1	107,2
prosječna stopa nezaposlenosti	11,2	9,06	112,6	108,96
kretanje stanovništva	2010.-2001.	2016.-2006.	2010.-2001.	2016.-2006.
	97,08	98,567,0	95,8	104,52
udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 g.	2011.	2014.	2011.	2014.
	86,9	0,3262	119,8	129,02

Izvor podataka:

- Izvješće o stanju u prostoru Grada Varaždina za razdoblje 2007. – 2013. godine
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije –Dopis od 30.. siječnja 2018.godine.

Prisutan je trend smanjenja broja stanovnika u naselju Varaždin usprkos povoljnim uvjetima stanovanja (urbanizam, društvena i komunalna infrastruktura i stjecanje stambenog prostora – POS izgradnja koja je aktivna do kraja 2014. godine da bi u tijeku 2015. i 2016. godine mirovala), ali i blagi rast stanovništva okolnih naselja što ukazuje na policentrični razvoj Grada.

I. 4. Grad Varaždina u okviru prostornoga uređenja Varaždinske županije

Varaždin je sjedište i najveći grad Varaždinske županije. Sa površinom od 59,45 km² je najmanji od svih šest gradova u Županiji i zauzima samo 4,71% površine Županije, ali po broju stanovnika od 46.946 prema popisu iz 2011. god, Grad Varaždin je na 1. mjestu među jedinicama lokalne samouprave u Županiji i čini četvrtinu (26,68%) njenog stanovništva.

Graniči sa Općinama Sračinec, Vidovec, Beretinec, Sveti Ilij, Gornji Kneginac, Jalžabet i Trnovec Bartolovečki u Varaždinskoj županiji i s Općinom Nedelišće u Međimurskoj županiji.

U razvojnim dokumentima Varaždinske županije (Prostorni plan, Regionalni operativni program, Županijska razvojna strategija), Grad Varaždin je prisutan kao:

- sjedište Županije, regionalno sjedište i najrazvijenija jedinica lokalne samouprave u Županiji, po dohotku po glavi stanovnika (1. mjesto), obrazovanosti stanovništva (1. mjesto) i gustoći naseljenosti (1. mjesto);
- sjedište nekih od vodećih tvrtki u gospodarstvu Županije;
- lokacija infrastrukturnih građevina i gospodarskih sadržaja od važnosti za Državu i Županiju: državne ceste, aerodrom, željeznička pruga, telekomunikacijska mreža, magistralni plinovod sa mjerno-redukcijском stanicom, sustav odvodnje i pročišćivač otpadnih voda 140.000 ES, sustav vodoopskrbe, sustav elektroopskrbe sa TS 110/20 kV, gospodarske zone, gospodarenje otpadom;
- jedno od vodećih turističkih područja u Županiji: zaštićena kulturna i prirodna baština, smještajni kapaciteti, kulturne i gospodarske manifestacije, potencijalna lokacija golf igrališta;
- sjedište kulturnih, znanstvenih, obrazovnih i upravnih institucija od važnosti za Županiju: Ministarstvo kulture - Konzervatorski odjel u Varaždinu, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu, Gradski muzej Varaždin, Koncertni ured, Gradska knjižnica i čitaonica "Metel Ožegović", Galerijski centar Varaždina, Sveučilište Sjever- Studijski centar Varaždin, srednje škole (13), osnovne škole (9), dječji vrtići (11).
- sjedište institucija zdravstvene zaštite i socijalne skrbi od važnosti za Županiju: Zavod za javno zdravstvo, Opća bolnica Varaždin, Dom zdravlja, Dom za starije i nemoćne osobe, Podružnica Centra za socijalnu skrb Varaždin, Caritas Varaždin, Crveni križ.
- sjedište Varaždinske Biskupije.

Na temelju postupka provedenog krajem 2013. donesena je Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 153/13) koja je stupila na snagu 01.siječnja 2014. i vrijedila je do 31. prosinca 2017.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o regionalnom razvoju, koji je stupio na snagu 13. prosinca 2017. („Narodne novine“, broj: 123/17) unaprđen je pravni okvir koji se odnosi na postupak ocjenjivanja i razvrstavanja JLP(R)S-a prema stupnju razvijenosti te način utvrđivanja potpomognutih područja te je proveden novi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti te određenje

potpomognutih područja. Na temelju provedenog postupka donesena je Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine,“ broj: 132/17) koja je stupila na snagu 01. siječnja 2018.

Obje odluke, kao i vrijednosti osnovnih pokazatelja te njihovih standardiziranih vrijednosti korištenih u navedenim postupcima ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti provedenim krajem 2013., odnosno 2017., dostupne su na web stranicama Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (<https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/indeks-razvijenosti/112>).

IZRAČUN	VARAŽDINSKA ŽUPANIJA			GRAD VARAŽDIN		
	indeks razvijenosti	skupina		indeks razvijenosti	skupina	
01.01.2014.	86,340	75-100	II.	116,13	100-125	IV.
01.01.2018.	101,713		3.	111,022		8.

Izvor podataka:

- Prostorni plan Varaždinske županije ("Službeni vjesnik Varaždinske županije," broj: 8/00, 29/06 i 16/09)
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije – Dopis od 30. siječnja 2018.godine.

Grad Varaždin je sjedište Varaždinske županije, njen površinom najmanji grad sa najvećim brojem stanovnika te najvećom gustoćom naseljnosti. Ujedno je i upravno, znanstveno, kulturno, gospodarsko, turističko, prometno i infrastrukturno središte. Zbog strateškog i prometnog položaja u Republici Hrvatskoj ima status regionalnog središta. Indeks razvijenosti pokazuje lagani pad u Gradu Varaždinu te lagani porast u Županiji.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TREDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

II. 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Varaždina

Prostorna struktura korištenja i namjene površina sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, poljoprivrednih površina, šuma i površinskih voda.

STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA			PPUG iz 2005	IID PPUG iz 2014	
KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	Površina naselja	Površina naselja - ukupno	5.945,0	ha	
	Građevinska područja (GP)	Površina GP naselja - ukupno planirana	2.882,1	3.010,63	ha
		Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	48,5	50,6	%
		Izgrađeno GP naselja - ukupno	1.326,1	1.617,95	ha
		Udio izgradenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	22,3	27,2	%
IZDVOJENA GRAĐEVINSKA	Izdvojena građevinska	Površina IGP izvan naselja - ukupno planirana	26,2	23,4	%

PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	područja (IGP)	Udio površine IGP izvan naselja na ukupnu površinu JLS	5,2	4,2	%
KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	Poljoprivreda	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	1.855,3	1.787,6	ha
		Udio poljoprivrednog zemljišta	32,2	29,1	%
	Šumarstvo	Ukupna površina šumskog zemljišta	717,5	702,2	ha
		Udio šumskog zemljišta	12,1	11,8	%
	Vode	Površine površinskih voda	189,7	181,76	ha
		Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	3,2	3,1	%

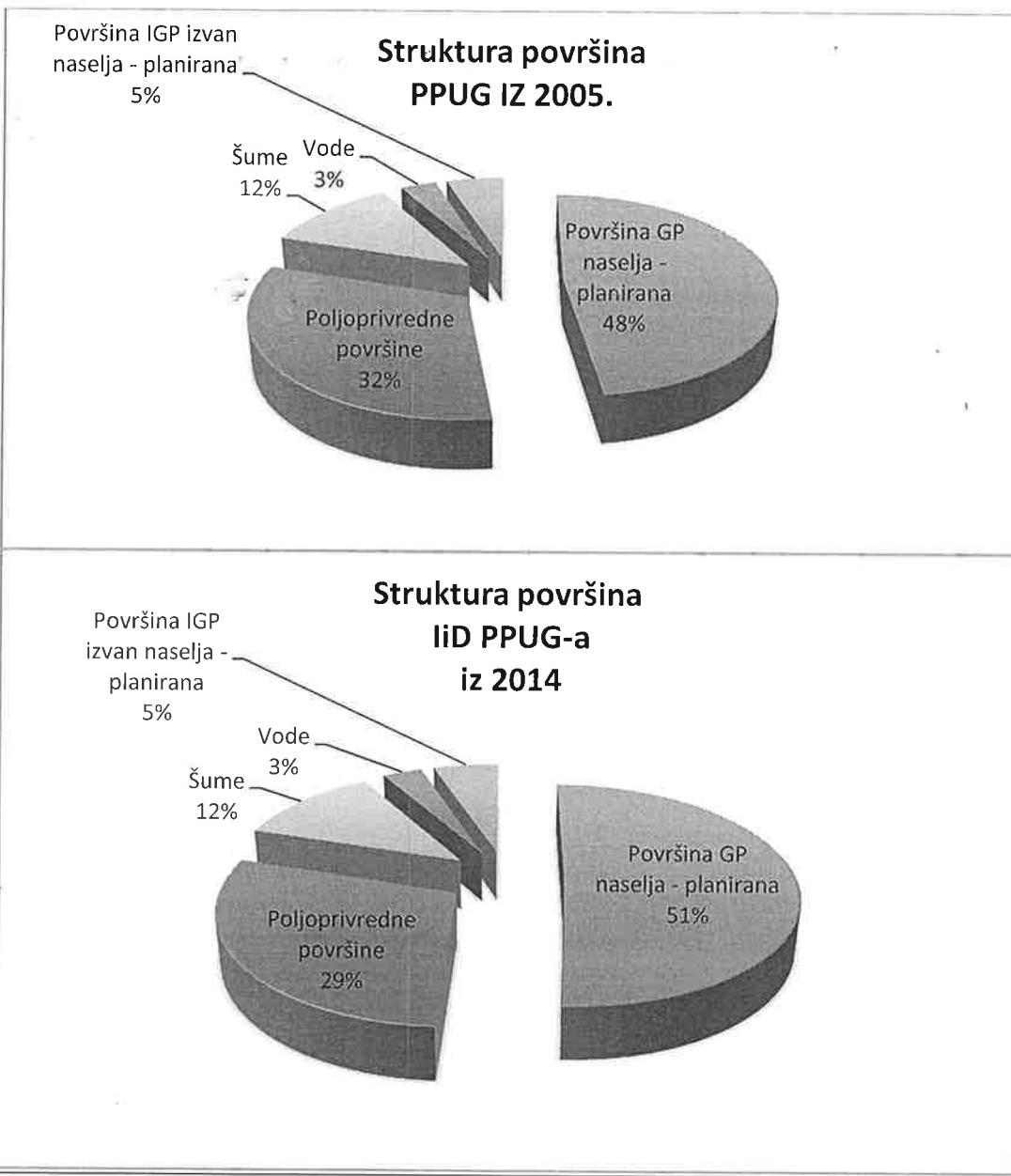
Gradevinska područja (GP) naselja su najzastupljenija u strukturi površina Grada Varaždina, a obuhvaćaju izgradene, neizgrađene ali uređene i neizgrađene i neuredene površine te površine infrastrukturnih sustava. Ukupno planirana građevinska područja naselja zauzimaju cca 2.882,1 ha ili 48,5% ukupne površine Grada Varaždina po PPUG-u iz 2005 odnosno 3.010,63 ha ili 50,6% ukupne površine Grada Varaždina po IiD PPUG-a iz 2014., a što predstavlja povećanje od cca 118,4 ha ili 4,1%.

Izdvojena građevinska područja (IGP) izvan naselja zauzimaju 307,5 ha ili 5,2% površine Grada Varaždina prema PPUG-u iz 2005., odnosno 250,85 ha ili 4,2% površine Grada Varaždina prema IiD PPUG-a iz 2014. Namjene izdvojenih građevinskih područja prema PPUG-u iz 2005. su uglavnom gospodarske (farme), sportsko-rekreacijske te posebne (prostor vojske) i aerodrom, dok se prema IiD PPUG-a iz 2014. mijenjaju (osim gospodarskih i sportsko-rekreacijskih) budući da više nema posebne namjene umjesto koje je planirana sportsko-rekreacijska (golf), a uvodi se i javna i društvena te poslovna namjena na prostoru bivše vojarne u Optujskoj koja je bila planirana kao posebna namjena unutar granica GUP-a odnosno unutar građevinskog područja naselja, a IiD PPUG-a iz 2014. se izdvaja iz GUP-a i planira kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja. Isto se planira kako bi se omogućila što brža realizacija i obnova navedenog (zапуštenог) područja, odnosno da se ne čekaju IiD GUP-a, koje su donesene u rujnu 2016. godine.

Poljoprivredne površine Grada Varaždina zauzimaju 1.855,3 ha ili 32,2% prema PPUG-u iz 2005. odnosno 1.727,6 ha ili 29,1% prema IiD PPUG-a iz 2014. **Šumsko zemljište** na području Grada Varaždina zauzima 717,5 ha ili 12,1% prema PPUG-u iz 2005. odnosno 702,2 ha ili 11,8% prema IiD PPUG-a iz 2014.

Smanjenje poljoprivrednih površina za cca 127,7 ha ili 3,2% posljedica je širenja građevinskog područja i izdvojenog građevinskog područja naselja, a smanjenje šumskih površina od 15,3 ha ili 2,2% je više posljedica ažuriranja stanja u prostoru.

Vodne površine rijeke Drave i Plitvice te Varaždinskog jezera i jezera u Jalkovcu zauzimaju 189,7 ha ili 3,1% površine Grada Varaždina.

Najznačajniji od navedenih pokazatelja su zauzetost prostora po stanovniku i iskorištenost postojećeg građevinskog područja, koji se spominju u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Zauzetost prostora po stanovniku predstavlja odnos između površine izgrađenog dijela građevinskog područja i broja stanovnika u m²/st, a koja za Grad Varaždin iznosi 345,00 m²/st (uzeta površina izgrađenog GP naselja iz IiD PPUG iz 2014).

Iskorištenost postojećeg građevinskog područja izražava se u postotku i predstavlja odnos između neizgrađenog dijela građevinskog područja i ukupne površine građevinskog područja. Na području Grada Varaždina iskorištenost građevinskog područja prema PPUG-u iz 2005. iznosi 54%, a prema IiD PPUG-a iz 2014. je smanjena i iznosi 45% što znači da je djelomično uvažena preporuka iz Programa međutim treba preispitati daljnje mogućnosti njegova smanjenja.

Gustoća naseljenosti na području Grada Varaždina je 789,7 st/km².

Izvor podataka:

- Prostorni plan uređenja Grada Varaždina ("Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 2/05)
- Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 13/14).

Područje Grada je pretežito urbanizirano područje s velikim udjelom građevinskog zemljišta (izgrađenog i neizgrađenog) koje se izmjenama PPUG-a neznatno povećava, prožeto prometnom i komunalnom infrastrukturom, bogato zaštićenom kulturnom i prirodnom baštinom te vrijednim dijelovima prirode i vodenim površinama.

II. 2. Sustav naselja

Grad Varaždin sastoji se od jednog središnjeg naselja (Varaždin) i 9 prigradskih naselja.

Sva prigradska naselja dobro su prometno i infrastrukturno povezana sa Varaždinom, a relativno dobro i međusobno.

Prigradska naselja su uglavnom strukturirana na stambenu namjenu s mogućnošću gradnje gospodarskih i manjih građevina te manjim površinama proizvodne namjene u naseljima Donji Kućan, Kućan Marof Gojanec, javne i društvene namjene u Črcu Biškupečkom, Gornjem Kućanu, Gojancu, Hrašćici, Poljani Biškupečkoj, Jalkovcu te zelenim površinama rekreativske namjene u svim naseljima.

Izvor podataka:

- Prostorni plan uređenja Grada Varaždina ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" broj 2/05)
- Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj 13/14).

Budući da je središnje naselje Varaždin sjecište prometnih i infrastrukturnih pravaca ista dijeli naselja Črnc Biškupečki, Gojanec i Hrašćica od Varaždina (Jugozapadna obilaznica i 110 kV dalekovod) pa su ostala djelomično izolirana te se orijentiraju na susjedne Općine (osnovna škola, dječji vrtić, ambulanta i sl.) ili Kućani (željeznička pruga) koji se razvijaju relativno neovisno kao svojevrsni podcentar.

II. 3. Gospodarske djelatnosti

II. 3.1. Industrija, poduzetništvo i obrtništvo

Varaždin, kao kulturno, prometno, upravno, ali i industrijsko središte sjeverozapadne Hrvatske spada u gospodarski natprosječno aktivne i izvozno orijentirane dijelove Hrvatske. Varaždin je iznimno povoljno geografski smješten na tzv. sjeverozapadnim vratima Hrvatske te je dobro prometno povezan s ostatkom Hrvatske i važnim prometnim čvorištima u inozemstvu. Udaljenost do Zagreba je samo 80 km, a do Republike Slovenije i Republike Madarske dvadesetak odnosno četrdesetak kilometara.

Povoljan geografski položaj, kvalitetna obrazovna struktura stanovništva, poduzetnička tradicija te postojanje kvalitetne prometne infrastrukture snažan su doprinos potencijalu razvoja gospodarskih aktivnosti u Varaždinu.

U Varaždinu je još od kraja 19. stoljeća industrijska proizvodnja imala veliku ulogu u gospodarskoj strukturi, a najvažnija industrijska grana bila je tekstilna industrija. Osim tekstilne industrije značajna je i prehrambena, a od ostalih je industrijskih grana potrebno spomenuti metaloprerađivačku, građevinsku, drvnu i obućarsku industriju. Iako u stanju nestabilnosti i krize, industrija je u Varaždinu i danas najvažniji nositelj gospodarstva. No, konstatirano je da ta gospodarska djelatnost bilježi stalni pad proizvodnje i zaposlenosti. Podaci upućuju na dominaciju radno intenzivne preradivačke industrije s velikim udjelom

zaposlenih što se negativno odražava na prosječne plaće zaposlenih, a time i na opći društveni standard.

Grad Varaždin svojim programima potpore poduzetnicima i obrtnicima te raznim projektima i aktivnostima potiče daljnji razvoj poduzetništva, a važan doprinos daju gradske tvrtke i potporne institucije: Razvojna agencija Sjever – DAN d.o.o., Tehnološki park Varaždin d.o.o., Regionalna energetska agencija Sjever - REA, Gradska tržnica d.o.o., Centar kompetencije za obnovljive izvore energije d.o.o. te Zona Sjever d.o.o.

Prema podacima iz Analize finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika grada Varaždina u 2016. godine slijedi: Rangiranje Grada Varaždina kao županijskog središta u Republici Hrvatskoj (od 21):

- po kriteriju broja poduzetnika, Grad Varaždin je pozicioniran na 8. mjestu (1.836)
- po kriteriju broja zaposlenih kod poduzetnika, Grad Varaždin je pozicioniran na 5. mjestu (19.422)
- po kriteriju ukupnog prihoda, Grad Varaždin pozicioniran je na 6. mjestu (12.462.903 kn).

Na rang listi gradova i općina Varaždinske županije poduzetnici grada Varaždina u 2016. godini zauzimaju 1. mjesto po:

- broju poduzetnika (1.836 poduzetnika),
- broju zaposlenih (19.422),
- ukupnom prihodu (12,46 milijardi kuna),
- dobiti razdoblja (446,02 milijuna kuna),
- neto dobiti (220,96 milijuna kuna).

Varaždinski poduzetnici zapošljavaju 19.422 djelatnika, što čini 47,9% ukupno zaposlenih u Varaždinskoj županiji te 2,3% zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

Sektorska struktura

Pregled djelatnosti 1.836 poduzetnika s područja grada Varaždina:

- 455 poduzetnika se bavi trgovinom na veliko i malo s ukupno 2.703 zaposlena
- 346 poduzetnika stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s ukupno 1.033 zaposlena
- 224 poduzetnika u prerađivačkoj industriji s ukupno 7.793 zaposlena
- 161 građevinskih poduzetnika s ukupno 1.925 zaposlena
- 123 poduzetnika iz područja Informacija i komunikacija s ukupno 576 zaposlenih.

Promatrano s razine ukupnog poduzetništva, tj. poduzetnika svih djelatnosti, poduzetnici s područja grada Varaždina čine 52,6% ukupnog broja poduzetnika Varaždinske županije te 1,6% ukupnog hrvatskog poduzetništva.

(Izvor: Fin, Registar godišnjih finansijskih izvještaja)

STRUKOVNI PREGLED OBRTA 2014. – 2017.

Grad Varaždin	Graditeljstvo	Poljoprivreda	Prijevoz osoba i stvari	Proizvodnja	Trgovina	Usluge	Ukupan broj
2014.	49	7	104	118	127	412	817
2015.	47	6	99	114	124	407	797
2016.	45	6	94	109	113	390	757
2017.	28	5	84	92	86	447	742

(Izvor: Udruženje hrvatskih obrtnika Varaždin)

Posebno treba napomenuti da je Projekt Rekonstrukcija i opremanje zgrade Tehnološkog parka Varaždin u Zagrebačkoj 89 u Varaždinu započeo je 1. rujna 2017. godine i traje do 1. srpnja 2020. godine. Svrha projekta je razvoj i poboljšanje poduzetničko poslovne infrastrukture u gradu Varaždinu te povećanje broja proizvoda i usluga koje ona omogućava. Očekivani rezultati projekta su: izvršenje građevinskih radova (Rekonstruirana zgrada TPV-a); nabavljanje opreme, opremanje zajedničkih vanjskih i unutarnjih prostora te instaliranje punionice za električne automobile. Rekonstrukcijom zgrade Tehnološkog parka Varaždin poboljšat će se radni uvjeti u Tehnološkom parku Varaždin, čime će se poboljšati kvaliteta usluga korisnicima poštovaničko poslovne infrastrukture u odnosu na postojeće stanje. Rekonstrukcijom će se dobiti $3.373,41 \text{ m}^2$ neto fizičke infrastrukture, što će povećati dostupnost poduzetničko poslovne infrastrukture MSP - ovima na području grada Varaždina.

Nabavom nove opreme proširit će se spektar usluga i poboljšati kvaliteta postojećih usluga koje Tehnološki park Varaždin, kao operater poduzetničko poslovne infrastrukture, pruža korisnicima. Navedeno će doprinijeti rastu i razvoju MSP-ovima na području grada Varaždina što će u konačnici rezultirati privlačenjem investicija i stvaranjem novih mogućnosti za otvaranje radnih mjesa u MSP-ovima. Budući da je u dosadašnjem poslovanju TPV-a primijećen nedostatak odgovarajuće opreme i specifične visoko sofisticirane opreme, nabavom navedene opreme moći će se pružiti bolja kvaliteta usluge i podržati širi spektar djelatnosti korisnika poduzetničko potporne infrastrukture. Ukupna vrijednost Projekta je 16.502.301 kn, a sufinanciranje od strane EU je u iznosu 16.502.301 kn (100%). Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI), a u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR).

Poduzetničke zone

Poduzetničke zone čiji je djelomični ili potpuni osnivač, odnosno vlasnik Grad Varaždin uključuju Zonu malog poduzetništva Jalkovec s oko 21 ha, Zonu Sjever bivšu Slobodnu zonu s oko 62 ha te Gospodarsku zonu Brezje ukupne bruto površine 157 ha. Gospodarska zona Brezje najvećim je djelom nepopunjena i upravo ona predstavlja, s obzirom na veličinu, popunjenoš i poziciju, najveći potencijal za razvoj gospodarstva, odnosno prihvatanje investicija na području Grada Varaždina.

Na temelju Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture („Narodne novine“, broj 93/13, 114/13 i donesena je Odluka o osnivanju Gospodarske zone Brezje („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj 1/16) kojom se osniva Gospodarska zona Brezje koja se nalazi unutar granica Generalnog urbanističkog plana Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 1/07 i 6/08), na prostoru kojem je utvrđena gospodarska namjena (*G poslovno - proizvodna*) s ukupno $1.576.688 \text{ m}^2$. Unutar Gospodarske zone Brezje planirana je gradnja građevina proizvodno - poslovne namjene sukladno važećoj prostorno planskoj dokumentaciji.

II 3.2. Poljoprivreda i šumarstvo

Gotovo polovicu ukupne površine Grada čini poljoprivredno (1.724,73 ha – od toga je 318,89 ha u vlasništvu Republike Hrvatske) i šumsko zemljište (702,2 ha) koje, prema tome, predstavlja vrlo značajan resurs Grada.

POLJOPRIVREDNO I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE NA PODRUČJU GRADA VARAŽDINA

A. Poljoprivreda	1.	UKUPNA POVRŠINA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	1.724,73	
	1.a	Vrijedno obradivo tlo - P2	454,93	ha
	1.b	Ostalo obradivo tlo - P3	1.269,80	ha
	2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	29,01	%
	3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,037	ha/st
B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	702,20	ha
	2.	Udio šumskog zemljišta	11,81	%
	3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,015	ha/st
	4.	Zaštitno zelenilo	96,08	ha

(Izvor: „Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj 10/17).

Područje Grada Varaždina nalazi se na pridravskoj ravni. To je ravničarski prostor koji se naziva i Varaždinsko polje. Podzemni slojevi oko Drave i Plitvice, a osobito Drave, sastoje se od debelih naslaga šljunka i pjeska koji se često izmjenjuju u horizontalnom i vertikalnom smjeru. Zone kvartarnih naslaga akumuliraju najveće količine podzemne vode. Šljunkovite naslage u ravnici Drave obiluju vodonosnim slojevima. To su naročito pogodni tereni za vodoopskrbu šireg područja, iako su zbog visoke urbanizacije te intenzivnog bavljenja poljoprivredom podložni zagađivanju. Iz tog razloga posebno treba brinuti o mogućim štetnim utjecajima intenzivne poljoprivrede na stanje vodonosnika.

II 3.3. Turizam

Grad Varaždin kontinuirano je jedna od najposjećenijih destinacija kontinentalne Hrvatske. Dokazuju to podaci iz sustava eVisitor kao i brojne nagrade osvojene kroz godine. 2017. godine Večernjakova turistička patrola proglašila je Varaždin najboljom turističkom kontinentalnom destinacijom, dok je Jutarnji list proglašio Varaždin najugodnijim gradom za život, u konkurenciji 128 hrvatskih gradova. Varaždinski Špancirfest dobitnik je nagrade za turistički dogadjaj 2017. godine koja se dodjeljuje u sklopu projekta Godišnje hrvatske turističke nagrade.

Najznačajnije turističke atrakcije grada Varaždina su povjesna jezgra (arhitektura, javne površine – trgovi, parkovi; kulturni, ugostiteljski i trgovački sadržaji) i kompleks Varaždinskog groblja (groblje, Park Ivana Pavla II., Park mladih) te kompleks uz rijeku Dravu (park-šuma, sportska dvorana, šetnice, trim-staza) koji postaje prostor održavanja sve većeg broja prigodnih događanja (Drava Forester, Drava Jump, Zimski spust, Dravantura). Atraktivnosti grada podižu i brojna događanja tijekom godine, kao što su festival Špancirfest (265 000 posjetitelja), Varaždinske barokne večeri, Festival varaždinskih dvorišta, Advent u Varaždinu te mnoštvo drugih događanja tijekom godine.

Dolasci i noćenja turista u 2017. g. bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna noćenja porasla su za 9,5%, dok su dolasci u porastu za gotovo 13% (tabela 1.) Najveći broj dolazaka u Varaždin bilježe turisti iz Poljske, Njemačke, Austrije i Italije.

DOLASCI DOMAČIH I STRANIH GOSTIJU (2014. – 2017.)

dolasci	godina			
	2014.	2015.	2016.	2017.
domaći gosti	8.246	10.028	9.975	10.548
strani gosti	12.729	13.832	14.896	17.549
UKUPNO	20.975	23.860	24.871	28.097

(Izvor: podaci iz sustava eVisitor)

Prosječna dužina boravka gostiju je 2 dana (domaći - 2,01 dan; strani - 1,97 dana), što pokazuje da je Varaždin popularan kao izletnička destinacija. Varaždin raspolaže s 5 tipova smještajnih objekata: hoteli (4), hosteli (2), pansioni (2), apartmani (11) i sobe (6) s ukupno 495 stalnih i 20 pomoćnih ležajeva. U periodu od 16. srpnja do 12. rujna Grad raspolaže sa 763 stalnih ležajeva, budući da u tom razdoblju Studentski centar Varaždin djeluje kao hostel te na raspolaganju ima 286 ležajeva.

SMJEŠTAJNI KAPACITETI U GRADU VARAŽDINU (2014. - 2017.)

godina	SMJEŠTAJNI KAPACITET	VRSTA SMJEŠTAJNE JEDINICE					ukupno	broj ležaja
		hotel	pansion	apartman	soba	hostel		
2014.	pomoćni ležaj	17	8	0	6	0	31	384
	stalni ležaj	247	50	8	32	18	355	
	pomoćni ležaj	13	8	3	5	0	29	
2015.	stalni ležaj	247	50	14	38	18	367	396
	pomoćni ležaj	13	8	3	5	0	29	
2016.	stalni ležaj	293	50	14	38	18	413	450
	pomoćni ležaj	21	8	3	5	0	37	
2017.	stalni ležaj	300	52	65	39	39	495	515
	pomoćni ležaj	10	0	10	0	0	20	

Napomena: Kapacitet STUDENTSKOG CENTRA od 16.07.-12.09. 158 soba, 286 stalnih ležajeva.

Kapacitet UČENIČKOG DOMA - 92 sobe sa 260 ležajeva.

Primjedba/opaska izrađivača Izvješća: Izgradnjom novog Studenskog doma kapacitet je povećan za još 600 ležajeva (otvoren je 02. 12. 2017. godine).

Najvažniji dokument za razvoj turizma na području Grada Varaždina je Strateški plan razvoja turizma Grada Varaždina do 2020. godine koji je objavljen u „Službenom vjesniku Grada Varaždina,“ broj: 3/14.

Izvor podataka:

- Dopis Upravnog odjela za EU projekte, upravljanje imovinom i gospodarstvo Grada Varaždina od 6. veljače 2018
- E-mail Turističkog ureda Varaždinske županije od 21. veljače 2018..

Industrijska proizvodnja, osim prehrambene, je u opadanju, kao i malo poduzetništvo i obrt usprkos formiranju gospodarskih zona. Trgovina je porasla s obzirom na veći broj otvorenih trgovačkih centara, međutim, neke trgovine, u osobito u povjesnoj jezgri su se u međuvremenu zatvorili.

Grad Varaždin je izletničko, uglavnom jednodnevno odredište sa bogatom zaštićenom kulturno – povjesno i prirodnom baštinom koja je premalo valozirana.

Nedovoljna je iskorištenost kapaciteta u poljoprivredi, parcele su rascjepkane a mnogo poljoprivrednih površina je zapušteno a u manjem obimu je prisutan trend vlastite proizvodnje hrane na ekološki način (udruga Gredice).

II. 4. Opremljenost prostora infrastrukturom

II. 4.1. Prometna infrastruktura

II. 4.1.1. Cestovni promet

Brojne cestovne prometnice na području Grada Varaždina razvrstane su prema važnosti u osnovnu mrežu javnih cesta Republike Hrvatske ovisno o državnoj i lokalnoj razini.

Prema važećem PPUG-u cestovni promet se na području Grada Varaždina sastoji od državnih cesta (autocesta, brze ceste i ostalih državnih cesta) i nerazvrstanih cesta.

2012. godine temeljem Odluke o razvrstavanju cesta ("Narodne novine," broj: 44/12) i Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste ("Narodne novine," broj: 44/12), županijske i lokalne ceste na području velikih gradova, pa tako i Varaždina, postaju nerazvrstane ceste. Grad Varaždin je 30. 10. 2012. godine od Županijske uprave za ceste preuzeo njihovo upravljanje i održavanje.

2013. godine temeljem Odluke o razvrstavanju javnih cesta ("Narodne novine" broj 66/13), razvrstane ceste na području Grada Varaždina su autoceste i državne ceste.

U razdoblju 2014.- 2017.godine na snazi su slijedeće Odluke o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine,“ broj: 94/14, 66/15, 96/16 i 103/17.)

Slijedom navedenog, zaključno sa stanjem 2017. godine osnovnu mrežu javnih cesta na području Grada Varaždina čine autoceste, državne ceste i nerazvrstane ceste.

Autocestama upravljaju HAC - Hrvatske autoceste d.o.o., državnim cestama upravljaju HC - Hrvatske ceste d.o.o., a nerazvrstanim cestama Grad Varaždin.

VRSTA	NAZIV	DULJINA (KM)	UDIO %
autocesta	A4 G.P. Goričan (granica R. Mađarske) - Varaždin -Zagreb (čvorište Ivanja Reka, A3)	1,1	0,65
državna cesta	D2 G.P. Dubrava Križovljanska (granica R. Slovenije) -Varaždin - Virovitica - Našice - Osijek -Vukovar - G.P. Ilok (granica R. Srbije)	18,48	10,9
	D3 G.P. Goričan (granica R. Mađarske) - Čakovec - Varaždin -		
	Breznički Hum - Zagreb - Karlovac - Rijeka (D8)		
	D35 Varaždin (D2) - Lepoglava - Sv.Križ Začretje (D1)		
	D528 Varaždin (D2) - čvor Varaždin (A4)		

nerazvrstane	ostale prometnice na području Grada Varaždina	150,02	88,46
UKUPNO:		169,6	100

Aktivnosti Hrvatskih cesta d.o.o. na državnim cestama u navedenom razdoblju prikazane su u Programu građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje 2013. -2016. godine ("Narodne novine," broj: 01/14 i 151/14) u točci 3.3. *Izgradnja državnih cesta.*

Izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2013. do 2016 godine prezentirano je u Programu građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. -2020. godine („Narodne novine,“ broj: 47/17).

U razdoblju 2008. - 2010.g. na području Grada Varaždina je gotovo u cijelosti izgradena PPŽ-om i PPUG-om predvidena državna brza cesta D2, tzv. "Podravska magistrala" ili "Jugozapadna obilaznica" sa pripadajućim raskrižjima na D528, D2 ("Istočna obilaznica"), Ž2050 (Varaždin-Beretinec-Sv.Ilija-Beletinec-Remetinec-N.Marof) i D35 te nadvožnjacima nad Ž2048 (Varaždin-Turčin) i Ž2101 (Varaždin-n.Ves Petrijanečka-D.Ladanje-Jerovec-Bedenec-Lepoglava). Neizgrađeni dio je ostao sjeverno od spoja D2 prema Hrašćici. Također, kroz PPUG-a u nastavku D2 planira se spoj sa državnom cestom iz Međimurske županije. Isti je alternativa planiranom spoju na Međimursku županiju zapadno od D3 odnosno postojećeg željezničkog mosta preko rijeke Drave.

U razdoblju 2014. – 2017 .godine kontinuirano se radi na izgradnji, odnosno održavanju i modernizaciji nerazvrstanih cesta:

- Kružni tokovi:
 1. Raskrižje Ulice B. Radić i R. Hercega;(2014.)
 2. Raskrižje u Gospodarskoj ulici,kod „Baumaxa“ (2016.)
 3. Raskrižje u Ulici M. Krleže i K. Filića (2017.)
 4. Raskrižje u Optujskoj ulici , kod „Branke“ (2017.)
- Druga križanja:
 1. Rekonstrukcija raskrižja Kolodvorske i F. Supila (2014.)
 2. Rekonstrukcija raskrižja Trenkova – Kurelčeva (2016)
 3. Rekonstrukcija prilaza raskrižju Međimurske i Koprivničke ulice – desni skretić (2016.)
 4. Semaforizacija raskrižja Zagrebačke i Prešernove ulice (2016.)
- Nove nerazvrstane prometnice :
 1. Servisna cesta zapadno od Istočne prometnice – dio (2014.)
 2. Produžetak Ludbreške ulice, .kod „Spara“, (2015.)
 3. Ulica Kardinala Kuharića i Hrvatskih branitelja u Hrašćici (2017.)

Iz tablica je vidljivo da se ukupna duljina nerazvrstanih cesta povećala za 76,09 km, a ova razlika u duljinama nastala je prekategorizacijom cesta temeljem novih propisa 2012. g..

Izvor podataka:

- *Hrvatske ceste d.o.o., Sektor za razvoj i strsteško planiranje,*
Dopis-KLASA:340-09/14-23/77, URBROJ:345-211/516-2018-5/DB, od 1.02.2018.g.
- *Upravni odjel za komunalne poslove, urbanizam i zaštitu okoliša*

II.4.1.2. Željeznički promet

Željeznički promet na području Grada Varaždina od regionalnog je značaja u željezničkoj mreži Republike Hrvatske.

Prema važećem PPUG-u Varaždina željeznički promet se sastoji od željezničkih pruga I. i II. reda.

Temeljem Odluke o razvrstavanju željezničkih pruga ("Narodne novine," broj: 3/14 i 72/17), željezničke pruge na području Grada Varaždina su pruge od značaja za regionalni i lokalni promet.

Slijedom navedenog, osnovnu mrežu željezničkih pruga na području Grada Varaždina čine:

KATEGORIJA	NAZIV	TIP PRUGE	DULJINA (km)
pruga od značaja za regionalni pomet	R201 Zaprešić - Čakovec	jednokolosječna	6,23
	R202 Varaždin - Dalj	jednokolosječna	7,27
pruga od značaja za lokalni pomet	L201 Varaždin - Golubovec	jednokolosječna	5,47

Pruge su dotrajale pa nije omogućeno razvijanje većih putnih brzina kao ni prijevoz tereta znatnijeg osovinskog pritiska te kako bi se očuvao sigurni tijek prometa moraju intenzivnije održavati (zamjena pragova, tračnica, i sl.).

Svi željezničko-cestovni prijelazi (ŽCP) na području Grada Varaždina osigurani su kako je prikazano u nastavku:

PRUGA	PROMETNI ZNACI	Uređaj SV+ZV+POL	UKUPNO
R201 Zaprešić - Čakovec	1	1	2
R202 Varaždin - Dalj	3	3	6
L201 Varaždin - Golubovec	5	3	8
SVEUKUPNO	9	7	16

Postojeće stanje zadovoljava načine osiguranja ŽCP-a prema važećim Pravilnicima na križanjima nerazvrstanih cesta, a planiranje većeg stupnja osiguranja SV+ZV+POL, kao i uređenje kolnika u zoni ŽCP-a sa ugradnjom sintetičkog popođenja provodi Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova.

Željezničke pruge predstavljaju ograničenje u prostornom razvoju grada, pogotovo R202 koja odvaja cijeli sjeverozapadni dio grada Varaždina i naselja Kućani. Zbog slabije povezanosti sa gradom (jedan cestovni i jedan pješački pothodnik, jedan cestovni prijelaz) taj istočni dio Grada ne razvija se sukladno potrebama te je nužan bar još jedan denivelirani prijelaz.

PPUG-om iz 2005. planirano je dugoročno izmicanje pruge L201 i za nju je predviđen novi koridor južno od "Jugozapadne obilaznice".

Također, PPUG iz 2005. (kao i njegove Izmjene i dopune) iz 2014. planira prostor za razvoj željezničke infrastrukture južno od R202 te rezervira prostor za teretni (izmicanje iz gusto naseljenog područja) i tehničko-putnički kolodvor, a sadašnji željeznički kolodvor zadržava kao putnički.

Izvor podataka:

- HŽ infrastruktura d.o.o., Sektor za održavanje, Dopis-broj i znak: 271-2/18, 1.2.1.1. b/IV od 13.02. 2018. godine
- PPUG i Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 2/05 i 13/14)
- GUP grada Varaždina. („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 1/07 i 7/16).

II. 4.1.3. Zračni promet

Na istočnom rubu Grada Varaždina smješten je aerodrom Varaždin.

Sastoji se od asfaltirane uzletno-sletne staze (USS) dužine 1720 m i širine 30 m te objekata kontrolnog tornja sa poslovnim prostorom i hangarom.

Površina aerodroma predviđena za razvoj iz 2005. g. prema PPUG-u iz 2005. godine iznosila je 59,3 ha, a prema Izmjenama i dopunama PPUG-a iz 2014. godine planira se povećanje na 63,05 ha uslijed povećanja kategorije aerodroma.

Razvoj zračnog prometa je definiran na državnoj razini kroz Strategiju i Program PURH temeljem kojih Varaždinski aerodrom ima status sportske zračne luke.

Također postojeća prostorno-planska dokumentacija omogućava planirani razvoj kako kroz Prostorni plan Varaždinske županije gdje se spominje "mogućnost prekategorizacije zrakoplovnog pristaništa u zračnu luku 2C", tako i kroz važeći PPUG Varaždina, te Izmjene i dopune iz 2014 koji daju detaljnije smjernice.

2013. godine temeljem Zakona o zračnom prometu ("Narodne novine," broj: 69/09 i 84/11) te Pravilnika o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma i odobrenja za uporabu aerodroma ("Narodne novine," broj: 41/13) Varaždinski aerodrom dobiva svjedodžbu za referentni kod 3C.

Tijekom 2008. i 2009. g. u cilju osiguranja sigurnijeg i efikasnijeg zračnog prometa uključuje se u infrastrukturu - otkup okolnog zemljišta, podizanje zaštitne ograde.

Također je 2009.g. pokrenuta izrada elaborata "Razvojni plan aerodroma Varaždin", a njegovi elementi su ugrađeni u Izmjene i dopune PPUG-a iz 2014. godine.

Grad Varaždin je dana 6. listopada 2015. godine objavio Javni natječaj za davanje u zakup nekretnina koje čine varaždinski aerodrom u vlasništvu Grada Varaždina za obavljanje letačkih i drugih poslovnih aktivnosti javnim prikupljanjem zatvorenih pismenih ponuda.

Nakon pregleda i ocjena pristiglih ponuda s trgovачkim društvom DIAMOND AIRCRAFT CROATIA d.o.o. Kućanska 24, Varaždin sklopljen je Ugovor o zakupu, koji je nakon sklapanja ugovora promijenio naziv u DIAMOND AVIATION CENTER d.o.o. Varaždin, Mihovila Pavleka Miškine 72.

Na temelju Aneksa ugovora o zakup DIAMOND AVIATION CENTER d.o.o ima zakup od 1. veljače 2016.godine do zaključno 1. veljače 2021. godine jer zakupnik objektivno nije bio u mogućnosti koristiti zakupljeni poslovni prostor i hangar sve do 29. siječnja 2016. godine, kada su iseljene pokretnine Varaždin Airporta d.o.o. u stečaju i iz posljedne prostorije predmetne poslovne zgrade.

Izvor podataka:

- *Varaždin Airport d.o.o. - Dopis od 25.02.2014.*
- *Prostorni plan uređenja Grada Varaždina te Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 2/05 i 13/14.).*
- *Upravni odjel za komunalne poslove, urbanizam i zaštitu okoliša Grada Varaždina*

II. 4.1.4. Elektroničke komunikacije

Elektronička komunikacijska infrastruktura je prepoznata kao indikator sveukupnog razvoja društva, jer stupanj razvijenosti gospodarstva ovisi uvelike i o stupnju razvijenosti i korištenja ove infrastrukture te je ona u važećem PPUG-u označena kao infrastruktura od važnosti za državu i županiju.

Uslijed naglog razvoja tehnologije pokretnih komunikacija, ekspanzije tržišta i povećanih potreba za pokrivenošću prostora signalom potrebe su počele nadilaziti mogućnosti planirane važećim prostornim planovima te su oni postali ograničavajući element u razvoju elektroničke komunikacijske infrastrukture. Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama ("Narodne novine," broj: 73/08, 90/11, 133/12 i 80/13), a temeljem Upute MZOPUG-a Varaždinska županija donijela je IiD PPŽ-a ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 16/09) u cilju osiguravanja nužnih preduvjeta za izgradnju baznih postaja (antenskih stupova), kao što su planirane zone postave i radijusi unutar kojih se mogu locirati, a temeljem čega se i izdaju akti za građenje, dok su detaljnije smjernice dane u PPUG-u Grada Varaždina.

Elektronička komunikacijska infrastruktura na području Grada Varaždina sastoji se od tranzitno - pristupne elektroničke komunikacijske centrale u Varaždinu te međunarodnih, međuzupanijskih i županijskih svjetlovodnih kabela.

STANJE NA DAN	31.12.2013	31.12.2017.
Broj baznih postaja	32	43
Broj lokacija	26	35
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora	4	6
Broj stupova ostalih infrastrukturnih operatora	1	2
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	19	18
Broj unutarnjih antenskih sustava	2	9

U tablici je dan Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uvezvi u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu.

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme ("Narodne novine," broj: 131/12 i 92/15) na području Grada Varaždina obuhvaćeno je 20 planiranih elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.

Operateri prisutni na području Grada Varaždina su sljedeći:

- HRVATSKI TELEKOM d.d. Regija 1
- HRVATSKI TELEKOM d.d. Regija 2
- HRVATSKI TELEKOM d.d. Regija 3
- HRVATSKI TELEKOM d.d. Regija 4
- OT-OPTIMA TELEKOM d.d.
- VIPnet d.o.o.

Izvor podataka:

- HAKOM - Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije
Dopis-KLASA:350-01/18-02/03, URBROJ:376-03-18-2 od 25.01.2018.

Dodatni izvori podataka:

- Prostorni plan uređenja Grada Varaždina i Izmjene i dopune ("Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 2/05 i 13/14))
- Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008.-2012.

Cestovna infrastruktura je relativno dobra, a sredstva za održavanje i izgradnju prometnica, uz proračunska sredstva ovise i o sufinsaniranju (naročito rekonstrukcija raskrižja) istih kroz prijave na projekte nacionalne razine.

Željeznički promet je u opadanju, infrastruktura je zastarjela i nema većih ulaganja.

Zračni promet je relativno slab te su potrebna ulaganja u infrastrukturu, a sukladno Razvojnom planu te Prostornom planu uređenja Grada Varaždina i Izmjenama i dopunama.

Grad Varaždin je zadovoljavajuće pokriven električkom komunikacijskom infrastrukturom i u nju se kontinuirano ulaže, međutim prisutan je problem što nije оформljen katastar vodova.

II. 4.2. Energetska infrastruktura

II. 4.2.1. Opskrba električnom energijom

Elektroenergetski sustav na području Grada Varaždina sastoji se od prijenosne mreže koja je od važnosti za Republiku Hrvatsku i Varaždinsku županiju te razdjelne mreže.

Prijenosna mreža sastoji se od dalekovoda (DV) napona 110 kV i transformatorske stanice TS 110/35 kV Varaždin Grad, a njom upravlja HOPS d.o.o.

Svi dalekovodi na području Grada Varaždina su napona 110 kV osim TS Varaždin Grad - (TS Kneginec) - HE Čakovec koji je 2x110 kV, a trafostanica TS 110/35/10 kV Varaždin je visokonaponsko postrojenje otvorenog tipa sa zgradom za sustave upravljanja i nadzora te smještaj srednjenačinskog postrojenja transformatorske snage ukupno 103 MVA (2x31,5 + 1x40 MVA) koja se nalazi na čkbr. 3730/6 k.o. Varaždin.

DALEKOVOD DV 110 kV	GODINA ULASKA U POGON	PRIJENOSNA MOĆ	DULJINA (km)	DULJINA U GRADU VARAŽDINU (km)
DV Varaždin Grad – HE Čakovec	1989.	120 MVA	18,5	6,4
DV Varaždin Grad – TS Nedeljanec	1976.	120 MVA	10,4	10,1
DV Nedeljanec – PTE Jertovec	1956.	120 MVA	36,3	3,2
DV Nedeljanec – HE Varaždin 1	1975.	120 MVA	7,1	2,5
DV Nedeljanec – HE Varaždin 2	1975.	120 MVA	7,1	2,5
DV Nedeljanec – TS Čakovec	1964.	90 MVA	13,7	4,7
DV Nedeljanec – TS Lenti (Mađarska)	1958.	90 MVA	30,7	6,4
UKUPNO				35,8

Pregledom planske i projektne dokumentacije Službe za pripremu izgradnje i izgradnju Odjela za pripremu izgradnje utvrđeno je da su u prostoru PPUG Varaždina, rezervirani koridori i markica za visokonaponska postrojenja (DV i TS):

- Priključni DV/KB 2x110kV TS Varaždin 2 na postojeći DV 110 kV TS Nedeljanec – TS Čakovec;
- Planirana TS 110/x kV Varaždin 2;

Svi gore navedeni planirani dalekovodi i transformatorske stanice nalaze se precizno označeni i opisani u Županijskom Prostornom planu Varaždinske županije (Objekti od posebne važnosti za Državu i Županiju) te prostornim planovima nižeg reda Gradova i Općina u obuhvatu traženog Izvješća.

STANJE SREDNJONAPONSKIH DISTRIBUCIJSKIH VODOVA

NAPONSKA RAZINA (kV)	POLOŽAJ	DULJINA (km)	UKUPNO
10/20	nadzemno	19,17	29,17
35	nadzemno	10,00	
20	podzemno	25,52	160,13
35	podzemno	11,50	
10(20)	podzemno	123,11	
SVEUKUPNO			180,30

Distribuciju električne energije na području Grada Varaždina obavlja HEP-ODS d.o.o. Elektra Varaždin preko razdjelne mreže na 35 kV i 10(20) kV naponskoj razini. Mreža na 35 kV naponskoj razini sastoji se od trafostanica 35/10 kV i podzemnih kabelskih i nadzemnih zračnih 35 kV dalekovoda.

Mreža na 10(20) kV razini služi za dopremu električne energije do skupina kućanstava ili pojedinih gospodarskih ili javnih sadržaja, a sastoji se od rasklopnice 10(20) kV i trafostanica 10(20)/0,4 kV te podzemnih i nadzemnih 10(20) vodova te podzemnih 20 kV vodova.

Stanje TS u vlasništvu HEP-ODS-a

NAPONSKA RAZINA TS (kV)	BROJ TS PREMA VLASNIŠTVU			
	HEP – ODS d.o.o.	ZAJEDNIČKO VLASNIŠTVO	OSTALI VLASNICI	UKUPAN BROJ TS
110/35/20/10		1		1
35/10	3			3
10(20)	4			4
10(20)/0,4	189	31	22	220
20/04	10	7		17
UKUPNO:	206	39	22	245

IZGRADNJA NOVE DISTRIBUCIJSKE MREŽE								
	2014.	2015.	2016.	2017.	2017.	2012.	2013.	UKUPNO
TS 10(20)/0,4 kV (broj)	1	3	0	1	2	2	5	33
SN 10(20 kV) (km)	86	1165	0	967	4,03	2,53	1,13	36,56

Na području Grada Varaždina se u promatranom razdoblju kontinuirano s obzirom na potrebe ulaže u izgradnju novih trafostanica i pripadajuće mreže srednjonaponskog SN 10(20) kV kabela u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom. Uz nove objekter, vrši se rekonstrukcija postojećih u cilju povećanja pouzdanosti napajanja, raspoloživosti mreže i povećanje kvalitete isporučene električne energije. Također, se sustavno provodi rekonstrukcija postojeće niskonaponske mreže u sklopu koje se u naseljima nadzemna mreža zamjenjuje podzemnom.

BROJ POTROŠAČA PREMA KATEGORIJI (OMM)				
	2014.	2015.	2016.	2017.
KUĆANSTVA	20.350	20.891	22.115	23.411
PODUZETNIŠTVO	2.672	2.680	2.701	2.728

Broj krajnjih potrošača je u stalnom porastu kroz promatrano razdoblje. Tako je 2017. godina zaključena s 23.411 potrošača u kategoriji kućanstva i 2.728 potrošača u kategoriji poduzetništva.

Izvor podataka:

- Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.-dopis Broj/znak:32-1039/18JM od 27.02.2018.g
- HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Varaždina – dopis Broj:400300102/337/18DM od 8.02.2018..

II. 4.2.2. Opskrba plinom

Sustav plinoopskrbe na području Grada Varaždina sastoji se od transportnog sustava kojeg čine magistralni plinovodi i mjerne redukcijske stanice (MRS) Varaždin I i Varaždin II (operator Plinacro d.o.o.) te distribucijskog sustava kojeg čine lokalni plinovodi i 8 redukcijskih stanica (operator Termoplín d.d. Varaždin)

MAGISTRALNI PLINOVOD	PROMJER	TLAK	DULJINA (km)	DULJINA U GRADU VARAŽDINU (km)
Budrovac - Varaždin I	300	50	67,863	0,134
Kneginac - Varaždin II	300	50	6,576	6,094
Varaždin II - Šenkovec	200	50	12,278	0,525
Varaždin II - Čakovec	200	50	9,927	0,535
Varaždin I - Cerje Tužno	150	50	12,267	5,064
UKUPNO				12,352

U razdoblju 2014.-2017. godine je Planom razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske predviđena je izgradnja magistralnog plinovoda Kneginac - Varaždin II u koridoru postojećeg plinovoda. Za taj projekt izdana je građevinska dozvola 29. 12. 2017. godine. Gradnja je planirana za 2018. godinu.

DISTRIBUCIJSKI PLINOVOD		DULJINA (km)
prema vrsti materijala	PE	142,57
	PVC	39,32
	ČELIK	22,79
prema tlaku	100 mbar	105,168
	3 bar	99,504
UKUPNO		409,35

Za potrebe izrade ovog izvješća od Termoplina d.d. zatraženi su podaci vezani uz potrošnju plina strukturirani po godinama (2014. - 2017.) te vrsti potrošača (poduzetništvo,

kućanstvo, i sl.) međutim, budući da je vođenje njihovog poslovanja zakonski uređeno za distributivno područje, dobiveni su podaci za cijelo distributivno područje, a ne Grad Varaždin.

Iz dobivenih podataka je ipak vidljivo da u promatranom razdoblju 2014.-2017. g. broj potrošača raste, ali je potrošnja plina u padu. Razlog tome je s jedne strane posljedica pada gospodarske aktivnosti, štednje (poskupljenje plina) te podizanja ekološke svijesti, odnosno energetske učinkovitosti građevina (deblja toplinska izolacija, kvalitetnija stolarija,...) i korištenje drugih izvora energije (drvo, ugljen, sunce, voda).

Budući da je gotovo 100% izgrađenog građevinskog područja Grada Varaždina plinificirano, izgradnja nove infrastrukture ovisi o novim stambenim i poduzetničkim zonama, odnosno o izgradnji cestovne infrastrukture pri čemu je neophodna bolja i pravovremena usklađenost planova izgradnje. Plinska mreža se kontinuirano rekonstruira ovisno o stanju iste (starost mreže, rizik propuštanja i sl.).

Izvor podataka:

- Plinacro d.o.o. - Dopis KLASA:PL-18/0188, URBROJ:T/P-18-2 od 24.01.2018.g.
- Termoplín d.d. Varaždin – Mail: Varaždin-plinska mreža, Termoplín od 26.02.2018.

II. 4.2.3. Alternativni izvori energije i održivost

Temeljem prihvaćenih obaveza EU-a, Hrvatska mora ispuniti obveze o poticanju obnovljivih izvora energije (OIE) u udjelu OIE u neposrednoj potrošnji energije u iznosu od 20% do 2020 godine.

Sukladno tome tijekom 2012. i 2013. g za područje Grada Varaždina planirani su i realizirani poticaji za korištenje OIE (solarni kolektori, fotonaponski kolektori, dizalice topline) te mogućnost stjecanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije.

Na području Grada Varaždina na distribucijsku mrežu HEP-ODS priključeno je ukupno 65 obnovljivih izvora električne energije (uzeli smo u obzir i okolna mjesta koja spadaju pod Grad Varaždin). Većinom se radi o fotonaponskom sustavima osim dva postrojenja na bioplín te jedne energane na biomasu. Ukupna instalirana snaga svih obnovljenih izvora na području Grada Varaždina iznosi: 7,2 MW.

U razdoblju od 2014. do 2017. koje spominjete priključeno je ukupno 37 objekata instalirane snage cca 2,8 MW.

U kontinentalnom djelu Hrvatske, pa tako i na području Grada Varaždina postoji moćnost korištenja geotermalnih, bio-energetskih, hidro-energetskih i sunčanih obnovljivih izvora energije.

Na području Grada Varaždina kako raste svijest o energetskoj učinkovitosti ima sve više pojedinačnih korisnika koji preko solarnih panela, fotonaponskih celija, dizalica topline, i sl. koriste OIE za proizvodnju električne i/ili toplinske energije za svoje potrebe.

Od ostalih proizvođača i planiranih proizvođača energije iz OIE to su:

- tvrtka „Univerzal“ koja u gospodarskom dijelu Miškinine ulice u Varaždinu ima termocentralu/kogeneracijsko postrojenje koje proizvodi cca 2,7 MW električne struje i oko 12 MW topline.
- za tvrtku Stemark d.o.o. 2008. godine na lokaciji u Cehovskoj ulici u Varaždinu izrađena je i prihvaćena Studija utjecaja na okoliš za tvornicu bio-dizela koja bi iz različitih bioloških materijala stvarala dizelska goriva ali projekt je obustavljen.
- tvrtka „Varkom“ u sklopu biološkog dijela pročistača otpadnih voda varaždinske kanalizacije na području Općine Trnovec-Bartolovečki ima ishođenu građevnu dožvolu za izgradnju bio-plinskog postrojenja koje bi trebalo imati oko 1. MW instalirane snage te bi prerađivalo sav mulj biološkog pročistača otpadnih voda

grada Varaždina, sav zeleni i biološki otpad Grada Varaždina te bi pri tome nastajao gorivi plin.

Kako bi se omogućila izgradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije 2012.godine. dopunjena je Odluka o izradi Izmjena i dopuna PPUG-a Varaždin te su liD PPUG-a dopunjene smjernicama za izgradnju, a sukladno zakonskoj i podzakonskoj regulativi iako ista nije međuresorski uskladena (sukob zaštite prirode, kulturne baštine, energetike,...) i ne sadrži dostatne mjere za implementaciju u stvařnom životu.

Izvor podataka:

- *HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Varaždina - e-mail od 21.5.2014.g. i e-mail od 4. 5.2018.g.*
- *Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske za razdoblje 2008.-2012.g., prosinac 2012.g.*
- *Grad Varaždin, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša - Dopis KLASA: 351-01/13-01/8, URBROJ: 2186/01-06-12-2, od 10.7.2013.*

Elektroenergetski sustav zadovoljava potrebe korisnika te se u skladu s potrebama i dograđuje i modernizira, a trend potrošnje električne energije kod potrošača je u lagom opadanju, dok je u privredi u stalnom porastu.

Plinofikacija na području Grada je gotovo 100% pa se infrastruktura gradi sukladno potrebama, s tim da se primjećuje trend smanjenja potrošnje plina zbog štednje ili veće energetske učinkovitosti građevina te okretanje drugim vrstama energenata (električna energija, drvo, OIE,...).

Korištenje alternativnih izvora energije je tek u začetku, bez pravih analiza ni urbanističkih smjernica i zakonske regulative te usprkos subvencijama (rijetkim i premalim) daleko nedovoljno neiskorišteno.

II. 4.3. Opskrba vodom i odvodnja otpadnih voda

II. 4.3.1. Opskrba pitkom vodom

Sustav vodoopskrbe Grada Varaždina sastoji se od tri vodocrpilišta, centralnog vodospremnika (nije na području Grada) te vodoopskrbne mreže. Na području Grada nema izgrađenih precrpnih stanica, a radni tlak u sustavu od cca 4,5 bara uvjetovan je visinskim smještajem centralnih vodosprema (kota 225 mm).

Vodoopskrba Grada odvija se iz vodocrpilišta »Varaždin« (50 l/sek), »Vinokovščak« (150 l/sek) i »Bartolovec« (500 l/sek - nije na području Grada).

Vodocrpilište »Varaždin« se zbog povećane koncentracije nitrata u vodi koristi samo kao dopuna ostalima, te je iz tog razloga na predmetnom vodocrpilištu jedan zdenac kapaciteta 50l/s pokusno opremljen strojarskom opremom za denitrifikaciju. Rezultati pokusnog pogona su zadovoljavajući, te se s ciljem sigurnosti kvalitete pitke vode planira još dva zdenca do ukupno 100 l/s opremiti sustavom za denitrifikaciju.

Na vodocrpilištu »Vinokovščak« 2017. godine započeta je izgradnja novog zdenca „ZV4“ kapaciteta 80 l/s, a koji se također radi prevencije planira opremiti opremom za denitrifikaciju.

Također od 2001. godine se intenzivira izgradnja vodocrpilišta »Bartolovec« koji do 2017. godine ima ukupno 9 zdenaca, te je na tom vodocrpilištu izgrađen sustav za uklanjanje industrijskih zagađenja (Tetrokloreten) iz eksplotuirane vode kapaciteta 100 l/s.

Voda iz vodocrpilišta doprema se u centralni vodospremnik »Doljan« ($V=2 \times 5.000 \text{ m}^3$) koji služi kao novelator tlaka ili dalje vodoopskrbnom mrežom do korisnika.

Vodoopskrbna mreža sastoji se od magistralnog cjevovoda (duljine 28 km i vodoopskrbnog cjevovoda duljine 163 km te ukupna duljina do 2017. g. iznosi 192 km.

Na javni vodoopskrbni sustav priključeno je ukupno oko 96% stanovništva, s tim da je taj postotak veći u naseljima Varaždin (98%), Hrašćica (95%) i Donji Kučan (93%) dok je u ostalim naseljima prvenstveno Gornji Kučan i Zbelava nešto niži.

Korisnici koji nisu priključeni na javnu vodoopskrbu opskrbljuju se vodom iz individualnih vodozahvata (bunari, hidrofori), kod kojih nije uspostavljen sustav kontrole kakvoće vode, nego se ona provodi prema potrebi i procjeni korisnika.

Potrošnja pitke vode iznosi 153 l/st./dan.

U Varaždinu postoje i samostalni industrijski vodozahvati koji koriste podzemnu vodu. To su vodozahvati za Vindiju, Varteks, VIS, Ljevaonicu i Mundus.

NASELJE	Broj stanovnika 2011.	Broj kućanstava 2011.	Broj stanovnika /kućanstvo	Broj priključaka 2017.	Broj priključenih stanovnika	Postotak priključenih stanovnika	Potrošnja m3/god. 2017.	Potrošnja l/st./dan 2017.
Črnc Biškupečki	693	205	3,4	175	595	86%	22.023	102
Donji Kučan	705	203	3,5	189	662	94%	26.744	111
Gojanec	619	170	3,6	142	512	83%	19.544	105
Gornji Kučan	1.139	390	2,9	281	815	72%	40.026	135
Hrašćica	1.277	404	3,2	377	1207	95%	57.482	131
Jalkovec	1.317	378	3,5	309	1082	82%	45.385	115
Kučan Marof	1.385	427	3,2	359	1149	83%	52.572	125
Poljana Bišku.	456	123	3,7	108	400	88%	15.403	105
Varaždin	38.746	14.607	2,7	14.885	38.555	99%	2.237.799	159
Zbelava	506	153	3,3	120	396	78%	15.400	106
UKURNO:	46.843	17.060	2,7	16.945	45.373	97%	2.532.388	153

Iz podataka o potrošnji vode i broju priključaka vidljivo je da u promatranom razdoblju 2013. - 2017. g. broj potrošača raste, ali je potrošnja pitke vode u kontinuiranom padu.

Razlog tome je s jedne strane posljedica štednje (i ugradnja vodobrojila u stanovima) te podizanja ekološke svijesti, a s druge strane pad gospodarske aktivnosti.

Također, postoji i gubitak vode (nefakturirana voda) koja je 2017. g. iznosio 34,78%, od čega je 25% nekontrolirani gubitak koji se godišnje smanjuje za 0,5% kontinuiranim ulaganjem i rekonstrukcijom dotrajalih dionica cjevovoda.

GRAD VARAŽDIN	PODUZEĆE	PRIVATNE KUĆE	STANOVNI	UKUPNO
2013.	Fakturirana voda (m3)	790.770	1.368.249	583.616
	Broj priključaka	1.497	10.517	427
2014.	Fakturirana voda (m3)	748.472	1.332.152	563.729
	Broj priključaka	1.529	10.495	430
2015.	Fakturirana voda (m3)	783.881	1.344.016	555.422
	Broj priključaka	1.545	10.636	430
2016.	Fakturirana voda (m3)	714.415	1.329.646	541.214
	Broj priključaka	1.561	10.782	431

2017.	Fakturirana voda (m ³)	666.172	1.344.911	521.305	2.532.388
	Broj priključaka	1.603	10.905	432	12.940

U planu izgradnje je proširenje vodocrpilišta »Bartolovec« i izgradnja treće komore vodospreme zapremnine od 5.000 m³ centralnog vodospremnika »Doljan«, također u suradnji s Hrvatskim vodama pripremaju se razvojni programi vodoopskrbnog sustava s ciljem smanjenja nekontroliranih gubitaka vode i optimalizacije pogona sustava.

Izvor podataka:

- Varkom d.d. - Dopis KLASA: NP-06/18-01/110; urbroj: 5/42/950-18-1 od 7.02.2018.g.

II. 4.3.2. Odvodnja otpadnih voda

Sustav odvodnje otpadnih voda Grada Varaždina sastoji se od glavnih gradskih kolektora ukupne dužine 57.430 m, sekundarne kanalizacijske mreže ukupne dužine 134.976 m, niza prepumpnih stanica i kišnih preljeva sa ispustom otpadnih voda te uređaj za pročišćavanje. Sustav je mješovitog tipa - zajedničko odvođenje tehnološke, sanitарне i oborinske otpadne vode.

Na javni sustav odvodnje priključeno je ukupno oko 80% stanovništva Grada Varaždina što je mnogo u odnosu na državni prosjek koji iznosi cca 44%.

Do kraja 2017. godine u cijelosti je izведен i pušten u pogon sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za naselja Kučan Marof, Kučan Gornji, Kučan Donji, te dio naselja Zbelava. U navedenim naseljima priključenost na javni sustav odvodnje nije zadovoljavajuća i na kraju 2017. godine iznosi samo do 40%.

NASELJE	Broj stanovnika 2011.	Broj kućanstava 2011.	Broj stanovnika /kućanstvo	Broj priključaka 2017.	Broj priključenih stanovnika	Postotak priključenih stanovnika
Črnc Biškupečki	693	205	3,4	-	-	-
Donji Kučan	705	203	3,5	78	273	39%
Gojanec	619	170	3,6	-	-	-
Gornji Kučan	1.139	390	2,9	125	363	32%
Hrašćica	1.277	404	3,2	308	987	77%
Jalkovec	1.317	378	3,5	48	168	13%
Kučan Marof	1.385	427	3,2	161	515	37%
Poljana Biškupečka	456	123	3,7	-	-	-
Varaždin	38.746	14.607	2,7	14.081	36.611	94%
Zbelava	506	153	3,3	-	-	-
UKUPNO:	46.843	17.060	2,7	14.801	38.917	83%

Krajem 2017. godine dovršena je priprema razvojnog projekta tkz. „AGLOMERACIJA VARAŽDIN“. Kroz ovaj projekt izgraditi će se sustav odvodnje sanitarnih otpadnih voda za naselja Črnc, Jalkovec, Gojanec te dio naselja Zbelava. Također predmet Aglomeracije je i izgradnja „Južnog kanalizacijskog kolektora grada Varaždina“ počev od Zagrebačke ulice, kroz naselje Jalkovec do Jalkovečke ulice i nastavno do ulice Braće Radić.

Projekt obuhvaća i rekonstrukciju, modernizaciju i povećanje kapaciteta uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sa sadašnjih 100.000 ES na 127.000 ES.

Ukupna vrijednost radova na području grada Varaždina iznosi cca 220.000.000,00 kn, a operativne aktivnosti na gradilištima započele su početkom 2018. godine.

Ovaj projekt sufinancira Europska unija bespovratnim sredstvima do 70% vrijednosti.

Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Način prikaza		Izvor podataka
3.3 OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1. Duljina javne vodoopskrbne mreže	192,15	km	VARKOM
		1.a Magistralni cjevovod	28,99	km	
		1.b Vodoopskrbni cjevovod	163,25	km	
		1.c Hidrantska mreža	-	km	
		2. Potrošnja pitke vode	153	l/s	
	B. Pročišćavanje otpadnih voda	1. Duljina kanalizacijske mreže	192,41	km	VARKOM
		1.a Glavni odvodni kanal	57,43	km	
		1.b Ostali odvodni kanali	134,98	km	
		2. Uredaj za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet			
		2.a Uredaj za pročišćavanje otpadnih voda - biološki	1	br.	
			100.000	ES	
		2.b Uredaj za pročišćavanje otpadnih voda - mehanički	1	br.	
			100.000	ES	

Izvor podataka:

- Dopis: Varkom d.d. KLASA: NP-06/18-01/110; URBROJ: 5-42/950-18-1 od 7.02.2018.

II.4.3.3. Gospodarenje otpadom

ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA U GOSPODARENJU OTPADOM

Jedinice lokalne samouprave dužne na svom području osigurati:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Plana,

5. donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
6. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Također je jedinica lokalne samouprave dužna sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na cijelom području Grada Varaždina putem spremnika (posuda, kontejner, vreća) od pojedinih korisnika i prijevoz otpada do ovlaštene osobe za obradu i ili odlaganje tog otpada. Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa i pruža ju davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada

Krupni (glomazni) otpad

Krupni (glomazni) otpad je komunalni otpad definiran ključnim brojem 20 03 07 iz Pravilnika o katalogu otpada („Narodne novine“, broj: 90/15). Tijekom 2016. godine krupni (glomazni) otpad za sve korisnike javne usluge na području Grada Varaždina odvozio se po pozivu izvornog proizvođača na telefon davatelja javne usluge. Količina glomaznog otpada kojeg izvorni proizvođač može prilikom jednog skupljanja i odvoza predati davatelju javne usluge ograničena je na volumen do 2,00 m³. Davatelj javne usluge dolazi na adresu izvornog proizvođača u roku ne dužem od 15 dana od dana zaprimljenog poziva. Zabranjeno je odlaganje glomaznog otpada u posude za odlaganje komunalnog otpada. Zabranjeno je glomazni otpad odlagati na javne površine odnosno mjesta koja nisu za to određena.

Reciklažna dvorišta

✓ Sukladno odredbi članka 35. stavka 2. točke 2. ZOGO-a jedinice lokalne samouprave koje imaju više od 1.500 stanovnika dužne su osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Temeljem navedenog Grad Varaždin dužan je na svome području osigurati funkcioniranje najmanje dva reciklažna dvorišta.

Način rada reciklažnog dvorišta propisan je Pravilnikom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj: 117/17).

Grad Varaždin osigurat će funkcioniranje dva reciklažna dvorišta na svome području sukladno odredbi članka 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, na lokacijama „Motičnjak“ i „Poljana Biškupečka“ koje se nalaze u zonama određenim dokumentima prostornih planova.

Reciklažnim dvorištima upravlja davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na području Grada Varaždina temeljem odredbe članka 35. stavka 10. ZOGO-a.

Prvo reciklažno dvorište izgrađeno je na lokaciji Motičnjak.

Za predmetnu građevinu izdana je uporabna dozvola KLASA: UP/I-361-05/17-01/000023; URBROJ: 2186/01-08-01/4-17-0004 od 08. svibnja 2017. godine od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Grada Varaždina.

Odlaganje miješanog komunalnog otpada

Grad Varaždin i tvrtka Univerzal d.o.o. Varaždin, Cehovska 10, na temelju članka 26. Zakona o koncesijama, članka 14. Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja za obavljanje komunalne djelatnosti odlaganja komunalnog otpada s područja Grada Varaždina, od 21. ožujka 2013. godine („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 2/13) zaključili su dana 30. srpnja 2013. godine Ugovor o koncesiji za

odlaganje komunalnog otpada KBO 20 03 01 s područja Grada Varaždina (KLASA: 351-01/13-01/6; URBROJ: 2186/01-01-13-9). Predmetnim Ugovorom koncesionar se obvezao miješani komunalni otpad svakodnevno preuzimati od ovlaštenog sakupljača i isti odložiti primjenjujući postupke zbrinjavanja „D“ opisane u članku 4. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 23/07 i 111/07

Tvrtka UNIVERZAL d.o.o. Varaždin, kao ovlašteni koncesionar, svakodnevno u vremenu od 1. kolovoza 2013. godine na lokaciji u Varaždinu, Cehovska 10, preuzima od ovlaštenog davatelja javne usluge sav miješani komunalni otpad KBO 20 03 01 koji je prikupljen na području Grada Varaždina. Ovlašteni koncesionar prilikom preuzimanja miješanog komunalnog otpada svakodnevno davatelju javne usluge prikupljanja ovjerava prateću dokumentaciju za preuzeti otpad.

Tehnološki proces gospodarenja otpadom kojim se opisuje materijalni tok otpada od njegovog prihvata do zbrinjavanja postupcima „D“ opisan je u članku 4. Pravilnika o gospodarenju otpadom.

Balirani komunalni otpad privremeno skladišten na lokaciji Brezje

Trgovačko društvo Varkom d.d. Varaždin započelo je s 1. travnjem 2005. godine postupke baliranja i privremenog skladištenja ostatnog dijela miješanog komunalnog otpada s područja Grada Varaždina, a do njegovog konačnog zbrinjavanja. Obrada otpada postupkom baliranja i privremenog skladištenja ostatnog dijela miješanog komunalnog otpada s područja Grada Varaždina završila je s danom 31. srpnjem 2013. godine, a obavljala se je na lokaciji Brezje.

Ukupna površina lokacije iznosi cca. 30.000 m², od čega se na cca. 1.000 m² nalazi zgrada za obradu i baliranje, a preostala površina je namijenjena za manipulaciju, transport i skladištenje otpada. Rješenjem o izvedenom stanju Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Grada Varaždina (KLASA: UP/I-361-02/12-01/21; URBROJ: 2186/01-12-12-06MN) od 07. rujan 2012. godine društvo Varkom d.d. Varaždin ozakonilo je zgradu s pratećim objektima za obradu i skladištenje komunalnog otpada. Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša Varaždinske županije izdao je dana 26. listopada 2012. godine društvu Varkom d.d. Varaždin Dozvolu za obradu i skladištenje obrađenog komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada na lokaciji Brezje (KLASA: UP/I-351-01/12-01/17; URBROJ: 2186/1-05-12-7).

Ukupna masa privremeno uskladištenog komunalnog i neopasnog otpada na lokaciji Brezje

KBO	period nastanka	GRAD VARAŽDIN	OPĆINA TRNOVEC BARTOLOVE ČKI	OPĆINA PETRIJANEC	OPĆINA VINICA	OPĆINA SVETI ILIJA	VARKOM d.d.
20 03 01	01.04.2005. - 26.10.2012.	86.853,26	7.699,77	3.253,72	2.370,72	2.109,18	0,00
19 12 12	27.10.2012. - 14.10.2013.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.028,56
19 12 99	01.04.2005. - 14.10.2013.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.373,75
ukupno :		86.853,26	7.699,77	3.253,72	2.370,72	2.109,18	12.402,31
SVEUKUPNO :		114.688,96 tona					

Proizvodni i drugi otpad nastao na području Grada Varaždin

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnih procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvoda.

U sljedećoj tablici prikazane su količine skupljenog opasnog i neopasnog proizvodnog otpada na području Grada Varaždina.

Ukupno proizvedeni otpad na području Grada Varaždina (izvor: HAOP)

Vrsta otpada	2016. godina			
	proizvedeno	predano sakupljaču	predano oporabitelju	izvoz
opasni (t)	1.435,531	1.283,638	177,161	0,000
neopasni (t)	97.935,908	56.366,207	44.659,909	17.758,070
Ukupno (t) :	99.371,439	57.649,845	44.804,070	17.758,070

Podaci o lokacijama odbačenog otpada u okoliš i njihovom uklanjanju

Odredbom članka 11. stavka 1. ZOGO-a propisana je zabrana odbacivanja otpada u okoliš. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO-u te uklanjanje tako odbačenog otpada.

Provedbu sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš osigurava komunalni redar jedinice lokalne samouprave kroz ustrojen sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, evidentiranjem lokacija odbačenog otpada, provedbom redovitog nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada i drugim mjerama propisanim Odlukom o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

Popis lokacija na području Grada Varaždina na kojima je nedozvoljeno odbačen otpad tijekom 2015. i 2016. godine

r.b.	lokacija	sadržaj otpada	masa u tonama	sanacija
1.	Masarykova ulica	građevni otpad	8,36	da
2.	Kućan Marof	glomazni otpad komunalni otpad građevni otpad	0,80 3,36 23,98	da
3.	Zbelava	građevni	17,58	da
4.	Dravska šuma	građevni	28,98	da
3.	Cehovska ulica	građevni	266,72 38,33	da
4.	Ulica F. Kurelca	glomazni	10,00	da
5.	Biškupec Miškulina	građevni	4,96	djelomično
6.	Trg P. Svačića	građevni	0,20	da
7.	lijeva obala kanala	neopasni opasni	nije izvršena procjena	ne

Ocjena postojećeg stanja

Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Grada Varaždin može se ocijeniti kao djelomično zadovoljavajući uz potrebu nadogradnje radi povećanja učinkovitosti izdvajanja reciklabilnog otpada. Naime, iz komunalnog otpada još uvijek se nedovoljno izdvajaju iskoristive komponente, što ovakvo postupanje s otpadom još uvijek čini nekvalitetnim, ne postojanim i ekonomski neučinkovitim.

Stoga je potrebno zadovoljavajuće elemente u gospodarenju otpadom na području Grada Varaždina održavati na kvilitetan i postajan način, nadograditi one postojeće elemente koji djelomično zadovoljavaju zakonom propisane norme i svakako što žurnije uspostaviti rad onih elemenata koji nisu uspostavljeni iz bilo kojih razloga bili oni opravdani ili ne. Provedbe obveza potrebno je realizirati na ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja i zaštite okoliša i pri tome osigurati javnost rada.

Ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom na području Grada Varaždina

r.b.	opis	ocjena			obrazloženje
		za	dza	nz	
1.	javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada	X			<ul style="list-style-type: none"> - Javnu uslugu koristi 95 % domaćinstava. - Posude su označene RFID transporderom.
2.	javna usluga prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada			X	<ul style="list-style-type: none"> - Na području Grada Varaždina nije uspostavljena javna usluga. - Prije uspostave javne usluge potrebno je definirati lokaciju za obradu bio otpada (kompostana)
3.	obračun cijene javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada			X	<ul style="list-style-type: none"> - Davatelj javne usluge odredio je iznos jedinične cijene po volumenu spremnika- Odlukom o načinu pružanja javne usluge utvrditi će se kriterij obračuna količine prema zapremini spremnika, najmanjoj učestalosti odvoza i obračunska razdoblja.
4.	odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada			X	<ul style="list-style-type: none"> - Davatelj javne usluge postupa po odredbama ZOGO-a kojim je propisana obveza odvajanja reciklabilnog otpada na mjestu nastanka. - Korisnicima je omogućeno da na kućnom pragu odvajaju sedam vrsta otpada u zasebne spremnike (posude, vreće). - Krupni (glomazni) otpad prikuplja se po pozivu. - Učinkovitost odvojenog prikupljanja otpada potrebno je poboljšati kontinuiranom edukacijom, ustupanjem javnih ovlasti davatelju javne usluge i ugovornim kaznama.
5.	reciklažno dvorište			X	<ul style="list-style-type: none"> - Grad Varaždin osigurao je funkciranje jednog reciklažnog dvorišta na svome području. - ZOGO propisuje dužnost JLS-ima da na svakih 25.000 stanovnika moraju osigurati rad jednog reciklažnog dvorišta. - Temeljem navedenog Grad Varaždin dužan je na svome području osigurati rad još jednog reciklažnog dvorišta ili mobilnog reciklažnog dvorišta.
6.	reciklažno dvorište za građevni otpad			X	<ul style="list-style-type: none"> - Na području Grada Varaždina nije uspostavljen rad reciklažnog dvorišta za građevni otpad. - Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Varaždina - III. izmijene i dopune definira u točki 7.3.4. „na lokaciji Motičnjak u Varaždinu izvan granica

					GUP-a, (lokacija tvrtke »COLAS dd«) planirano je reciklažno dvorište građevnog otpada i prostor za gospodarenje građevinskim otpadom sukladno posebnom propisu.“
7.	odlaganje miješanog komunalnog otpada	X			<ul style="list-style-type: none"> - Grad Varaždin dodijelio je Odlukom Gradskog vijeća koncesiju društvu Univerzal d.o.o. iz Varaždina za obavljanje komunalne djelatnosti odlaganja komunalnog otpada postupkom „D1“. - cijena zbrinjavanja MKO po Ugovoru iznosi 519,98 kn/tona bez PDV-a. - Koncesionar je dužan uskladiti svoje poslovanje s odredbama ZOGO-a u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Uredbe, odnosno do 01. lipnja 2018. godine. - Plaćanje poticajne naknade radi prekoračenja granične količine MKO namijenjenog odlaganju
8.	balirani komunalni otpad		X		<ul style="list-style-type: none"> - Grad Varaždin dodijelio je zajednici ponuditelja koncesiju za obavljanje komunalne djelatnosti odlaganja baliranog komunalnog otpada postupkom D1. - Grad Varaždina i Zajednica ponuditelja nisu sklopili Ugovor temeljem Odluke o dodjeli koncesije. - Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost dopisom od 14.10.2015. godine obavještava Grad Varaždina kako nije u mogućnosti sufinancirati zbrinjavanje baliranog komunalnog otpada po provedenom postupku koncesije iz razloga jer se radi o komunalnoj djelatnosti a Odluka o odabiru nije u skladu s ZOGO-om. - Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u svome Financijskom planu za 2016. godinu planirao je sredstva u iznosu od 25.000.000,00 kn i u projekciji za 2017. godinu iznos od 45.000.000,00 kn što iznosi 60% ukupne investicije. Fond će sufinancirati sanaciju nakon što se ispune pravne pretpostavke za donošenje Odluke. - Zajednica ponuditelja smanjila je jediničnu cijenu po toni s 1.003,02 na 725,00 kn u bruto iznosu. - Zajednica ponuditelja podnijela je tužbu pred Trgovačkim sudom u Varaždinu radi nepotpisivanja Ugovora i naknadu štete u iznosu višem od 97.000.000,00 kn. - posjednik otpada je društvo Varkom d.d. Varaždin. Temeljem odredbe članka 6. stavka 1. točke 1. ZOGO-a „posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom i financijski je odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad“. - ovlašteni laboratorij, nakon završene analize, u svome mišljenju navodi da je MKO KBO 20 03 01 uskladišten na lokaciji Brezje promjenio KBO u 19 12 12, i da zadovoljava uvjete za odlaganje na odlagalištu neopasnog otpada.
9.	proizvodni i drugi otpad		X		- nastali proizvodni otpad djelomično se obrađuje se na području Grada Varaždina, dok se većina

					predaje ovlaštenim pravnim osobama koje posjeduju dozvolu za gospodarenje tim otpadom. - neke tvrtke neovlašteno prikupljaju reciklabilni komunalni otpad kojeg bi korisnici javne usluge trebali predavati davaljelu javne usluge.
10.	monitoring odlagališta u Turčinu	X			- Grad Varaždin ispunjava svoju obavezu po Sporazumu i Općini Gornji Kneginec uplaćeće mjesечne rate na ime 35% troškova monitoringa. - Grad Varaždin nema saznanja o izvršenim radovima monitoringa.
11.	sanacija lokacija na kojima je nedozvoljeno odbačen otpad		X		- Unatoč postojanju djelomično zadovoljavajućeg sustava gospodarenja otpadom na području Grada Varaždina otpad se i dalje nedozvoljeno odlaže. - uslijed nedozvoljenog odlaganja dolazi do štetnih utjecaja na tlo, podzemne vode i zrak. - postoji opasnost od izbijanja požara.

Obrazloženje: „za“ – zadovoljavajuće; „dza“ – djelomično zadovoljavajuće; „nz“ – nezadovoljavajuće

Izvor podataka:

- Prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Varaždina za razdoblje 2018.-2023. godine (doneseno: Odluka o donošenju- „Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 3/18);
- Čistoća d.o.o. Varaždin, E-mail od 21.02. 2018. godine

Područje Grada Varaždina bogato je vodom budući da je na vodonosniku, pa je iznimno važno zaštiti podzemne vode od zagađenja. Gotovo svi stanovnici Grada Varaždina priključeni su na vodoopskrbnu mrežu koja se sustavno izgrađuje i modernizira.

Veći dio stanovništva Grada Varaždina priključen je na sustav odvodnje otpadnih voda dok oko 20% koristi još uvijek septičke jame, a i to se planira promijeniti kroz izvedbu projekta Aglomeracije Varaždin (obuhvaća cijeli prostor Grada Varaždina) koji je s pripremama završio krajem 2017. i započelo se s radovima početkom 2018. te se financira sredstvima EU. Sustav se gradi sukladno prostornim planovima i odobrenjima za gradnju te redovito rekonstruira. Najveći problem su netretirane otpadne vode iz industrije te visoke podzemne vode.

Gospodarenje otpadom je ključni problem Grada Varaždina koji će se uspostavom rada Regionalnog centra u Piškornici riješiti. (Izvor: Prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Varaždina za razdoblje 2018.- 2023.godinu). Reciklažno dvorište izgrađeno je u Motičnjaku. Izdana je građevinska dozvola za građevine gospodarske namjene – Pogon za obradu neopasnog otpada s Pretovarnom stanicom na prostoru Poljane Biškupečke. Reciklažno dvorište za građevinski otpad nije na području Grada Varaždina već unutar prostora Varaždinske županije.

II. 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

II. 5.1. Korištenje prirodnih resursa

II.5.1.1. Poljoprivreda

Prema podacima iz Prijedloga Izmjena i dopuna PPUG-a, ukupno cca 29% površine Grada čine poljoprivredne površine, uglavnom u privatnom vlasništvu, a dijelom i u državnom vlasništvu. Dijele se na poljoprivredna tla isključivo osnovne namjene ukupne površine 1.727,06 ha klasificirana kao vrijedno obradivo tlo i ostala obradiva tla. Na području

Grada nema posebno vrijednog obradivog tla (P1) s obzirom na smještaj u dolini rijeke Drave koja je kroz povijest mijenjala tok i stvorila naplavnu ravan sa šljunkovitom podlogom velike dubine.

POLJOPRIVREDNO TLO OSNOVNE NAMJENE	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	UDIO (%) od površine Grada
vrijedno obradivo tlo	P2	454,93	7,6
ostalo obradivo tlo	P3	1.272,130	21,5
UKUPNO		1727,06	

Poljoprivredne površine u inundacijskom području nisu pogodne za poljoprivrednu proizvodnju već se mogu koristi samo kao livade i pašnjaci, a ostale se koriste kao oranice, vrtovi i voćnjaci. Tu su još i površine iz PPUG-a koje nisu privedene planiranoj namjeni, a veliki udio takvih površina uglavnom se ne obrađuje.

Poljoprivredne površine se Prostornim planom štite od prenamjene u druge svrhe, a samo pod posebnim uvjetima je moguća gradnja gospodarskih zgrada.

II.5.1.2. Šumarstvo

Prema podacima iz Izmjena i dopuna PPUG-a na području Grada Varaždina ukupno cca 702,2 ha ili 11,81% površine Grada čine šume, od čega svega cca 200 ha čine privatne šume, a ostalo su šume u vlasništvu Republike Hrvatske kojima gospodare Hrvatske šume d.o.o. Za stručnu pomoć pri gospodarenju šumama u privatnom vlasništvu zadužena je Šumarska savjetodavna služba dok je za gospodarenje šumama u državnom vlasništvu zadužena tvrtka "Hrvatske šume".

Šumske površine na području Grada Varaždina podijeljene su u kategorije šuma isključivo osnovne namjene i parkovno uređene šume posebne namjene te park-šuma koja je pod zaštitom.

ŠUMSKE POVRŠINE	OZNAKA	POVRŠINA (ha)	UDIO (%) od površine Grada
šuma isključivo osnovne namjene - zaštitna	Š2	176,84	3
šuma isključivo osnovne namjene - posebna namjena	Š3	371,68	6,3
Regionalni park	RP	986,67	16,60
Perivoj Jalkovec	ZP	20,54	0,3
park-šuma	PŠ	96,80	1,63
UKUPNO		1652,53	

Dravska šuma nalazi se u zaštićenom području Regionalnog parka Drava-Mura koja je sastavni dio UNESCO-vog Rezervata biosfere Mura – Drava - Dunav i mreže NATURA 2000 te je bogato bioraznoliko stanište (185 biljnih i 109 životinjskih vrsta). Izložena je devastiranju bespravnom izgradnjom vikend objekata uz rijeku Dravu, divljim odlagalištima otpada i nelegalnom sjećom stabala. U Dravskoj park-šumi se trenutno ne provode redovite aktivnosti osnovnog održavanja (uklanjanje suhog drveća i grana) zbog čega djeluje neuređeno i opasna je za posjetitelje, a ugrožene su i njene biološke i krajobrazne vrijednosti. Budući da je od 2008. g. u vlasništvu Republike Hrvatske u planu je izrada šumskogospodarskog plana za upravljanje šumom u posebno zaštićenom području sukladno

Zakonu o šumama ("Narodne novine," broj: 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13 i 94/14).

II.5.1.3. Vode

Grad Varaždin je značajno hidrografsko čvorište Županije, budući da rezerve pitke vode u dolini rijeke Drave predstavljaju najvažniju vodoopskrbnu zonu Županije. Glavni vodotok predstavlja rijeka Drava, a ostali vodotoci su rijeka Plitvica, potoci Piškornica i Zbel te umjetna jezera – Varaždinsko jezero i jezera u Jalkovcu.

Drava ima nivalni režim (maksimum vode u lipnju, a minimum u prosincu) dok Plitvica pluvijalni (kišni) režim, s maksimalnim protocima u proljeće (ožujak - travanj).

Cijelo područje Grada je na vodonosniku koji radi šljunkovitim slojevima dravskih naplavina ima kvalitetnu, prirodno filtriranu vodu. Voda se crpi iz tri vodocrpilišta (Varaždin, Vinokovčak i Bartolovec).

Već duže vrijeme je prisutan problem nitrita u vodi uslijed intenzivne poljoprivredne proizvodnje, odnosno korištenja umjetnih gnojiva te je stoga vodocrpilište "Varaždin" gotovo napušteno. Također, vodocrpilište "Bartolovec" potencijalno je ugroženo odloženim baliranim otpadom na lokaciji u Brezju.

Hrvatske vode, sukladno Zakonu o vodama obavljaju poslove upravljanja vodama u koje spada i zaštita od štetnog djelovanja voda odnosno poduzimanja mjera za obranu od poplava. Svake godine se usvajaju i provode planovi radova tehničkog i gospodarskog održavanja vodnogospodarskih objekata (korita vodotoka, kanali, krčenje, košnje i popravci nasipa).

II.5.1.4. Mineralne sirovine

Na području Grada Varaždina nema planiranih iskapanja mineralnih sirovina, a eksploatacija šljunka na Motičnjaku je završena.

Izvor podataka:

- *Izmjene i dopune PPUG-a Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj: 2/05 i 13/14)*
- *Prostorni plan Varaždinske župnije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ broj 8/00, 29/06 i 16/09)*

Poljoprivredne površine na području Grada štite se prostorno-planskom dokumentacijom od prenamjene, a prisutan je trend rascijepkanosti na manje parcele na kojima nema intenzivnije poljoprivrede.

Šume na području Grada Varaždina ne koriste se u gospodarske svrhe, nego kao šume osnovne namjene, malih su površina i izložene su devastiranju pa ih je potrebno posebno čuvati kako bi se osigurala postojanost ekosustava i bioraznolikosti.

Cijelo područje Grada Varaždina je vodonosnik pa voda predstavlja najznačajniji prirodni resurs prvenstveno kao pitka voda te ga je potrebno posebno štititi od zagađenja. Voda se koristi i u proizvodnji električne energije, a vrlo malo u sportsko-rekreativne i turističke svrhe, za navodnjavanje u poljoprivredi te kao geotermalni izvor za proizvodnju toplinske energije.

II. 5.2. Zaštita i očuvanje okoliša

II.5.2.1 Zaštita voda

Zakonska osnova, opseg, vrsta i način ispitivanja voda u Republici Hrvatskoj definirani su Zakonom o vodama („Narodne novine“, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14), Uredbom o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj: 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) i Pravilnikom o posebnim uvjetima za obavljanja djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (Narodne novine, br:74/13 i 140/15). Navedeni propisi usklađeni su s Direktivom 2000/60/ES Europskog parlamenta i vijeća, te s ostalim direktivama koje uređuju politiku voda.

Provedba monitoringa voda u Republici Hrvatskoj u nadležnosti je Hrvatskih voda koje donose plan monitoringa voda. Plan monitoringa voda temelji se na rezultatima ocjene stanja voda i analizama značajki vodnih područja, a usklađuje se s programom mijera zaštite voda. Na temelju rezultata monitoringa za svako tijelo površinske ili podzemne vode pojedinačno se donosi ocjena njegovog stanja i svrstava ga se u odgovarajuću kategoriju (klasifikacija stanja tijela) te se uz analizu utjecaja procjenjuje rizik da određeno tijelo površinske ili podzemne vode neće postići ciljeve zaštite voda, odnosno da neće zadržati stanje sukladno ciljevima zaštite voda.

Šire područje grada Varaždina je dio vodnog područja rijeke Drave koje je u cijelosti određeno kao sliv osjetljivog područja. Sve vode u osjetljivom području trebale bi zadovoljavati manje dobro stanje iz Uredbe o standardu kakvoće voda.

Površinske vode

Ekološko stanje površinskih voda utvrđeno je biološkim pokazateljima, kemijskim i fizikalno kemijskim pokazateljima koji prate biološke pokazatelje (osnovni fizikalno kemijski pokazatelji + specifične onečišćujuće tvari). Ocjena stanja vodnog tijela na osnovi bioloških pokazatelja, te kemijskih i fizikalno kemijskih pokazatelja koji prate biološke pokazatelje određuje se za točku mjerjenja putem prosječnih godišnjih mjerjenja za pokazatelje koji se uzorkuju više puta godišnje. Ekološko stanje tijela površinske vode predstavljeno je najnižom od ocjena u odnosu na biološke pokazatelje, te za kemijske i fizikalno kemijske pokazatelje koji prate biološke pokazatelje.

Stanje Drave

U razdoblju 2014.- 2017. godine Drava je na širem području grada Varaždina ispitivana na postaji graničnog mosta kod Ormoža, na postaji akumulacije HE Varaždin i na postaji akumulacije HE Čakovec. Od 2012. godine Drava na postaji cestovnog mosta kod Varaždina nije ispitivana zbog promjene sustava i kriterija ocjenjivanja stanja voda.

Uzoreci vode za utvrđivanje ekološkog stanja uzimani su za biološke pokazatelje, te za kemijske i fizikalno kemijske pokazatelje koji prate biološke pokazatelje.(osnovni fizikalno kemijski pokazatelji +specifične onečišćujuće tvari).

Zaključak

Ekološko stanje akumulacije HE Varaždin i HE Čakovec u 2014. godini nije ispitivano. U 2015. godini na postaji akumulacije HE Varaždin ispitivani su samo osnovni fizikalno-kemijski pokazatelji prema kojima je voda bila u dobrom stanju pa je i ekološko stanje ocjenjeno kao dobro, što je u skladu s ciljevima zaštite voda iz Plana upravljanja vodnim područjima. Na postaji HE Čakovec stanje je bilo dobro prema osnovnim fizikalno kemijskim pokazateljima, dok je stanje prema specifičnim onečišćujućim tvarima i ukupno ekološko

stanje bilo umjerenog, a biološki pokazatelji također nisu ispitivani. Ekolološko stanje vode u akumulaciji HE Čakovec nije bilo u skladu s ciljevima zaštite voda iz Plana upravljanja vodnim područjima.

Izvješća za 2016. i 2017. godinu su u izradi.

Stanje Drave na području HE Varaždin i HE Čakovec nije ocijenjeno prema kriterijima za značajno promijenjene i umjetne vodne cjeline, koji bi davali objektivnu sliku stanja. Ispunjene provedbe osnovnih mjera zaštite voda za Dravu na području Grada Varaždina, koje su zacrtane u Planu upravljanja vodnim područjima (izgradnja, dovršenje i rekonstrukcija odgovarajućih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda), trebalo bi doprinijeti postizanju ciljeva zaštite voda iz predmetnog Plana, uz istodobnu provedbu učinkovite kontrole utjecaja raspršenih izvora onečišćenja voda i uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Stanje Plitvice

Plitvica je na širem području grada Varaždina ispitivana na postaji kod Gornjeg Kućana, do 2016. godine kad je postaja zamijenjena postajom mosta na cesti Zbelava – Kelemen. Uzorci vode za utvrđivanje ekološkog stanja uzimani su za biološke pokazatelje, te za kemijske i fizikalno-kemijske pokazatelje koji prate biološke pokazatelje (osnovni fizikalno-kemijski pokazatelji + specifične onečišćujuće tvari).

Zaključak:

Plitvica je u 2014. 2015. godine bila u umjerenom ekološkom stanju što nije bilo u skladu s ciljevima zaštite voda iz Plana upravljanja vodnim područjima.

Kemijsko stanje Plitvice kod Gornjeg Kućana ispitivano je 2015. godine i bilo je dobro, tj. u skladu s ciljevima zaštite voda iz Plana upravljanja vodnim područjima.

Plitvica zbog malog protoka ne može samopročišćavanjem održavati dobro stanje svoje vode sve dok prihvata nepročišćene otpadne vode i onečišćenja iz raspršenih izvora (procjeđivanje s intenzivno tretiranih poljoprivrednih površina).

Za Plitvicu će biti moguće postići ispunjenje ciljeva zaštite voda iz Plana upravljanja vodnim područjima kad se provedu osnovne mjere zaštite voda koje su zacrtane u Planu upravljanja vodnim područjima (odgovarajući sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda) uz učinkovitu kontrolu utjecaja raspršenih izvora onečišćenja voda i uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Ostali vodotoci

Ispitivanje Zbela ukinuto je 2012. godine zbog promjene sustava i kriterija ocjenjivanja stanja voda i ponovno je vraćeno 2016. godine za koju Izvještaj o stanju površinskih voda u Republici Hrvatskoj još nije dovršen. S obzirom da u razdoblju 2014.-2017. nisu evidentirani novi pritisci, tj. izvori onečišćenja koji bi mogli nepovoljno utjecati na stanje Zbela ono je najvjerojatnije ostalo nepromjenjeno u odnosu na prethodno razdoblje. Tijekom uzimanja uzorka vode iz Zbela u 2016.. i 2017. nisu zamjećene nikakve promjene u izgledu vode i sastavu vodene vegetacije koje bi mogle ukazivati na pogoršanje stanja u odnosu na prethodno razdoblje kad je Zbel ispitivan. Zbel i drugi manji vodotoci na širem području grada Varaždina suočeni su sa istovrsnim pritiscima na njihovo stanje kao i Plitvica pa se može zaključiti da je za ispunjenje ciljeva zaštite voda iz Plana upravljanja vodnim područjima potrebno primijeniti ista rješenja kao za Plitvicu.

Podzemne vode

Kemijsko stanje podzemnih voda ispituje se kaptiranim izvorima, piezometrima i zdencima priljevnih područja vodocrpilišta vodnog područja rijeke Dunav u pet grupiranih

tijela podzemne vode u podslivu Drave i Dunava. Šire područje grada Varaždina nalazi se na grupiranom tijelu podzemne vode CDGI-19 Varaždinsko područje. Ispitivanja se provode uzimanjem uzoraka vode iz piezometarapriljevnih područja vodocrpilišta Vinokovščak, Varaždin i Bartolovec. Kemijsko stanje podzemnih voda utvrđuje se na temelju nitrata, aktivnih tvari u pesticidima i specifičnih onečišćujuće tvari. Standardi i granične vrijednosti za navedene pokazatelje propisane su u Uredbi o standardu kakvoće voda. Dodatno se ispituju i osnovni pokazatelji (temperatura vode, pH vrijednost, alkalitet, otopljeni kisik) pokazatelji režima kisika, metali, određeni organski spojevi i mikrobiološki pokazatelji. Rezultati ispitivanja ugrađuju se u godišnja Izvješća o kemijskom stanju podzemnih voda u Republici Hrvatskoj.

Zaključak

U 2014. i 2015. godini podzemne vode su na svim ispitivanim postajama bile u dobrom stanju s obzirom na aktivne tvari u pesticidima i specifične onečišćujuće tvari. S obzirom na nitrate loše stanje je utvrđeno na tri postaje priljevnog područja vodocrpilišta Varaždin. Pritisci na stanje podzemnih voda koji na priljevnom području vodocrpilišta Varaždin uzrokuju njihovo loše stanje prema nitratima i negativno utjeću na kakvoću podzemnih voda na širem području grada Varaždina nisu se mijenjali u odnosu na prethodno razdoblje.

Krajem 2016. godine Hrvatske vode su pokrenule jednogodišnji istraživački monitoring podzemnih voda na području odlagališta komunalnog otpada grada Varaždina, kojem je cilj utvrđivanja stanja otpadnih voda na mјernim postajama četiri piezometra na lokaciji odlagališta komunalnog otpada Brezje i jednog piezometra na lokaciji napuštenog (prije nekoliko desetljeća) i nesaniranog odlagališta otpada na Motičnjaku. Na temelju rezultata istraživačkog monitoringa biti će uspostavljene potrebne mјere otklanjanja uzroka onečišćenja podzemnih voda tj. postizanja ciljeva zaštite voda iz Plana upravljanja vodnim područjima.

Izvor podataka:

- dopis Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za Muru i Gornju Dravu, KLASA: 350-02/18-01/0000052; URBROJ: 374-26-3-18-2 od 13. ožujka 2018. godine.

II.5.2.2. Zaštita tla

Zemljište u širem, a tlo u užem smislu, predstavlja neobnovljivo prirodno dobro koje treba štititi i racionalno koristiti.

Tlo predstavlja dinamičan sustav u poljoprivredi ali je i jedan od najvažnijih čimbenika održivosti ekosustava jer vrši sljedeće funkcije: proizvodnja biomase odnosno proizvodnja hrane (opskrba biljaka vodom, zrakom i hranjivima), razgradnja hranjiva, štetnih tvari i vode, izvor biološke raznolikosti, fizičko i kulturno okruženje čovjeka i njegovih aktivnosti, izvor sirovina i akumulacija ugljika. Kakvoća tla ovisi o djelovanju pedogenetskih faktora (litosfera, atmosfera, hidrosfera i biosfera) tvoreći razne vrste tla koje se neprekidno mijenjaju. Osim pedogenetskih faktora na kakvoću tla utječu procesi erozije dok najznačajniji učinak ima antropogeni utjecaj. Poljoprivredna savjetodavnna služba zalaže se kao struka za održavanje i povećavanje efektivne plodnosti i tla, a to su plodored, korištenje biljnih ostataka, organska i zelena gnojidba, uzgoj leguminoza i biološke metode zaštite od štetnika.

II.5.2.3. Zaštita zraka

Na razini Hrvatske Varaždinska županija, čiji sastavni dio je prostor Grada Varaždina, s još pet susjednih županija prostorno čini jednu cjelinu, odnosno regiju HR2 na čijem se

području nalazi jedna postaja državne mreže za praćenje kakvoće zraka u Desiniću u Krapinsko-zagorskoj županiji. Prema analizi parametara onečišćenja i razgraničenju teritorija države po kategorijama kakvoće zraka, zona HR2 spada u I kategoriju s najmanjom razinom onečišćenosti i u II kategoriju, obzirom na prekoračenje graničnih vrijednosti za ozon, a najveće onečišćenje u Varaždinskoj županiji prisutno je u naselju Varaždin.

Sukladno Zakonu o zaštiti zraka na razini Varaždinske županije izrađen je "Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Varaždinske županije za razdoblje 2007.-2010.g." kao sastavni dio "Programa zaštite okoliša Varaždinske županije za razdoblje 2007. - 2010." te "Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Varaždinske županije za razdoblje 2010. - 2013.g.".

Iz navedenih elaborata zaključuje se da su najveći izvori onečišćenja zraka na području Grada Varaždina promet (najprometnija točka u Županiji je raskrižje ulice M.P.Miškine i Koprivničke ulice), industrija i ložišta te alergeni (posebno ambrozija).

Također, na području Grada Varaždina do danas nije uspostavljena mreža za praćenje kakvoće zraka, iako je u Reviziji "Studije izbora potencijalnih lokacija za postavljanje mjernih postaja za ispitivanje kakvoće zraka - I faza" izrađenoj 2007.g. od tvrtke Dvokut-Ecro d.o.o. zaključeno da je "*u Varaždinu kao industrijskom središtu, potrebno instalirati automatsku mjernu postaju za praćenje kakvoće zraka*". Isto je zaključeno na temelju prethodnih mjerena i probnog mjerena 2007.g. na lokaciji MIV-a gdje su izmjerene koncentracije lebdećih čestica bile iznad graničnih vrijednosti, a isto je pokazalo i probno mjerjenje 2012.g. na lokaciji dječjeg vrtića u Aleji kralja Zvonimira gdje je povišena razina benzena ukazala na zagadjenje zraka od prometa.

Popis i podaci o onečišćivačima s pripadajućim postrojenjima i godišnjim emisijama vode se u "Registru onečišćavanja okoliša" za koji je nadležna Županija.

U cilju poboljšanja kakvoće zraka potrebno je kontinuirano pratiti kakvoću zraka uspostavom mreže za praćenje kakvoće zraka na svom području, određivanjem lokacije postaja na područnoj mreži i donošenjem programa mjerena kakvoće zraka sve od strane stručnih službi Grada Varaždina, kontrolirati industrijske pogone i vrstu goriva, poticati korištenje obnovljivih izvora energije i energetsku učinkovitost (i u industriji i u kućanstvima). Također je potrebno sustavnije i pravovremeno suzbijati ambroziju, budući da u vrijeme cvatnje (tijekom kolovoza i rujna) povećava razinu alergena u zraku i do 10 puta.

Županija je donijela Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Varaždinske županije za razdoblje 2010.- 2013. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj: 48/09 – nastavno Program zaštite zraka). Programom je utvrđeno da su načelno sva dosadašnja mjerena emisije u zrak pokazala da se kakvoća zraka u Varaždinskoj županiji općenito zadovoljavajuća i da nema većih onečišćenja.. Varaždin uz neke ostale gradove u Županiji predstavlja područje s najvećim stupnjem urbanizacije i gustoćom naseljenosti, gdje je stanovništvo najizloženije onečišćenjima, a također i mesta s najvećom gustoćom izvora emisije onečišćujućih tvari iz gradskog prometa, industrije i ložišta. U 2014. godini treba izraditi županijsko Izvješće o realizaciji, Program zaštite zraka sukladno novom Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj: 130/11 i 47/14) i Program zaštite zraka.

Osvrt i zapažanja jedinice lokalne samouprave na zaštitu zraka. Varaždin: kakvoća zraka se u Varaždinu bitno popravila u zadnje četiri godine nakon prestanka rada nekoliko tvornica naprimjer (Florijan Bobić) i suknare u „Varteksu. Poseban monitoring zraka u gradu Varaždinu nije se provodio. U jesen 2012. godine probno se ispitivao zrak na području grada u okolini ulica Zrinskih i Frankopana a analiza je pokazala da imamo zadovoljavajuću kakvoću zraka u danim okolnostima.

II.5.2.4. Zaštita od buke

Grad Varaždin je za područje užeg dijela grada Varaždina 2006.g. izradio "Kartu buke" u kojoj je prikazana komunalna i prometna buka te "Konfliktnu kartu buke" varaždinskog aerodroma i industrijske zone u južnom dijelu Grada. Na temelju njih bilo bi potrebno izraditi akcijski plan zaštite od buke kojim bi se sanirala mjesta u gradu gdje su uočena prekoračenja u mjerenu buke.

Odredbama za provođenje važećeg PPUG-a te njegovih Izmjena i dopuna, pogotovo u dijelu odredbi za uređenje prostora bivše vojarne u Optujskoj propisani su zahvati za zaštitu od buke (sadnja funkcionalnog zelenila, zoniranje i sl.).

II.5.2.5. Zaštita vizura

U cilju zaštite vizura grada Varaždina u odredbama za provođenje važećih prostornih planova (PPUG-a, GUP-a i UPU-a povjesne jezgre te njihovim izmjenama i dopunama) kao i Odlukom o komunalnom redu i drugim odlukama propisane su maksimalne dimenzije i visina reklamnih panoa kao i njihov međusobni razmak na ulazima u grad.

II.5.2.6. Zaštita krajobraza i bioraznolikosti

Krajobraz Grada Varaždina se može podijeliti u tri kategorije: prirodni, kultivirani i izgrađeni krajobraz.

Prirodni krajobraz čine manje šumske cjeline, a posebno one uz rijeku Dravu te vodni ekosustavi vodotoka.

Kultivirani krajobraz ili pretežito ruralna nizinska struktura određen je poljodjelstvom kao osnovnim načinom korištenja zemljišta, a čine ga manja naselja s manjom gustoćom naseljenosti koja se stapaju s prirodnim okružjem

Izgrađeni krajobraz čini urbana struktura kojoj je čovjek svojim zahvatima u potpunosti promijenio prirodni kultivirani krajobraz, a to se odnosi na Varaždin i ostala naselja ili dijelove naselja s obilježjima izgrađenog krajobraza. Zaštićena urbana cjelina Varaždina spada u kulturno-povjesni krajobraz, u posebnu kategoriju izgrađenog krajobraza koji je stvaran u dugom vremenskom slijedu.

Odredbama prostorno planske dokumentacije te ostalom zakonskom regulativom dane su smjernice za zahvate u prostoru na raznim nivoima za očuvanje krajobraza, a u smislu zaštita vizura, prirodne i kulturne baštine, tla, šuma i sl.

S obzirom na razvoj Grada neminovno dolazi do promjena u krajobrazu kao npr. izgradnja jugozapadne obilaznice i denivelirani prijelazi, izgradnja građevina stambene i gospodarske namjene (npr. silosi), reklamni panoci, i sl.

U dolini rijeke Plitvice ugrožena su staništa kontinuiranim izvodenjem radova na održavanju i košnji obala te promijenjenim prirodnim režimom plavljenja livada zbog čega je snižena razina podzemne vode, a što dovodi do osiromašivanja prirodnog ekosustava i narušavanja ekološke ravnoteže.

Izvor podataka:

- *Grad Varaždin, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša*
- *Dopis 350-01/14-01/26, URBROJ:2186-01-08-00/14-2 od 11.4.2014.*
- *Izvješće o stanju okoliša Varaždinske Županije za razdoblje 2006.-2009.g. ("Službeni vjesnik Varaždinske Županije" broj 36/10)*
- *Izvješće o stanju okoliša Varaždinske Županije za razdoblje 2010.-2013. g ("Službeni vjesnik Varaždinske Županije", broj: 29/14).*

Okoliš područja Grada Varaždina je dobro očuvan usprkos neprimjerenom odnosu čovjeka i institucija prema prirodi u smislu prekomjernog tretiranja poljoprivrednih površina, nefunkcionalne kontrole industrije (otpadne vode i zaštite zraka), neprikladnog gospodarenja otpadom, itd., a sve to utječe na kvalitetu tla, podzemne vode, zraka i u konačnici bioraznolikosti i ekosustava.

II. 5.3. Zaštićene prirodne vrijednosti

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj: 124/2013 i 105/2015) te predstavlja područje ekološke mreže Europske unije Natura 2000 u Republici Hrvatskoj.

Na području Grada Varaždina, sukladno Zakonu o zaštiti prirode nalaze se zaštićeni dijelovi prirode te područja ekološke mreže NATURA 2000:

KATEGORIJA	NAZIV	POVRŠINA (ha)
ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE		
1. regionalni park	Mura-Drava	cca 910
2. park-šuma	Dravska park-šuma	cca 87
3. spomenik prirode - botanički	skupina stabala bijelih topola u Dravskoj park-šumi	cca 1,8
4. spomenik parkovne arhitekture - perivoj	Perivoj uz dvorac u Jalkovcu	cca 2,7
5. spomenik parkovne arhitekture - groblje	Varaždinsko groblje (stari dio)	cca 5,4
6. spomenik parkovne arhitekture - pojedinačno stablo	Platana na Banfici	
PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000		
1. područja očuvanja značajna za ptice (POP)	HR 1000013 Dravske akumulacije	cca 640
2. područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	HR 2001307 Drava - akumulacije	cca 640

Područje regionalnog parka Mura - Drava sastavni je dio šireg prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav proglašenog 2012.g. u UNESCO-u.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Varaždinske županije vodi navedeni popis međutim održavanje, zaštita i očuvanje pojedinih zaštićenih dijelova prirode ovise o vlasništvu odnosno upravi. Tako je Dravska park-šuma kao i skupina stabala bijelih topola u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno pod upravom Hrvatskih šuma d.o.o., perivoj uz dvorac u Jalkovcu u privatnom vlasništvu, a Varaždinsko groblje je pod upravom komunalnog poduzeća Parkovi d.d.

Postojeći problemi u regionalnom parku Drava-Mura su vezani uz nelegalno izgrađene objekte, stvaranje divljih odlagališta otpada uz rijeku Dravu te nelegalna sječa stabala. Staništa ugroženih vrsta uz obale rijeke Drave izložena su uznemiravanju krivolovaca i vožnjom motornim čamcima. Isti problemi odnose se i na Dravsku park-šumu, uz to što za

nju još uvijek nije izrađen zakonski propisan šumskogospodarski plan za upravljanje šumama u posebno zaštićenom području pa ni nema mjera za održavanje, zaštitu i očuvanje koje bi se trebale redovito provoditi. Iako je to područje već desetljećima glavno prirodno izletište stanovnika Varaždina iz navedenih razloga je šuma danas opasna za posjetitelje.

Platana na Banfici se nalazi na javnoj gradskoj zelenoj površini i u više navrata je od strane JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Varaždinske županije napravljena njena sanacija.

Izvor podataka:

- *JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Varaždinske županije*
 - *Dopis KLASA:350-01/08-01/1, URBROJ:2186/1-015-14-5 od 10.6.2014.g.*
 - *HAOP KLASA: 612-07/18-29/07; URBROJ: 427-07-9-18-2 od 6. veljače 2018.g.*

II. 5.4. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Sva evidentirana nepokretna kulturna baština Grada Varaždina je u prostorno-planskoj dokumentaciji Grada Varaždina klasificirana prema vrstama (povijesne graditeljske cjeline, povijesni sklopolovi i građevine, memorijalna baština i arheološka baština) i statusu zaštite (Z-zaštićeno kulturno dobro, PZ-kulturna baština predložena za zaštitu, E-evidentirana kulturna baština lokalnog značaja; odnosno zaštićena i preventivno zaštićena kulturna dobra)

Budući da se kontinuirano provodi revizija kulturnih dobara (zaštićenih i preventivno zaštićenih) i donošenje novih rješenja o registraciji imamo različite podatke o brojevima istih kroz prostorne planove. Tako je u važećem PPUG-u iz 2005. g. broj zaštićenih kulturnih dobara (sve vrste) 21, dok ih je preventivno zaštićeno 297 (283 građevine), a već 2007. g. je po GUP-u predloženo za zaštitu 47 objekata.

U međuvremenu je proveden postupak valorizacije i stavljanja pod zaštitu niza objekata koji su kao pojedinačna kulturna dobra s utvrđenim sustavom mjera zaštite upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske na Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske na području Grada Varaždina s datumom 10.03.2014.g. trajnim zaštitama je obuhvaćeno ukupno 60 kulturnih dobra - 59 nepokretnih pojedinačnih kulturnih dobra i 1 kulturno-povijesna cjelina.

2011. g. je sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine," broj: 69/99) izvršena revizija zaštite kulturno povijesne cjeline grada Varaždina te je doneseno novo rješenje kojim su utvrđene zone zaštite i nove granice kulturnog dobra pod nazivom Kulturno povijesna cjelina grada Varaždina - zona "A", "B" i "C".

Donošenjem Izmjena i dopuna GUP-a –III. Izmjene i dopune u rujnu 2016 godine Generalni urbanistički plan je izmjenjen sukladno novom Rješenju za Kulturno povijesnu cjelinu.

Najveći problemi kod zaštite kulturne baštine na području Grada odnose se na sljedeće:

- problemi vezani uz širenje naselja (transformacija pristupnih povijesnih vizura na grad, ugroženost arheoloških lokaliteta, narušavanje prostorne matrice okrupnjavanjem parcela i predimenzionirana gradnja,...)
- nedostatak finansijskih sredstava i neriješeni vlasnički odnosi (zапуštanja, propadanja i neprimjerene adaptacije pojedinih građevina, urbanih poteza i mikro-ambijenata)
- povijesna jezgra ("odumiranje" jezgre, koncentracija monokulturnih sadržaja, promet u mirovanju)

- nedostatna koordinacija u primjeni odnosno provedbi prostorno-planske i ostale dokumentacije

Kulturna baština koja je prostornim planovima evidentirana kao baština od lokalnog značaja nema svojstva za zaštitu na državnoj razini pa pravno nema zaštitu sve dok stručne službe Grada Varaždina sukladno čl.17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ne provedu postupak zaštite na lokalnoj razini.

U svrhu izrade Izvješća o stanju u prostoru za Grad Varaždin, u razdoblju od 2014.-2017. god., Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu dostavio je podatke iz njihove nadležnosti, koji su vezani uz zaštitu kulturne baštine na području Grada Varaždina, za naselja Črnec Biškupečki, Donji Kućan, Gojanec, Gornji Kućan, Hrašćica, Jalkovec, Kućan Marof, Poljana Biškupečka, Varaždin i Zbelava, koje u nastavku teksta navodimo:

Mjere zaštite i očuvanja kulturne baštine utvrđuju se, ažuriraju i ugrađuju u prostorno plansku dokumentaciju, tako da dokumenti prostornog uređenja, temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novne“, 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 i 44/17), trebaju sadržavati podatke iz konzervatorske dokumentacije. Konzervatorski odjel u Varaždinu sudjeluje u postupku izrade i donošenja prostorno planske dokumentacije donošenjem odgovarajućih konzervatorskih podloga, sustava mjera zaštite, izdavanjem mišljenja i suglasnosti.

Tijekom razdoblja od 2014. do 2017. godine utvrđena je neusklađenost između Rješenja o zaštiti kulturno povjesne cjeline grada Varaždina i prostorno – planske dokumentacije, u dijelu koji se odnosi na zonu C zaštite. Kako bi se omogućila provedba mjera zaštite za zonu C, potrebno je da nadležne stručne službe Grada pokrenu potrebne aktivnosti i osiguraju izradu osnovne urbanističko konzervatorske dokumentacije – Konzervatorsku podlogu, odnosno studiju za zonu C, a onda i izradu Urbanističkog plana uređenja grada Varaždina za područje koje je u obuhvatu zone C zaštićene kulturno povjesne cjeline grada Varaždina (osim za dio grada koji je u obuhvatu za UPU Sjeverne zone). U međuvremenu ova stručna služba primjenjivat će u ovom području, na odgovarajući način, iste provedbene odrednice i principe zaštite kakve su propisane za povjesnu jezgru grada postojećim planom.

Izvješće o stanju u prostoru za prethodno razdoblje (2007-2013), u području nadležnosti Konzervatorskog odjela u Varaždinu, sadržava polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendove razvoja koji i nadalje vrijede, a proteže se na razdoblje od 2014. do 2017. godine. Popis zaštićenih kulturnih dobara na području Grada Varaždina, prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, kao i ostali podaci vezani na kulturna dobra u periodu od 2013. do kraja 2017. godine ostali su u osnovi nepromijenjeni u odnosu na ranije dostavljeno stanje (za razdoblje 2007.-2013.), pa ga ovom prilikom nećemo ponavljati, već ga u tom obliku treba koristiti.

Iako su neke situacije u gradu u smislu obnavljanja i nužnog održavanja povijesnih građevina u proteklom razdoblju pokrenute i realizirane još uvijek izostaje sustavan, planski pristup cijelovitoj obnovi i prezentaciji najvrjednijih građevina i palača, a isto tako i vanjskih prostora grada (ulica i trgova). Zahvati obnove izvode se u pravilu samo kad se za to „stvore uvjeti“, najčešće parcijalno sukladno ograničenim materijalnim mogućnostima, bez potrebnih priprema i tehničke dokumentacije. Istovremeno i dalje se ne pokreću i ne završavaju već započeti projekti (kao npr. Sinagoga – Galerijski centar u Cesarčevoj ulici), što u prostoru godinama ostavlja ružnu sliku nebrige i nemoći. Obzirom da ovakvih situacija u gradu ima više, potrebno je u budućem periodu uspostaviti mehanizme kontrole ili prevencije (na razini Gradskih službi) koji će osigurati da se sve započete investicije (gradnje, rekonstrukcije,

obnove itd.) u razumnom roku i na prihvatljiv način završe. Nema nikakvog smisla niti potrebe da građani grada i posjetitelji moraju desetke godina gledati povijesne građevine i ambijente u zapuštenom i nedovršenom stanju!

Činjenica je da do danas nije uspostavljena dostačna razina brige prema zaštićenim kulturnim dobrima pa je povećavanje njihovog broja opravданo upitno. Međutim to ne može biti izgovor za dosadašnji nebrižan odnos prema evidentiranim kulturnim dobrima, pa u dalnjem periodu treba odlučnije raditi na stvaranju uvjeta koji će omogućiti efikasnije djelovanje gradskih službi u odnosu na potrebe. Ovdje prenosimo napomene iz prethodnog izvješća o evidentiranim kulturnim dobrima (prema važećoj prostorno planskoj dokumentaciji Grada Varaždina) za koje u proteklom razdoblju prema našim saznanjima nije učinjeno ništa.

„U ovom segmentu zaštite kulturnih dobara očekuje se u buduće aktivniji pristup jedinice lokalne samouprave – Grada Varaždina kako bi evidentirana kulturna dobra konačno dobila svoj trajni status. Preliminarnom valorizacijom od strane stručnih službi i izrađivača plana u postupku izrade pojedinih planova za evidentirana kulturna dobra ocjenjeno je da imaju određena svojstva koja ih izdvajaju od ostatka građevne supstance grada, memorijalno značenje ili određeno značenje u sagledavanju kontinuiteta povijesnog razvoja grada, što je važno prije svega za lokalnu zajednicu tj. sam Grad. Dakle ona kulturna dobra koja su evidentirana, a nemaju svojstva koja bi im određivala veću važnost i omogućila zaštitu na razini Republike treba zaštiti na lokalnoj razini što je omogućeno člankom 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Prema našim saznanjima do danas niti jedno kulturno dobro koje je evidentirano nije posebno valorizirano i zaštićeno na razini Grada. Takva kulturna dobra pravno nemaju nikakvu zaštitu pa se u provodenju plana i u odnosu prema njima stvaraju nedoumice i prijepori posebno prilikom donošenja određenih odluka o mogućim zahvatima na njima ili u njihovoj neposrednoj okolini.

Kako ih ne bi do kraja zapustili i u konačnici izgubili, Grad putem svojih stručnih službi treba napraviti prijedlog (listu) koja će se od evidentiranih kulturnih dobara zaštititi na lokalnoj razini i u kojem roku te provesti postupak njihove zaštite (prema zakonu) i na taj način utvrditi jasan odnos prema njima i izbjegći nepotrebne nesporazume.“

Povijesnim građevinama pristupa se paušalno, nedovoljno brižno i površno, a jedan od primjera je nedavno dovršena obnova i prenamjena historicističkih zgrada bivše vojarne u Križanićevoj ulici za potrebe Veleučilišta sjever. U provedenoj obnovi i prenamjeni, neznalačkim i pogrešnim odlukama građevine su potpuno nepotrebno izgubile svoju povijesne oblikovne karakteristike i pretvorene od izrazito kvalitetnih primjera historicističke gradnje u bezlične građevine lišene svoje povijesne komponente (!?).

Veliko nesnalaženje izaziva i tzv. „energetska obnova“ kojom, zbog primjene specifičnih tehničkih rješenja povijesne građevine gube svoja primarna povijesna oblikovna i stilski obilježja na vanjštini i pretvaraju se u monotonu i bezličnu građevinsku masu. Kako ovakvih građevina u gradu nema beskonačno mnogo, a predstavljaju važan povijesni sloj arhitekture europske provenijencije na prijelazu 19. i 20. stoljeća, takvu praksu treba odmah prekinuti. Kroz odgovarajuća planska rješenja (odrednice ili pravilnike) nužno je što prije uspostaviti mehanizme koji će omogućiti učinkovitu kontrolu ovakvih i drugih zahvata kako bi se spriječilo poništavanje povijesnih oblikovnih i estetskih karakteristika pojedinih građevina i time nesumnjivo umanjivanje općih vrijednosti građevne strukture u povijesnim i drugim dijelovima grada, a time i grada u cjelini.

Kroničan problem i dalje predstavlja promet u mirovanju, odnosno, parkirališne površine koje usurpiraju i smanjuju pješačke – hodne površine na ulicama i trgovima. Iako su

izgradnjom podzemne garaže na Kapucinskom trgu stvoreni preduvjeti za radikalno smanjivanje parkirališta kojima su uzurpirani pojedini vrijedni ambijentalni dijelovi povijesne jezgre ne poduzimaju se nikakve aktivnosti na njihovom rasterećenju i preoblikovanju. Stavljanjem u funkciju podzemne garaže stvoreni su bitni preduvjeti za realizaciju određenih planskih rješenja koja bi trebalo što prije potaknuti barem na razini potrebnih prethodnih radnji i izrade projektne dokumentacije, sukladno planskim rješenjima, kako bi ih onda u dogledno vrijeme (kad se za to steknu i ostali uvjeti) mogli kontrolirano realizirati. Ovo se prije svega odnosi na prostor Trga Slobode, Ulice Augusta Šenoe, Ulice Augusta Cesarca itd., gdje je odmah moguće pustupno pristupiti redukciji parkirališta za automobile i polako prepustati javni prostor pješacima, što će bez sumnje bitno doprinijeti kvaliteti prezentacije povijesnih ambijenata grada i života u njemu. Na današnjem stupnju urbanog razvoja gradova sličnih Varaždinu ovakva su rješenja provjerena i u pravilu se pokazuju izuzetno prihvatljivima i poticajnima u prezentaciji, boljem korištenju i doživljavanju vrijednih povijesnih ambijenata grada. Istovremeno pozicije u gradu koje su već oslobođene od parkiranja kao što je bivše parkiralište u Habdelićevoj ulici, za koje postoji i gotovo idejno rješenje uređenja, ne doživljavaju svoju realizaciju (!?).

U provođenju plana određena nesnalaženja i prijepori i dalje proizlaze iz stalne želje i pritisaka za građenjem unutar povijesne jezgre grada ili u njenoj neposrednoj okolini (najčešće suprotno planu) unošenjem prevelikih volumena ili gustoće izgrađenosti, što treba na vrijeme spriječiti. Ponavljamo stoga već ranije utvrđeno:

→ „Veliki dio problema u provođenju planskih rješenja proizlazi iz selektivne primjene planskih postavki pri čemu investitori i projektanti iščitavaju i primjenjuju samo ona planska rješenja ili odrednice koje im idu u prilog dok se ostali uvjeti koji su jasno propisani ignoriraju. U takvim slučajevima neobično je važno sa stručne službe koje sudjeluju u provođenju i tumačenju planske dokumentacije imaju jedinstven stav sukladno planskim rješenjima. Pri tom svaki pojedini plan treba koristiti i provoditi kao integralni dokument u kojem svi njegovi dijelovi imaju jednaku važnost i isto značenje.“

Svjedoci smo da se pojedina kvalitetna planska rješenja ne mogu realizirati zbog činjenice da za to ne postoje valjane pretpostavke. Stoga svaki plan uz poželjnu dinamiku realizacije treba sadržavati i jasnu podjelu obaveza unutar upravnih i izvršnih tijela Grada koje treba na vrijeme izvršiti kako bi se stvorile predispozicije za efikasniju realizaciju pojedinih planskih rješenja (pravovremeno poduzimanje relevantnih istraživanja, rješavanje vlasničkih odnosa, otkup zemljišta i nekretnina ili slično)“.

Prostorno planska dokumentacija Grada Varaždina na žalost ne sadrži nikakav plan provedbe, pa u tome treba tražiti i dio razloga za sporo i neefikasnu realizaciju pojedinih rješenja.

U provođenju planskih rješenja svjedoci smo i sve češćih zahtjeva za izmjenama i dopunama plana odnosno izmjenama pojedinih planskih rješenja radi prilagodbe poznatomu investitoru. Iako su u takvim procesima evidentni pokušaji da odluke donosi politika i tržište, a ne struka, moguće ih je prihvatići sve do su oni u funkciji ostvarivanja osnovne svrhe i ciljeva plana i dok su u okvirima ranije utvrđenih planskih postavki (npr. promjena namjene, minimalne korekcije gabarita i sl. u pravilu su moguća). Međutim u relacijama odnosa u kojima se bitne odluke donose izvan struke i stručnih službi i u kojima je politika dominantna, a struka beznačajna, ne može se očekivati napredak i boljšak.

Naveli smo ovdje samo dio problematike prisutne u svakodnevnim postupcima provođenja i realizacije prostorno planske dokumentacije na čemu nadležne stručne službe i dalje trebaju kontinuirano raditi te ih zajedničkim naporima unaprjeđivati. Dosljedno i kontrolirano provođenje planskih rješenja i odredbi posebno u odnosu na kulturna dobra grada

i graditeljsko naslijede preduvjet su za njihovo očuvanje kao najvrjednijih i neponovljivih resursa koje smo naslijedili i koje moramo čuvati.

Napomena/opaska izrađivača Izvješća:

Prema Zakonu o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13 i 65/17) više ne postoji obveza JLS-a da izradi i donese UPU-u za prostore zaštićene kulturno povjesne cjeline osim za područja planirana za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju.

Urbana preobrazba je skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina, i/ili rasporeda, oblika i veličina građevnih čestica.

Urbana sanacija je skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenog dijela građevinskog područja i urbane mreže javnih površina devastiranih nezakonitim građenjem.

Zona „C“ zaštićene kulturno povjesne cjeline nije ni urbana preobrazba niti urbana sanacija.

Izvor podataka:

- *Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu*
 - Dopis KLASA:612-08/14-01/0608, URBROJ:532-04-02-08/2-14-2 od 9. 4.2014.g.
- *Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu*
 - Dopis: KLASA:612-08/18-01/0140; URBROJ:532-04-02-20/8-18-2 od 14.05.2018.

II. 5.5. Područja potencijalnih prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća

II. 5.5.1. Podaci u vezi područja potencijalnih prirodnih i tehničko – tehnoloških nesreća

Podaci su sadržani u važećim dokumentima Grada Varaždina iz sustava civilne zaštite odnosno zaštite i spašavanja donesenim sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, broj 174/04, 79/07, 39/09 i 127/10) koji je prestao važiti temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ 82/15) i to:

- *Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Varaždina* (izrađivač NW-wind. d.o.o., oznaka dokumenta: VŽ 002/14-3 od 21. srpnja 2014. godine), kojeg je Gradsko vijeće Grada Varaždina prihvatilo Zaključkom o prihvaćanju Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Varaždina (Revizija I) („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj 12/2014),
- *Planu zaštite i spašavanja Grada Varaždina* (izrađivač NW-wind d.o.o. od 1. kolovoza 2014.) i *Planu civilne zaštite Grada Varaždina* (izrađivač NW-wind d.o.o. od 1. kolovoza 2014.), a koje je Gradsko vijeće Grada Varaždina prihvatilo Zaključkom o prihvaćanju Plana zaštite i spašavanja i Plana civilne zaštite Grada Varaždina (Revizija I) („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj 12/2014).

Napominjemo da je trenutno **u postupku izrade Procjena rizika od velikih nesreća za područje Grada Varaždina** sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite, Pravilniku o smjernicama za izradu procjene rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 65/16), Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća na području Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ broj 73/2016) i Odluci Gradonačelnika Grada Varaždina o postupku izrade Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grada Varaždina i osnivanju Radne skupine za izradu Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina broj 12/17 i 2/18).

U nastavku je izvod iz dokumenta *Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Varaždina*, a taj cijeli dokument i ostale navedene dokumente mogu se pronaći na stranicama Grada Varaždina na linku: <http://varazdin.hr/sustav-civilne-zastite/>

Sukladno članku 13. Pravilnika o metodologiji izrade Procjena ugroženosti i Planova zaštite i spašavanja (NN 30/14; 67/14) zaključne ocjene se donose za svaku mjeru zaštite i spašavanja za opasnosti i prijetnje iz članka 23. Pravilnika.

Temeljem navedenog donose se zaključne ocjene u odnosu na raspoložive mogućnosti za zaštitu i spašavanje, te procijenjene ljudske i materijalne resurse potrebne za nošenje s posljedicama katastrofa i velikih nesreća koje bi se mogle dogoditi na području Grada Varaždina.

Sukladno istim, utvrđuju se prioriteti i smjernice razvoja sustava zaštite i spašavanja. U odnosu na moguće katastrofe i velike nesreće koje bi se mogle dogoditi na području Grada Varaždina proizlaze slijedeće zaključne ocijene u odnosu na :

Poplave i prolomi hidroakumulacijskih brana

Temeljem analize podataka za razdoblje od 10 godina na području grada Varaždina, nema opasnosti od poplava koje bi izazvale katastrofu ili veliku nesreću, te utjecale na funkciranje Grada ili imale značajniji utjecaj na stanovništvo, materijalna i kulturna dobra i okoliš.

Opasnost od poplava za Grad Varaždin od velikih voda rijeke Drave je minimalna a sigurnost Grada Varaždina dodatno je povećana izgradnjom nasipa Varaždin-Svibovec.

Rijeka Plitvica može u svom maksimalnom vodostaju ugroziti kuće uz rijeku u naselju Jalkovec te poljoprivredne površine sjeverno od naselja Črnc Biškupečki, južno od naselja Kućana Gornjeg (područje Vidovićevog mlina i zapadnije do prvih kuća), te livade od toka Rijeke Plitvice pa do pravnog subjekta Betonska galerija BALUSTRADE ART BETON Zagrebačka 330.

Tom prilikom može biti ugroženo oko 20-tak obiteljskih kuća, jedan do dva pravna subjekta, jedna trafostanica te oko 100-120 osoba. Visina vode u proteklom 10-godišnjem periodu nije uvjetovala evakuaciju osoba već samo branjenje objekata zbog moguće materijalne štete.

Kako bi se isto izbjeglo, nužno je provođenje kontinuiranog čišćenja i uređenja obale rijeke Plitvice u svrhu poboljšanja njezine protočnosti a samim time i smanjenje opasnosti od poplave.

Za otklanjanje posljedica eventualnih plavljenja angažirat će se pripadnici Hrvatskih Voda -VGI Varaždin i njihove ovlaštene tvrtke , JVP Varaždin, DVD-i Grada Varaždina, Komunalno poduzeće Varkom i Aquatehnika kao i pripadnici postrojbe CZ opće namjene koji će moći učinkovito provesti sve mjere zaštite uz pomoć građana.

Područje Grada Varaždina ugroženo je u slučaju proloma brane, odnosno pribranskih nasipa HE Varaždin koja se nalazi uzvodno na području općine Sračinec.

U slučaju probroja lijevog ili desnog akumulacijskog nasipa u ukupnoj dužini od 500 m (worst case) najteža situacija očekuje se u području mostova preko rijeke Drave gdje vodostaj može doseći do 172 m n.m. a kota samog terena je oko 170 m n.m.

Pri tome će doći do plavljenja dijela Hrašćice (25 kuća odnosno 100 stanovnika) i sjevernog dijela grada na kojem je smješteno oko 1500 kućanstava odnosno oko 6000 stanovnika.

Od gospodarskih subjekata na ugroženom području je Metalna industrija Varaždin, dvije OŠ (IV. i V.), 4 vrtića (Banfica, Dravska, Hercegovačka i Široke ledine) te Autoservisni centar.

Od sakralnih subjekata na ugroženom području je crkva Svetog Fabijana i Sebastijana i crkva Svetog Josipa.

Postojeće snage su dostaune za postupanje u slučaju poplava. Specijaliziranu postrojbu za spašavanje iz vode potrebno je opremiti sukladno materijalnom ustroju iste, te izvršiti obučavanje zapovjednog kadra kao i ostalih pripadnika za postupanje u slučaju poplave ili proloma HE

Potres

Prema privremenoj seizmološkoj karti RH područje Grada Varaždin nalazi se u VII seizmičkoj zoni. Za posebno zahtjevne građevine propisi nalažu određivanje lokalnog seizmičkog rizika uz rezultate seizmičkih, geomehaničkih i sličnih terenskih mjerena.

Novije građevine građene su sukladno propisima o gradnji.

Uzveši u obzir sve činjenice, mogućnosti i procijenjene vjerojatnosti na području grada Varaždina najugroženiji je samo naselje Varaždin, a sva ostala naselja su manje urbana i nemaju značajnijih zatvorenih objekata u kojima boravi veći broj ljudi ili objekata kritične infrastrukture koji su od vitalnog značaja za Grad. Sama cestovna povezanost naselja Grada Varaždina je dobra, sa nizom alternativnih pravaca i mogučnošću dostupa spasilačkih ekipa, uspostave evakuacije i dostave pomoći. Procijenjeni maksimalni intenzitet potresa za područje Grada može imati razmjere katastrofe ili velike nesreće.

U najgorem slučaju izbijanja potresa tijekom održavanja kulturnih ili turističkih manifestacija, doći će do pogibije oko 20 osoba te ranjavanja oko 220 osobe. Uslijed panike i rušenja biti će otežan pristup hitnim službama i spašavanju stradalih i zatrpanih u staroj gradskoj jezgri dok su ostali dijelovi grada dostupni.

Za područje Grada Varaždina, obzirom na mogući stupanj potresa te obim rušenja i izračunatog broja zatrpanih potrebno je od 95-190 osoba uključenih u spašavanje.

Također, za potrebe odvoženja građevinskog otpada potrebno je osigurati 25-30 kamiona-kipera a za izvlačenje zatrpanih iz ruševina, pored osnovne ručne opreme, 6 autodizalicu, 15 utovarivač i 6 stroja za razbijanje betona.

Uzveši u obzir sve čimbenike, procijenjeni intenzitet potresa će imati značajne posljedice po stanovništvo, materijalna i kulturna dobra i okoliš, odnosno posljedice po uobičajeni način života na području Grada Varaždina.

Struktura i veličina snaga zaštite i spašavanje opisana je u poglavljju 2.2.1.2. Potrebne snage te u tabelarnom prikazu potrebnih snaga za Potres u Zaključku poglavљa 2. (str. 80/81). (odnosi se na Procjenu ugroženosti-opaska/primjedba izrađivača Izvješća)

Postojeće snage su dostaune za postupanje u slučaju potresa. Specijaliziranu postrojbu za spašavanje iz ruševina potrebno je opremiti sukladno materijalnom ustroju iste, te izvršiti obučavanje zapovjednog kadra kao i ostalih pripadnika za postupanje u slučaju potresa.

Opasnost od ostalih prirodnih uzroka

Zadnjih godina zabilježen je veći broj nevremena sa jakim i orkanskim vjetrovima, a zbog tih stanja proglašavane su i elementarne nepogode. Suša direktno povećava opasnost od požara i ostavlja velike posljedice na površinama područja Grada. Klizišta trenutno nisu prisutna na prostoru Grada. U pravilu sve štete nastale ostalim prirodnim uzrocima moguće je otkloniti redovnim snagama zaštite i spašavanja.

Struktura i veličina snaga zaštite i spašavanje opisana je u poglavljju 2.2.1.7.. Potrebne snage te u tabelarnom prikazu potrebnih snaga za Ostale prirodne uzroke u Zaključku

poglavlja 2. (str.80/81), (odnosi se na Procjenu ugroženosti – opaska/primjedba izrađivača Izvješća).

Tehničko –tehnološke nesreće s opasnim tvarima u stacionarnim objektima u gospodarstvu i prometu

Na području Grada Varaždina ima niz pravnih osoba koje posjeduju opasne tvari raznih količina i vrsta. Posebno treba istaknuti pravne osobe koje manipuliraju opasnim tvarima ili iste koriste u proizvodnom procesu a okružene su obiteljskim kućama ili drugim pravnim osobama u kojima se okuplja veći broj osoba.

Na području Grada Varaždina u smislu navedenog posebno treba obratiti pažnju na pogone Vindije i Koke koje koriste amonijak u proizvodnom procesu te u slučaju akcidenta sa istim mogu ugroziti do 2500 osoba.

Firma Control matik-gesta d.o.o. skladišti klor za potrebe drugih pravnih osoba i u slučaju akcidenta biti će ugroženo oko 1000-1500 osoba. Obzirom da je skladište dislocirano i usamljeno na polju a u radijusu djelovanja nalaze se dijelovi tvrtki Melcomp, Matrix, Wurth d.o.o., Cota, Luce produkt-tvornica namještaja, Wachem d.o.o., Zagorje-Tehnobeton.

Također, ozbiljnu prijetnju predstavlja i prijevoz opasnih tvari željeznicom gdje bi akcident na željezničkom kolodvoru imao posljedice za 500-1000 osoba (uglavnom mlađe đačke i studentske populacije ali i ostalog stanovništva).

Pored navedenih tvrtki, stalno prisutnu prijetnju predstavljaju i benzinske postaje koje su locirane u samom centru grada (INA-Zagrebačka ulica) ili uz šoping centre i frekventne prometnice (Crodux derivati, Tifon, Petrol, Mikol i Šilec) te imaoći opasnih tvari u manjim količinama ili čija ugroza ne prelazi granice same pravne osobe.

Redovne snage na čelu sa JVP u stanju su spriječiti ili u vrlo kratkom roku sanirati posljedice tehničko-tehnološke katastrofe. Postojeće snage zaštite i spašavanja (redovne snage, snage CZ, snage određene Odlukom o snagama ZiS) dostatne su za provođenje mjera CZ kao i za saniranje posljedica tehničko tehnoloških katastrofa.

Iste je nužno opremati adekvatnom opremom, te vršiti stalno obučavanje za postupanje u akcidentima sa opasnim tvarima.

Članovi DVD-a i pripadnici postrojbe CZ-e opće namjene provodit će poslove čišćenja prometnica, sanaciju terena i eventualnih ruševina, te po potrebi provoditi evakuaciju stanovništva i materijalnih dobara.

Nuklearne i radiološke nesreće

Grad Varaždin se nalazi u 4. radikalnom sektoru NE Krško dok je u odnosu na radikalne sektore NE Pakš izvan dometa. Provodenje zaštitnih mjera zaklanjanja i jodne profilakse opravdano je u slučaju najtežih nesreća (čija je vjerojatnost vrlo mala). Provodenje evakuacije na području Grada Varaždina (4. radikalni sektor) nije opravdana.

Opasnosti od ionizirajućeg zračenja proizlaze iz sigurnosnih planova nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja s kojima su isti dužni upoznati čelnike JLS. Gradonačelnik Grada Varaždina, trenutno nema saznanja o imaočima, odnosno korisnicima ovakovog izvora opasnosti.

Na području Grada nema nuklearnih postrojenja. Grad Varaždin nema specijalizirane snage za borbu sa ovom ugrozom a iste nije potrebno niti razvijati.

Epidemije i sanitарne opasnosti, nesreće na odlagalištima otpada te asanaciji

Poslove javnog zdravstva na području Grada provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije. Zavod prati kretanje zaraznih bolesti i poduzima sve raspoložive epidemiološke mjere s ciljem sprječavanja daljnog širenja zarazne bolesti. Rana dijagnostika zaraznih bolesti uvelike pomaže u sprječavanju širenja zaraznih bolesti i primjeni pravovremene terapije kod oboljelih. Veterinarska služba u Gradu je dobro organizirana. U posljednjih deset godina nije zabilježena pojava zaraznih bolesti životinja ili bilja koja bi imala teže posljedice i razmjere.

Struktura i veličina snaga zaštite i spašavanje opisana je u poglavlju 2.2.1.6. Potrebne snage te u tabelarnom prikazu potrebnih snaga za Ostale prirodne uzroke u Zaključku poglavlja 2. (str.80/81), (odnosi se na Procjenu ugroženosti – opaska/primjedba izrađivača Izvješća)

Odlagalište otpada

Lokacija „Brezje“ nalazi se 4 km jugoistočno od središta grada Varaždina, te cca 200 m sjeverno od lijeve obale rijeke Plitvice. Lokacija „Brezje“ nalazi se na vodozaštitnom području, uzvodno u odnosu na vodocrpilište „Bartolovec“. Tijekom kišnog razdoblja moguće je izdizanje podzemnih voda iznad površine terena čime može doći do plavljenja same lokacije. Obzirom da su nedopustive bilo kakve aktivnosti unutar zaštitnih zona koje bi mogle ugroziti strateške rezerve pitke vode sama lokacija predstavlja potencijalnu opasnost za stanovništvo u smislu izazivanja i širenja epidemija.

Najbliža naselja lokaciji „Brezje“ su Gornji Kučan (1139 stanovnika), Črnc Biškupečki (696 stanovnika), Turčin (931 stanovnika) te Donji Kneginec (743 stanovnika).

Na udaljenosti cca 100 m od lokacije prolazi magistralni plinovod. Također, na udaljenosti od 100-150 m nasuprot državne prometnice nalaze se dvije tvrtke u kojima se tijekom dana nalazi do 100-tinjak osoba („Solvis“ i „Calzedonija“). U slučaju zapaljenja baliranog otpada, uslijed sadržaja istih, kao i količina, radnici navedenih pravnih osoba kao i sudionici prometa na D-2 bili bi neposredno ugroženi.

Do sada nisu zabilježene nesreće na postojećim odlagalištima otpada koje bi imale značajniji utjecaj na stanovništvo (pojedinačni požari koji su brzom intervencijom vatrogasaca ugašeni). Pojavu i širenje epidemija nadziru nadležne službe iz Grada i Županije.“

Izvor podataka:

- *Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 12/14);*
- *Plan zaštite i spašavanja Grada Varaždina i Plan zaštite Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj:12/2014.g.) (dopis: Grad Varaždin, Upravni odjel za poslove gradonačelnika i Gradskog vijeća KLASA: 350-01/18-01/1; URBROJ: 2186/01-04/6-18-2 od 23. veljače 2018. godine.*

II.5.6.PODACI U VEZI ZAŠTITE OD POŽARA

Podaci su sadržani u važećim dokumentima Grada Varaždina u vezi zaštite od požara donesenim sukladno Zakonu o zaštiti od požara („Narodne novine“ broj 92/10) i to:

- *Procjeni ugroženosti od požara 2015. (revizija I.)* (izrađivač: VIZOR d. o. o. ekologija - zaštita - konzalting, oznaka dokumenta: PUP-4369/14 od ožujka 2015.), a koju je prihvatio Gradsko vijeće Grada Varaždina Zaključkom o prihvaćanju Procjene ugroženosti od požara („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 4/2015);

- **Planu zaštite od požara Grada Varaždina 2015. (revizija Plana zaštite od požara Grada Varaždina iz 2009. godine)** (izrađivač: VIZOR d. o. o. ekologija - zaštita - konzalting, oznaka dokumenta: PZP-4369/14 od ožujka 2015.), a kojeg je prihvatio Gradsko vijeće Grada Varaždina Zaključkom o prihvaćanju Plana zaštite od požara („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 4/2015).

U nastavku Vam je izvod iz dokumenta *Procjeni ugroženosti od požara 2015. (revizija I.)*, a cijele dokumente možete pronaći na stranicama Grada Varaždina na linku:

<http://varazdin.hr/zastita-od-pozara/>

„6. Stanje provedenosti mjera zaštite od požara za građevine istih namjena na određenim područjima

U građevinama javne namjene, privrede, trgovine, ugostiteljstva, općenito se pridaje veća pozornost provedbi mjera zaštite od požara. U ruralnim ali i gradskim kućanstvima veća je sklonost zanemarivanju provedbe protupožarne zaštite, te je kroz periodične obilaska kućanstava od strane Gradske vatrogasne zajednice i druge promidžbene aktivnosti potrebno raditi na podizanju ukupne razine protupožarne zaštite.

U primjeru višekatnih stambenih zgrada u središnjem naselju Grada, uz problematiku vatrogasnih pristupa, slabog stanja suhih hidrantskih mreža i nedovoljne opskrbljenosti vatrogasnim aparatima, uočava se i izostanak građevinskih mjera koje su u funkciji sprječavanja okomitog i vodoravnog širenja požara na građevini. Kao primjeri ističu se pojedine građevine u Trakoščanskoj ulici, ulici Braće Radić, Malom Placu..., gdje su na yanjskim fasadama građevina od poda do stropa etaža ugrađivani drveni prozori, ustakljeni čitavom površinom, čime se razmak između gorivih površina susjednih etaža smanjio ispod jednog metra. Ovakva rješenja omogućavaju brz prijenos požara između etaža, što u primjeru višekatnih građevina predstavlja posebnu opasnost (razvoj požara i dima može se u kratkom vremenu proširiti po ukupnoj visini zgrade, te otežati ili potpuno onemogućiti provedbu evakuacije, čime se javlja i potreba za složenijim vatrogasnim intervencijama - istovremeno gašenje i spašavanje, angažiranje većeg broja vatrogasaca, uporaba složene vatrogasne tehnike).

Općenito, u višestambenim katnim zgradama posebnu pozornost treba pridati korištenju i održavanju ložišta i dimnjaka, električnih i plinskih instalacija, te odlaganju otpada, a također ne smije se zanemariti osiguravati stalnu prohodnost i sigurnost putova evakuacije.

Izvorišta vode i hidrantske instalacije za gašenje požara

Područjem Grada Varaždina prolazi nekoliko prirodnih vodotoka. Glavni recipijent oborinskih i otpadnih voda je rijeka Drava. U blizini sjeveroistočnog rubnog područja Grada (prostor Općine Trnovec Bartolovečki) nalazi se i nekoliko bajera s većim količinama vode, nastalih eksploatacijom dravskog šljunka i pjeska. Također, sjeveroistočno od Grada, unutar dravskog korita nalazi se velika vodna akumulacija HE Čakovec, tzv. Varaždinsko jezero (akumulacija s oko 50 mil. m³ vode). Posebni prilazi za vatrogasna vozila do ovih vodnih akumulacija nisu izgrađeni.

Rijeka Drava svojim protočnim količinama i vodostajem tijekom čitave godine osigurava vodne količine koje bi se u izvanrednim okolnostima mogle koristiti za opskrbu u akcijama gašenja požara. Najpogodniji prilazi riječnom koritu za vatrogasna vozila i njihovo

napajanje vodom su mjesa postoećih mostova na odvodnom kanalu hidroelektrane Varaždin, te cestovne prometnice Varaždin - Čakovec.

Ostali prirodni vodotoci (Plitvica, Piškornica...) mogli bi se samo iznimno koristiti, tj. za povoljnih hidroloških razdoblja, te na iste ne treba računati u vatrogasnim intervencijama.

Vodoopskrba Grada osigurana je priključkom na regionalni vodovod Varaždin, koji se napaja vodom iz četiri vodocrpilišta. Ovim se osigurava kvaliteta u dobavi vode i u otežanim okolnostima, odnosno i u uvjetima ispada pojedine vodocrpne stanice. Vodoopskrbni sustav mješovitog je gravitaciono-tlačnog tipa. Oko središnjeg naselja Grada - Varaždina, vodovodna mreža izvedena je prstenasto, što osigurava opskrbu područja vodom iz više smjerova, te osigurava ujednačenost tlakova unutar mreže i pri različitim režimima potrošnje. U ruralnim naseljima vodovodna mreža izvedena je razgranato (glavni vod s radijalnim odcjepima). Vodoopskrbom Grada upravlja se iz dispečerskog centra u Varaždinu u kojem postoji 24-satno dežurstvo.

Kvalitetna opskrba vodom preduvjet je i za kvalitetne hidrantske instalacije. Sva naselja Grada opskrbljena su podzemnim i nadzemnim hidrantima s kojih je moguće izuzimanje vode za gašenje, odnosno dopunjavanje vatrogasnih vozila. Podzemni hidranti lako se oštećuju i zatravljaju prilikom uređivanja javnih površina, navažanja zemlje, čišćenja snijega i sl., pa često u potpunosti gube svoju funkciju. Stoga je održavanju hidranata potrebno pridavati posebnu pozornost, a kroz redovite periodične kontrole osiguravati uvid u njihovu ispravnost (zadnjim pregledom hidranata od strane vatrogasnih društava utvrđena je neispravnost na oko 3% pregledanih hidranata). Kod izgradnje hidrantskih mreža prednost treba davati instaliranju nadzemnih hidranata.

Posebnu pozornost potrebno je pridavati ispravnosti suhih hidrantskih instalacija u stambenim višekatnim objektima. Nedostatak opreme u hidrantskim ormarićima, te neprohodnost usponskih vodova ove instalacije stavljuju izvan funkcije u slučaju stvarnih potreba. Neodgovarajuće hidrantske mreže u višestambenim zgradama u slučaju požara zahtjevaju razvlačenje cijevnih pruga po etažama ovih građevina, što usporava vatrogasnú intervenciju, te zahtjeva angažman većeg broja vatrogasaca.

Hidrantska mreža unutar naselja od koristi je u gašenju požara ako je propisno izvedena, a to podrazumjeva da udaljenosti između građevine, odnosno štićenog vanjskog prostora i najbližeg hidranta nisu veće od 80 m, da udaljenosti između dva susjedna hidranta nisu veće od 150 m (iznimno do 300 m u djelovima naselja sa samostojećim obiteljskim kućama), da minimalni tlak u mreži nije manji od 2,5 bara pri zahtjevanom protoku vode, a u pogledu potrebnih količina vode za gašenje da se s obzirom na broj stanovnika najmanje osiguraju slijedeće količine vode:

Najmanje količine vode koja se za gašenje požara moraju osigurati hidrantskom mrežom, određuje se temeljem broja stanovnika i broja istovremeno očekivanih požara unutar naselja.

Vanjskom hidrantskom mrežom za gašenje požara potrebno je štititi:

- građevine i prostore za koje je to traženo posebnim propisima,
- građevine i prostore za koje je to traženo posebnim uvjetima građenja iz područja zaštite od požara,
- građevine i prostore za koje je to zahtijevano prostornim planom,
- naseljena mjesta koja imaju izgrađen vodoopskrbni sustav,

- građevine i prostore koji svojim značajkama spadaju u I., II. ili III. kategoriju ugroženosti od požara,
- izuzev prostora sa zaštićenom i visokokvalitetnom šumom (nacionalni parkovi i sl.) za koje se moguća
- obveza izgradnje hidrantske mreže utvrđuje procjenom ugroženosti od požara.

Unutarnjom hidrantskom mrežom za gašenje požara potrebno je štititi:

- građevine i prostore za koje je to traženo posebnim propisima,
- građevine i prostore za koje je to traženo posebnim uvjetima građenja iz područja zaštite od požara,
- građevine za koje je to zahtijevano prostornim planom,
- građevine koje svojim značajkama spadaju u I., II. ili III. kategoriju ugroženosti od požara sukladno odredbama Pravilnika o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara,
- objekte čija je kota poda najviše etaže namijenjene za boravak ljudi najmanje 9 m iznad najniže kote površine uz stambeni objekt koja služi kao vatrogasni pristup,
- mjesta okupljanja većeg broja ljudi u građevinama,
- garaže i parkirališta u građevinama, čija je površina veća od 100 m^2 ,
- građevine i prostore namijenjene trgovini, čija je površina veća od 100 m^2 ,
- podzemne etaže površine veće od 100 m^2 ,
- mjesta stalnog zavarivanja koja se nalaze unutar građevine.

Kada se zahtjeva izgradnja unutarnje hidrantske mreže za gašenje požara, moraju se ovisno o požarnom opterećenju osigurati najmanje slijedeće protočne količine vode:

- Unutarnja hidrantska mreža mora biti izvedena na način da se ostvari potpuno prekrivanje prostora koji se štiti, s onoliko hidranata koliko je potrebno da se ostvari potrebna protočna količina vode za gašenje.

Vatrogasna djelatnost stručna je i humanitarna djelatnost, koja aktivno sudjeluje u provedbi protupožarne preventive, gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, te pružanju tehničke pomoći u nezgodama, ekološkim i drugim nesrećama. Da bi se što uspješnije moglo odgovoriti na požarne i druge potencijalne ugroze, vatrogasnu službu unutar jedinice lokalne samouprave mora se stalno nadograđivati i osuvremenjavati, tj. mora se voditi računa o stalnom osposobljavanju, usavršavanju i jačanju operativnih sastava, te opremanju vatrogasnih postrojbi suvremenom tehničkom opremom.

Ovom Procjenom ugroženosti od požara vatrogasnu službu na području Grada Varaždina predlaže se organizirati, odnosno zadržati s JVP Grada Varaždina kao središnjem postrojbom, te područjem odgovornosti iste na ukupnom teritoriju Grada.

Ostali DVD-i iz sastava Vatrogasne zajednice Grada trebaju biti podrška Javnoj vatrogasnoj postrojbi u intervencijama, a među njima prioritetno DVD Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor u Varaždinu, DVD Gornji Kućan, DVD Gojanec i DVD Biškupec, kao najopremljenija i brojem vatrogasaca najjača dobrovoljna vatrogasna društva.

Vatrogasni sustav treba graditi u sinergiji profesionalnog i dobrovoljnog vatrogastva.

Materijalne štete koje za sobom ostavlja požar direktno ovise o vremenu dolaska vatrogasne postrojbe do mjesta požara i početka gašenja. To bi vrijeme moralo biti do 15 minuta po zaprimljenoj dojavci o požaru. Sadašnja lokacija JVP Grada Varaždina (Trenkova

44, Varaždin) središnjoj postrojbi ne omogućuje onu interventnost koju ona može pružiti s obzirom na stupanj obučenosti ljudstva i tehničke opremljenosti, te postoje rizici kašnjenja na intervenciju u rubnim područjima Grada. Predlaže se stoga pokretanje projekta izgradnje novog vatrogasnog centra i izmještanje JVP Grada Varaždina na odabranu lokaciju istočne zaobilaznice, a u svrhu podizanja dodatne interventnosti središnje postrojbe.

U proteklom razdoblju (od prethodne Procjene ugroženosti, iz 2001. g.) došlo je do kvalitativnih pomaka u obnavljanju voznog parka vatrogasnih postrojbi (JVP-e Grada Varaždina, DVD-a Prvi hrvatski dobrovoljni zbor u Varaždinu, DVD-a Biškupec, DVD-a Gojanec, DVD-a Gornji Kućan, DVD-a Jalkovec), što pokazuje skrb i interes zajednice za ulaganjem u stalni razvoj i učinkovitost vatrogasnog sustava na području Grada.

U proteklom desetogodišnjem razdoblju na području Grada Varaždina najveći postotak otpada na požare građevina. Najčešći uzročnik požara bili su otvoreni plamen, neispravni dimnjaci, neispravne električne instalacije, udar munje. U narednom razdoblju stoga je potrebno kroz različite promidžbene aktivnosti pučanstvo Grada upozoravati na nužnost odgovornog i savijesnog ponašanja pri korištenju otvorenog plamena (u građevinama i na vanjskom prostoru), te redovitog održavanja električnih, gromobranskih, plinskih, dimovodnih i drugih instalacija, a posebice u kućanstvima, gdje nema učestalih inspekcijskih nadzora, kao u primjeru javnih i poslovnih građevina i prostora.

Provđenom predloženih mjera navedenih ovom Procjenom ugroženosti utjecati će se na poboljšanje postojećeg stanja, te smanjenje rizika od nastajanja i širenja požara, kao i na smanjenje posljedičnih šteta kod eventualno nastalih požara.

Temeljem ove Procjene ugroženosti izrađuje se (revidira) Plan zaštite od požara Grada Varaždina.“

Izvor podataka:

- *Procjena ugroženosti od požara (revizija I). („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 4/15);*
- *Plan zaštite od požara Grada Varaždina 2015. (revizija Plana zaštite od požara Grada Varaždina iz 2009. g.). („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 4/2015)*
Dopis: Grad Varaždin, Upravni odjel za poslove gradonačelnika i Gradskog vijeća KLASA: 350-01/18-01/1; URBROJ: 2186/01-04/6-18-2 od 23. veljače 2018 godine.

II. 5.7. Zaštita zračnih koridora

Za gradnju u blizini varaždinskog aerodroma, treba poštivati uvjete zaštite utvrđene Pravilnikom o aerodromima („Narodne novine“, broj: 58/14.) Planom su određene površine ograničenja prepreka ispod kojih je ograničena visina gradnje. To je označeno na kartama 3.3 i 4.2

Izvor podataka:

- *PPUG-e i Izmjene i dopune PPUG-a Varaždin („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 2/05 i 13/14.*

II. 6. Obvezni prostorni pokazatelji

	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj		Način prikaza	Izvor podataka
1. OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA						
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika	46.946	broj
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika	95,66	broj
			3.	Prirodni prirast stanovništva	-2,7	broj
		B. Razmještaj i struktura domaćinstva	1.	Broj domaćinstava	17.161	broj
			2.	Indeks kretanja broja domaćinstava	101,9	broj
			3.	Prosječna veličina domaćinstva	2,7	broj
1.2.	SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	111,02	%
			2.	Stupanj razvijenosti	8.	broj
2. STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA						
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	10	broj
			2.	Gustoća naselja	0,17	broj naselja / 1000 km ²
			3.	Gustoća naseljenosti	789,67	broj st / km ²
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina naselja - ukupno	5.945,00	ha
			1.a	Črnc Biškupečki	237,00	ha
			1.b	Donji Kućan	235,00	ha
			1.c	Gojanec	232,00	ha
			1.d	Gornji Kućan	284,00	ha
			1.e	Hrašćica	347,00	ha
			1.f	Jalkovec	378,00	ha
			1.g	Kućan Marof	234,00	ha
			1.h	Poljana Biškupečka	325,00	ha
			1.i	Varaždin	3.422,00	ha
		B. Građevinska područja (GP)	1.j	Zbelava	251,00	ha
			1.	Površina GP naselja - ukupno planirana	2.979,83	ha
			1.a	Črnc Biškupečki	52,81	ha
			1.b	Donji Kućan		ha
			1.c	Gojanec	44,69	ha
			1.d	Gornji Kućan	98,52	ha
			1.e	Hrašćica	62,96	ha
			1.f	Jalkovec	0,66	ha
			1.g	Kućan Marof	106,41	ha
			1.h	Poljana Biškupečka	32,79	ha
			1.i	Varaždin	2.456,06	ha
			1.j	Zbelava	34,28	ha
			2.	Udjio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	50,12	%
			3.	Izgrađeno GP naselja - ukupno	1617,95	ha
			3.a	Črnc Biškupečki	21,74	ha
			3.b	Donji Kućan	30,17	ha
			3.c	Gojanec	23,22	ha

IiD PPUG-a

			3.d	Gornji Kućan	44,42	ha	
			3.e	Hrašćica	33,32	ha	
			3.f	Jalkovec	0,51	ha	
			3.g	Kućan Marof	56,86	ha	
			3.h	Poljana Biškupečka	16,29	ha	
			3.i	Varaždin	1.3646,6	ha	
			3.j	Zbelava	20,08	ha	
			4.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	27,21	%	
			5.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	72,79	%	
			6.	Broj stanovnika / ukupna površina GP	15,75	st/ha	
			7.	Broj stanovnika / izgrađena površina GP	29,01	st/ha	
			1.	Površina IGP izvan naselja - ukupno planirana	314,32	ha	
					0,0060	ha/st	
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:			
			2.a	Ugostiteljsko - turistička namjena izvan naselja:	25,47	ha	
					9,52	%	
				Sjeverno od Optujske ulice	15,21	ha	
				Kamp / auto-kamp	11,61	ha	
			2.b	Gospodarska namjena - ukupna (proizvodna, poslovna, infrastruktorna, OIE i dr.)	84,98	ha	
					30,18	%	
					0,0018	ha/st	
				Gospodarska zona u Motičnjaku	17,67	ha	
				Gospodarska zona uz aerodrom	29,61	ha	
				Farme	31,57	ha	
				Ostalo	6,13	ha	
			2.c	Sport i rekreacija:	138,29	ha	
					49,11	%	
					0,0029	ha/st	
				Jahački centri-ukupno	4,38	ha	
				Nogometna, sportska, dječja i ostala igrališta-ukupno	11,46	ha	
				Sportsko-rekreacijska namjena južno i sjeverno od Dravskog kanala	47,01	ha	
				Golf	75,44	ha	
			2.d	Područja posebne namjene - ukupno:	-	ha	
					-	%	
			2.e	Površina groblja	-	ha	
					-	%	
			2.f	Javna i društvena namjena - ukupno:	31,49	ha	
					11,18	%	
				Optujska ulica	31,49	ha	
			3.	Ukupni planirani smještajni kapaciteti u TRP		broj postelja	
			4.	Broj turističkih postelja po km' obalne crte		broj/km'	
2.4.	POVRŠINE NESTAMBIHENIH NAMJENA	površina nestambenihs namjena	1.	Površina nestambenihs namjena unutar GP GUP-a - ukupno planirana	786,15	ha	GUP i III:IIID + GUP-a + dopisi
					0,02	ha/st	

	UNUTAR GP NASELJA	unutar GUP-a (postojeće stanje)	2.	Površina i udio površine pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu GP GUP-a:			gradskih UO (postojeće stanje)
			2.a	Ugostiteljsko - turistička namjena	-	ha	
					-	%	
				Gospodarska namjena - ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.):	686,25	ha	
					87,29	%	
					0,0146	ha/st	
			2.b	Poslovna namjena-ukupno	240	ha	
				Zona malog poduzetništva	21	ha	
				Zona sjever	62	ha	
				Gospodarska zona Brezje	157	ha	
				Sport i rekreacija:	77,63	ha	
					9,87	%	
					0,0017	ha/st	
				Gradski bazeni „Varaždin“	2,26	ha	
				Bazeni na Dravi	1,89	ha	
				Sportski centar „Sloboda“	3,81	ha	
				Sportski dvorana „Varaždin“, Baloni 1 i 2 u Graberju	0.8 +1,01,99	ha	
				Nogometni stadion „Varteks“	6,64	ha	
				Teniski tereni	1,79	ha	
				Nogometno igralište u Biškucu	1,1	ha	
				Nogometni igralište u Jaškovcu	4,6	ha	
				Planirana rekreacija sjeverno i južno od Dravskog kanala	44,36	ha	
				Dvorana i tereni „Srednjoškolac“	0.08 +1,6	ha	
				Dvorana hrvačkog kluba	1,9	ha	
			2.c GUP	Stolnoteniska dvorana „Varaždin“	0,02	ha	
				Streljana „Varaždin“	0,4	ha	
				Teniski tereni „Varteks“	0 05+0,1+0 1	ha	
				Gradevina u Zagrebačkoj ulici 91	6,0	ha	
				Nogometno igralište u Hrašćici	2,0	ha	
				Nogometno igralište u Kučanu Gornjem	1,9	ha	
				Nogometno igralište u Kučanu Donjem	2,05	ha	
				Nogometno igralište u Gojancu	0.18 +0.85	ha	
				Nogometno igralište u Črncu – u izgradnji		ha	
				Sportsko rekreacijsko jahalište	0,26	ha	
				Ostalo - ukupno	5,86	ha	
			2.d GUP	Područja posebne namjene	-	ha	
					-	%	
			2.e	Površina groblja:	22,27	ha	

			GUP		2,83	%	
				Groblje u Varaždinu	19,52	ha	
				Groblje u Biškupcu	2,75	ha	
			1.	Površina nestambenih namjena unutar GP ostalih naselja - ukupno planirana	18,63	ha	
					0,0001	ha/st	
			2.	Površina i udio površine pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu GP ostalih naselja:			
			2.b PPU G ostal a nasel ja	Gospodarska namjena - ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OLE i dr.):	10,37	ha	
					55,66	%	
					0,0002	ha/st	
				Gospodarska namjena - proizvodna-Kućan Marof, Donji Kućan, Kućan Marof	10,18	ha	
				Gospodarska namjena - poslovna-Hrašćica	0,19	ha	
					8,26	ha	
				Sport i rekreacija:	44,34	%	
					0,0002	ha/st	
			2.c PPU G ostal a nasel ja	Nogomet i ostala igrališta Čmec Biškupečki	1,79	ha	
				Nogomet i ostala igrališta Kućan Marof, Donji Kućan, Kućan Marof	1,25	ha	
				Nogomet i ostala igrališta Gojanec	0,5	ha	
				Nogomet i ostala igrališta Hrašćica	3,58	ha	
				Nogomet i ostala igrališta Poljana Biškupečka	0,83	ha	
				Nogomet i ostala igrališta Zbelava	0,31	ha	
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST						
				1.	Duljina cesta po vrstama		
			A, Cestovni promet	1.a	Državne ceste - autocesta	1,1	km
				1.b	Državne ceste - brza cesta	18,5	km
				1.c	Nerazvrstane ceste	150,02	km
				2.	Udio pojedinih vrsta cesta		
				2.a	Državne ceste - autocesta	0,65	%
				2.b	Državne ceste - brza cesta	10,9	%
				2.c	Nerazvrstane ceste	88,46	%
				3.	Cestovna gustoća (duljina cesta / površina područja)	1,57	km / km ²
							HAC
							HC
							UO za kom., poslove, urbanizam i zašt. okoliša grada Var.
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA			1.	Duljina pruga - ukupno	18,97	km
			B, Željeznički promet	1.a	pruga od značaja za regionalni pomet R201	6,23	km
				1.b	pruga od značaja za regionalni pomet R202	7,27	km
				1.c	pruga od značaja za lokalni pomet L201	5,47	km
				2.	Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga		
				2.a	pruga od značaja za regionalni pomet R201	33	%
				2.b	pruga od značaja za regionalni pomet R202	38	%
				2.c	pruga od značaja za lokalni pomet L201	29	%
				3.	Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja)		km / km ²
							HŽ

	3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama			IiD PPUG-a iz 2014.g
				1.a	Aerodrom Varaždin	1	broj	
				2.	Površina zračnih luka			
				2.a	Aerodrom Varaždin	63,05	ha	
			D. Pomorski promet	-	-	-	-	HEP HEP- Elektra
			E. Riječni promet	-	-	-	-	
			F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0,07		
			A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopskrbnih vodova	288,30	km	
				2.	Udio i duljina elektroopskrbnih vodova prema vrsti:			
				2.a	DV 110 kV	35,80	km	
						12,41	%	
				2.b	DV 35 kV	10,00	km	
						5,28	%	
				2.c	K 35 kV	11,50	km	
						6,20	%	
				2.d	DV 10(20) kV	19,17	km	
						10,12	%	
			B. Opskrba plinom	2.e	K 10(20) kV	123,11	km	PLINACRO IiD PPUG iz 2014.
						65,03	%	
				2.f	DV 20	25,52	km	
				1.	Duljina plinovoda	421,7	km	
				1.a	Magistralni plinovod	12,35	km	
				1.b	Distributivni plinovod	409,35	km	
			C. Opskrba naftom	2.	Udio prema vrsti plinovoda			VARKOM
				2.a	Magistralni plinovod	2,9	%	
				2.b	Distributivni plinovod	97,1	%	
				-	-	-	-	
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	192	km	VARKOM	
			1.a	Magistralni cjevovod	28	km		
			1.b	Vodoopskrbni cjevovod	163	km		
			1.c	Hidrantska mreža	-	km		
			2.	Potrošnja pitke vode	153	l/st		
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže	192,41	km	VARKOM	
			1.a	Glavni odvodni kanal	57,43	km		
			1.b	Ostali odvodni kanal	134,98	km		
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet				
			2.a	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - biološki	1	broj		
		C. Odlagališta otpada			100.000	broj ES	UO za kom., posl.urb. i zašt. okoliša Grada Varaždina	
			2.b	Uredaji za pročišćavanje otpadnih voda - mehanički	1	broj		
					100.000	broj ES		
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti	-		UO za kom., posl.urb. i zašt. okoliša Grada Varaždina	
			1.a	Odlagalište komunalnog otpada	-	broj		
					-	ha		
			1.b	Odlagalište građevinskog otpada	-	broj		
					-	ha		

			2.	Sanacija neuređenih odlagališta	9 1	broj ha	
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA						
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	1.724,73	ha	IiD PPUG-a iz 2014.g
			1.a	Vrijedno obradivo tlo - P2	454,93	ha	
			1.b	Ostalo obradivo tlo - P3	12.72,13	ha	
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	29,05	%	
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,037	ha/st	
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	702,20	ha	IiD PPUG-a iz 2014
			2.	Udio šumskog zemljišta	11,81	%	
			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,015	ha/st	
			4.	Zaštitno zelenilo	96,08	ha	
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti			IiD PPUG-a iz 2014.
			1.a	rijeka Drava	64,72	ha	
			1.b	rijeka Plitvica	21,86	ha	
			1.c	Varaždinsko jezero	100,68	ha	
			1.d	jezero u Jalkovcu	2,44	ha	
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu:			
			2.a	JLS	3,19	%	
			2.b	Županije	0,15	%	
			2.c	RH	0,003	%	
			3.	Dužina vodotoka		km	
			3.a	rijeka Drava	7,72	km	PPŽ
			3.b	rijeka Plitvica	13,62	km	
			D. Morska obala	-	-	-	
			E. Mineralne sirovine	-	-	-	
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti:	974,25	ha	HAOP – Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
			1.a	Regionalni park	1	broj	
					910	ha	
			1.b	Spomenik prirode - botanički	1	broj	
					1,8	ha	
			1.c	Park-šuma	1	broj	
					87	ha	
			1.d	Spomenik parkovne arhitekture	2	broj	
					8,1	ha	
			2.	Broj ekološki značajnih područja i površina ekološke mreže	2	broj	
					645,08	ha	
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	3.	Broj i površina posebno zaštićenih područja (NATURA 2000)	2	broj	MK
					645,08	ha	
			1.a	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara - Registrirana k.d.	60	broj	
			1.b	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara - Evidentirana k.d.	-	-	
			2.	Broj ili udio obnovljениh kulturnih dobara	25	broj	
					43	%	

			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	11	broj	
					17	%	
			4.	Zaštićeni spomenik kulture		ha	
			4.a	Kulturno povijesna cjelina grada - zona "A"	17,75	ha	
			4.b	Kulturno povijesna cjelina grada - zona "B"	34,25	ha	
			4.c	Kulturno povijesna cjelina grada - zona "C"	45,89	ha	
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		opisano u tekstualnom dijelu Izvješća točka II.5.5.			
5.	PROSTORNI PLANOVI						
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP	8	broj	Upravni odjel za kom. pos. urb. i zaš. okoliša Grada Varaždina
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP	7	broj	
			3.	Broj PP u izradi	0	broj	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama		broj	Upravni odjel za prost. ured. i graditelj. Grada Varaždin
			1.a	Lokacijska dozvola	2	broj	
			1.b	Rješenje o utvrđivanju grdevne čestice	65	broj	
			1.c	Rješenje o izvedenom stanju	4164	broj	
			1.d	Rješenje o uvjetima građenja	36	broj	
			1.e	Potvrda parcelacijskog elaborata	66	broj	
			1.f	Gradevinska dozvola	311	broj	
			1.g	Rješenje o građenju	12	broj	
			1.h	Dozvola za uklanjanje građevine	0	broj	
			1.i	Uporabna dozvola	899	broj	
			1.j	Potvrda glavnog projekta	7	broj	
			1.k	Potvrda završnog izvješća	18	broj	
			1.l	Uvjerenje za uporabu	10	broj	
			1.m	Uvjerenje o vremenu građenja	170	broj	
			1.n	Potvrda izvedenog stanja	-	broj	
			1.o	Ostali upiti, potvrde, uvjerenja		broj	
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačniz zahvata	0	broj	Upravni odjel za kom. poslo. urb i zašti okoliša i Upravni odjel za prost. ured. i graditelj. Grada Varaždin
			2.	Površina	0	broj	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	4164	broj	Upravni odjel za prost. ured. i graditelj. Grada Varaždin
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	0	broj	

Tumač kratica:

- DZS - Državni zavod za statistiku
 MRRFEU - Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije
 MGIPU - Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
 MK - Ministarstvo kulture
 - *Uprava za zaštitu kulturne baštine,
 Konzervatorski odjel u Varaždinu*
 PPŽ - Prostorni plan županije

PPUG	- Prostorni plan uređenja Grada
GUP	- Generalni urbanistički plan
HAC	- Hrvatske autoceste
HC	- Hrvatske ceste
HŽ	- Hrvatske željeznice
HEP	- Hrvatska elektroprivreda
HAOP	-Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
HOPS	-Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.
AZO	-Agencija za zaštitu okoliša
HAKOM	-Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

III. 1. Izrada prostornih planova

Dana 1.siječnja.2014. godine (objavom u „Narodnim novinama“, broj: 153/13) stupili su na snagu Zakon o prostornom uređenju i Zakon o gradnji čime je prestao važiti dotadašnji Zakon o prostornom uređenju i gradnji.

Značajna promjena odnosi se na odvajanje Zakona o prostornom uređenju od Zakona o gradnji.

Zakon o prostornom uređenju uveo je dosta novina između kojih ubrajamo najvažnije: - uvođenje Državnog plana prostornog uređenja kao nove kategorije;

- (ponovno) uvođenje kategorije Generalnog urbanističkog plana;
- ukidanje kategorije Detaljnog plana uređenja, dok urbanistički planovi uređenja mogu biti državnog i županijskog značaja;
- obveza dopune PPU velikih gradova na način da se odrede neuređeni dijelovi građevinskih područja i izgrađeni dijelovi tih područja za urbanu preobrazbu u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Pravilnika iz članka 56. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju koji nije do danas donesen, a do ispunjenja tih obveza neuređenim dijelom građevinskog područja smatraju se neizgrađeni dijelovi određeni prostornim planom uređenja velikog grada, a izgradeni dijelovi građevinskih područja planirani za urbanu preobrazbu smatraju se dijelovi građevinskih područja određeni za urbanu obnovu;
- ukida se obveza donošenja UPU-a za područje za koje su PPUG-om, odnosno GUP-om propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću za UPU-u.
- detaljno je obrađen i Informacijski sustav prostornog uređenja.

Što se tiče postupka izrade i donošenja novina je i da se za GUP-ove i PPU- ove gradova i općina ukida i obvezna provođenja prethodne rasprave.

Dokumenti prostornog uređenja doneseni prije stupanja na snagu ovog Zakona ostaju na snazi do donošenja prostornih planova prema ovom Zakonu odnosno njihovog stavljanja izvan snage. Ti prostorni planovi mogu se mijenjati i/ili dopunjavati te staviti izvan snage i prije donošenja prostornih planova prema ovom Zakonu, u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Novi prostorni planovi koji su propisani ovim Zakonom donose se prema propisanoj hijerarhiji: Državni plan prostornog razvoja, PPŽ, PPUG ili PPUO, GUP i ne mogu se donositi drugačije:

Detaljni planovi uredenja doneseni prije stupanja na snagu ovog Zakona smatraju se urbanističkim planovima uređenja u smislu ovog Zakona.

Dana 5. srpnja 2017. godine donesen je Zakon o Izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 65/17) u kojem je jedna od novina da Zavodi za prostorno uređenje Županije mogu izrađivati i generalne urbanističke planove.

III. 1.1. Prostorni planovi i drugi dokumenti koji su izrađeni i koji su važeći

Za područje Grada Varaždina važe dokumenti prostornog uređenja državne razine, a koje donosi Hrvatski sabor:

NAZIV	GODINA	OBJAVA
Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske		
1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske	1997.	
1. Izmjene i dopune Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske	2013.	„Narodne novine,“ br.:76/13
Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske	2017.	„Narodne novine,“ br.:106/17
Program prostornog uređenja Republike Hrvatske		
2. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske	1999.	„Narodne novine,“ br.: 50/99
2. Izmjene i dopune Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske	2012.	„Narodne novine,“ br.: 96/12

Prostorni planovi regionalne razine koje donosi Skupština Varaždinske županije:

NAZIV	GODINA	OBJAVA
Prostorni plan županije - PPŽ		
1. Prostorni plan Varaždinske županije	2000.	„Službeni vjesnik Varaždinske županije,“ br.:8/00
1. Izmjene i dopune prostornog plana Varaždinske županije	2006.	„Službeni vjesnik Varaždinske županije,“ br. :29/06
II. Izmjene i dopune prostornog plana Varaždinske županije	2009.	„Službeni vjesnik Varaždinske županije,“ br.: 16/09

Prostorni planovi lokalne razine koje donosi Gradsko vijeće Grada Varaždina:

Tablica: POPIS VAŽEĆIH PROSTORNIH PLANOVA /		datum ažuriranja: 25.08.2017.	
Red. broj	/ PROSTORNI PLANOV / / naziv	Odluke o donošenju / službena glasila Grada Varaždina	na web stranici Grada Varaždina
1.	PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA VARAŽDINA - PPU Grada Varaždina	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 2/05	samo dio koji je na snazi
2.	Izmjene i dopune PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA VARAŽDINA	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 13/14	ima
2.	GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA	"Službeni vjesnik Grada	samo dio koji

	VARAŽDINA - GUP grada Varaždina	Varaždina", broj: 1/07	je na snazi
	Izmjene i dopune GENERALNOG URBANISTIČKOG PLANA GRADA VARAŽDINA – III. IZMJENE I DOPUNE	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 7/16	ima
3.	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA POVIJESNE JEZGRE GRADA VARAŽDINA - UPU povijesne jezgre grada Varaždina	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 1/07	ima
	Odluka o donošenju izmjena Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja povijesne jezgre grada Varaždina	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 1/10	samo Odluka o donošenju
	Ciljane izmjene i dopune URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POVIJESNE JEZGRE GRADA VARAŽDINA	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 6/13	ima
	II. izmjene i dopune URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA POVIJESNE JEZGRE GRADA VARAŽDINA	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 5/15	ima
	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja povijesne jezgre grada Varaždina (pročišćeni tekst)	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 7/15- pročišćeni tekst	samo Odluka o donošenju
4.	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA SJEVERNOG DIJELA GRADA VARAŽDINA - UPU sjevernog dijela grada Varaždina	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 2/01	samo dio koji je na snazi
	Izmjene i dopune URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA SJEVERNOG DIJELA GRADA VARAŽDINA	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 8/14	ima
5.	URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA GOSPODARSKE ZONE MOTIČNJAK U VARAŽDINU – istočni dio - UPU gospodarske zone Motičnjak – istočni dio	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 7/17	ima
6.	DETALJNI PLAN UREĐENJA DIJELA JUŽNE ZONE CENTRA GRADA VARAŽDINA - DPU dijela južne zone centra grada Varaždina	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 4/99 i 5/99	nema
	Izmjene i dopune DETALJNOG PLANA UREĐENJA DIJELA JUŽNE ZONE CENTRA GRADA VARAŽDINA	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 1/09	ima
7.	DETALJNI PLAN UREĐENJA ZA PROŠIRENJE VARAŽDINSKOG GROBLJA - DPU za proširenje Varaždinskog groblja	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 7/08	ima
8.	DETALJNI PLAN UREĐENJA GRLICE - RAKITE U BIŠKUPCU - DPU Grlice - Rakite u Biškupcu	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 3/12	ima

III. 1.3. Prostorni planovi koji su stavljeni izvan snage

Sukladno posebnim odlukama stavljeni su izvan snage sljedeći prostorni planovi, odnosno dijelovi prostornih planova:

NAZIV PLANA	DONESEN	STAVLJEN VAN SNAGE	
		GODINA	DOKUMENT
1. UPU sjevernog dijela grada Varaždina iz 2001.- sve Odredbe za provođenje i kartografski prikazi i Urbanističke mјere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.	"Službeni vjesnik Grada Varaždina", broj: 2/01	2014.	Odluka o donošenju Izmjene i dopune UPU-a sjevernog dijela grada Varaždina ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" broj: 8/14)
2. Izmjene i dopune UPU-a sjevernog dijela grada Varaždina	„Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj:6/08	2014.	Odluka o donošenju Izmjene i dopune UPU-a sjevernog dijela grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“;broj: 8/14)
3. PPUG-a Grada Varaždina iz 2005.,sve Odredbe za provođenje i kartografski prikazi,Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti i Studija o potrebama obrane	„Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 2/05	2014.	Odluka o donošenju Izmjena i dopuna PPUG-a Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“;broj: 13/14)
4. UPU-u povijesne jezgre grada Varaždina- samo djelomično.	„Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 1/07, 1/10 i 6/13	2015.	Odluka o donošenju II. Izmjena i dopuna UPU-a grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 5/15) i Odluka o donošenju UPU-a povijesne jezgre grada Varaždina – pročišćeni tekst („Službeni vjesnik Grada Varaždina“; broj :7/15)
5. GUP-a grada Varaždina iz 2007,- sve Odredbe za provođenje i kartografski prikazi te prilog 0.6.	„Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 1/07,	2016.	Odluka o donošenju Izmjena i dopuna GUP-a grada Varaždina – III. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina“; broj: 7/16)
6. Izmjene i dopune GUP-a za područje čkbr.1016/1 ko. Varaždin (Kaufland)	„Službeni vjesnik Grada Varaždina“,broj: 6/08	2016.	Odluka o donošenju izmjena i dopuna GUP-a grada Varaždina- III. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj:7/16
7. Izmjene i dopune GUP-a grada Varaždina za područje Grlice – Rakite u Biškupcu,	Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 3/12,	2016.	Odluka o donošenju Izmjena i dopuna GUP-a grada Varaždina – III. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina“; broj: 7/16

8.	PUP povijesne jezgre grada Varaždinu,	"Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 9/89, 2/95, 5/96, 1/07, i 1/10	2016.	Odluka o stavljanju izvan snage PUP-apovijesne jezgre grada Varaždina ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" broj: 7/16)
----	---------------------------------------	--	-------	---

III. 1.4. Urbanistički planovi uređenja za koje je propisana obveza donošenja

Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Varaždina koje je donijelo Gradsko vijeće Grada Varaždina 15. prosinca 2014. („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 13/14 propisana je izrada 11 Urbanističkih planova uređenja od kojih je napravljen jedan a kroz Izmjene i dopune PPUG-a propisani su uvjeti provedbe s detaljnošću urbanističkog plana uređenja za prostor za koji postoji zakonska obveza izrade urbanističkog plana uređenja.

NAZIV PLANA		POVRŠINE	
1.	UPU golf	64,06 ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
2.	UPU zone javne i društvene namjene	26,09 ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
3.	UPU sportsko rekreacijske zone 1	3,63 ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
4.	UPU sportsko rekreacijske zone 2	29,70 h	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
5.	UPU sportsko rekreacijske zone 3	7,26ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
6.	UPU gospodarske zone Motičnjak	3,64 ha	Za istočni dio izrađen jer je iskazan interes i potreba od vlasnika, a izradu je financirao 100% vlasnik.
7.	UPU aerodrom Varaždin	63,17ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
8.	UPU gospodarske zone aerodroma, može se podijeliti i u 2 plana	23,65 ha	Nije izrađen jer nije iskazan javni interes ni potreba od vlasnika
9.	UPU gospodarske zone aerodroma istok	3,65 ha	Nije izrađen jer nije iskazan javni interes ni potreba od vlasnika
10.	UPU autokamp i kamp	10,26 ha	nije izrađen jer nije iskazan javni interes ni potreba od vlasnika
11.	UPU sportsko rekreacijske zone Jalkovec	3,43 ha	nije izrađen jer nije iskazan javni interes ni potreba od vlasnika

Generalnim urbanističkim planom grada Varaždina – III. Izmjene i dopune koje je donijelo Gradsko vijeće Grada Varaždina 15. rujna 2016. („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 7/16) godine propisana je izrada 18. Urbanističkih planova uređenja od

kojih nije do 31. prosinca 2017. godine napravljen niti jedan ali su propisani uvjeti provedbe s detaljnošću Urbanističkog plana uređenja za jedan prostorni plan.

NAZIV PLANA	POVRŠINE	
1. UPU sportsko rekreacijske zone 1 sjeverno od kanala HE Varaždin	18,4 ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
2. UPU sportsko rekreacijske zone 2 sjeverno od kanala HE Varaždin	21,1 ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
3. UPU sportsko rekreacijske zone 3 južno od kanala HE Varaždin	12,9 ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
4. UPU stambene zone te javne i društvene namjene sa zelenim površinama sjevernog dijela Varaždina-izmeđukanala HE Varaždin i Harambašićeve ulice	57,7 h	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
5. UPU stambene zone sjeverno od MIV-a u Fabijanskoj ulici	17,1ha	Nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes niti potreba vlasnika
6. UPU zone mješovite namjene na području/lokaciji MIV-a u Fabijanskoj ulici	5,9 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
7. UPU zone javne i društvene namjene na području Ribnjaka	11,3ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
8. UPU zone mješovite namjene na području / lokaciji VIS-a	9,76 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
9. UPU zone mješovite namjene istočno od Istočne obilaznice	29,5 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
10. UPU zone mješovite namjene te javne i društvene namjene sa zelenim površinama jugozapadnog dijela Varaždina - Grabanice	82,3 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
11. UPU zone mješovite namjene na području/lokaciji Varteksa	23,4 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
12. UPU zone mješovite i proizvodnjo poslovne namjene u Jalkovcu	23,2 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika

13.	UPU zone mješovite namjene na području Veterinarske stanice u Biškupcu	6,3 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
14.	UPU zone javne i društvene namjene sa zelenim površinama te mješovite namjene u Biškupcu – područje južno od Veterinarske	19,3 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
15.	UPU zone proizvodno poslovne namjene južno od Optujske ulice – područje/ lokacija farme pilića	7,3 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
16.	UPU zone proizvodno poslovne namjene južno od parka kraj dvorca u Jalkovcu i poslovno turističke namjene – područje / lokacija farme pilića	7,8 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
17.	UPU zone mješovite namjene sjeverno od Golubovečke želj. Pruge – područje / lokacija Zagorje - Tehnobeton	4,0 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika
18.	UPU zone proizvodno poslovne namjene – područje/ lokacija bivše vojne pekare	2,4 ha	nije izrađen jer nije iskazan ni javni interes ni potreba od vlasnika

Urbanistički planovi uređenja koji su izrađeni kao samostalni i područja za koja su propisani uvjeti provedbe s detaljnošću UPU-a kroz Izmjene i dopune PPUG-a ili GUP-a – III. Izmjene i dopune:

NAZIV PLANA	DONESEN	DOKUMENT	
		GODINA	
1. Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Motičnjak u Varaždinu – istoni dio	"Službeni vjesnik Grada Varaždina" br.: 7/17	2017.	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja gospodarske zone Motičnjak u Varaždinu ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" br. 7/17)
2. Južni dio područja bivše vojarne u Optujskoj ulici	"Službeni vjesnik Grada Varaždina" br.: 13/14	2014.	Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Varaždina ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" br. 13/14)

3.	Područje zone mješovite namjene zapadno od Hegedušićeve, između Optujske i Hallerove aleje	"Službeni vjesnik Grada Varaždina" br.: 7/16	2016.	Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Varaždina – III Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina“; broj 7/16)
----	--	--	-------	---

III. 1.5. Urbanističko-arhitektonski natječaji

U promatranom razdoblju 2014.- 2017. g. provedena su 3 urbanističko-arhitektonska natječaja od čega je 1 propisan dokumentima prostornog uredjenja, 2 su bila financirana iz fondova europske unije, a 1 djelomično iz sredstava Grada.

NAZIV	GODINA PROVEDBE NATJEČAJA	NAPOMENA
Natječaji planirani GUP-om grada Varaždina		
1. Novi autobusni kolodvor na postojećoj lokaciji	-	Umjesto novog planira se rekonstrukcija
2. Uređenje ugla Kolodvorske i F. Supila, istočno od zgrade HZZO	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
3. Javna i društvena namjena te zelene površine jugozapadnog dijela Varaždina - centra naselja Grabanice	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
4. Javna i društvena namjena te zelene površine novog centra sjevernog dijela Varaždina- između kanala HE Varaždin i Harambašićeve ulice	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
5. Javna i društvena namjena te zelene površine novog centra južnog dijela Varaždina – područje južno od Veterinarske u Biškupcu	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
6. Javna i društvene namjene te sportsko rekreacijske površine novog centra u Jalkovcu	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
7. Vatrogasni centar zapadno od Istočne obilaznice	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
8. Uređenje Trga kralja Petra Svačića	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
Natječaji planirani UPU-om povijesne jezgre grada Varaždina		
1. Kompleks podzemne garaže i definitivno uređenje Trga bana Jelačića	-	nije pokrenuto zbog realizacije podzemne garaže i uređenja Kapucinskog trga te nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih

2.	Kompleks ugostiteljskog objekta (hotel i restoran) na č.k.br. 1814 uz ul. J. Habdelića	2008.	realizirano, 2015. godine.
3.	Kompleks javne podzemne garaže i objekata stambene i gospodarske namjene – uslužnog i trgovackog sadržaja na k.č.br. 1846/1 uz Preradovićevu i Kolodvorskiju ulicu	-	nije pokrenuto zbog realizacije podzemne garaže i uređenja Kapucinskog trga te nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
4.	Kompleks uglovnog objekta i postojećih objekata gospodarske namjene – uslužnog i trgovackog sadržaja na k.č.br. 1854 na uglu Preradovićeve i ulice Petra Krešimira IV	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
5.	Kompleks „vodotornja“ sa planiranom dogradnjom i uređenjem parcele k.č.br. 1749 i 1751 u ulici S. Vraza	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
6.	Kompleks „nebodera“ sa planiranom dogradnjom na k.č.br. 1844 i 1845/2 na uglu ul. A.Cesarca i P. Preradovića	-	nije iskazan interes ni potreba od vlasnika zemljišta i/ili drugih
7.	-Kompleks vile Oršić u ul. P. Preradovića sa dogradnjom i uređenjem parka na kčbr. 1369 -FOI u Varaždinu, kampus i prateći sadržaji te hotel uz vilu Oršić. Ulica P. Preradovića	2013.	- arhitektonsko-urbanistički natječaj za novu zgradu Fakulteta organizacije i informatike te hotela u sklopu vile Oršić, nije realizirano; - proveden javni natječaj, investitor FOI Varaždin (EU sredstva) za zgradu FOI-a, nije realizirano.
8.	Uređenje Trga Slobode sa crkvom Sv. Nikole na k.č.br. 3113	-	Natječaj tek slijedi budući da su se prema Programu izgradnje uređivale ostale hodne površine (Kapucinski trg, Franjevački trg, Uršulinska ulica,...)

Ostali provedeni natječaji

1.	Studentski restoran i prateći sadržaji kampusa Varaždin Sveučilišta u Zagrebu, Merlićeva ulica	2012.	proveden javni natječaj, investitor Sveučilište u Zagrebu – EU sredstva - restoran je realiziran 2014. godine, a Studentski dom 2017./ EU sredstva
2.	Tehnološki park	2016.	natječaj proveden kao „javni, otvoreni, anonimni za realizaciju“, investitor Tehnološki park, Zagrebačka 89, Varaždin. - EU sredstva
3.	Prostor zapadno od palače Zigmunda u Habdelićevoj ulici u Varaždinu	2016.	proveden javni natječaj u pripremi za realizaciju, izrađena projektno – tehnička dokumentacija -sredstva gradskog proračuna

III. 1.6. Problematika u izradi prostornih planova i drugih dokumenata

- kvaliteta kartografskih i katastarskih podloga, odnosno njihove izmjene i izrade novih;
- nedostatak potrebnih studija, razrada i drugih stručnih podloga;
- iako su nova zakonska rješenja iz 2014. godine uvela značajne promjene i pozitivne pomake vezano uz postupke izrade i donošenja prostornih planova, kao primjerice skraćeni i olakšani neki dijelovi postupka, olakšana objava javne rasprave, ukinuta prethodna rasprava, smanjen obim sadržaja prostornih planova sl. međutim, navedeni postupci su još uvijek relativno dugotrajni (uvedeni postupci propisani sukladno propisima s područja zaštite okoliša i prirode), dok se danas i u buduće očekuju brze promjene i fleksibilnost prostornih planova.

III. 2. Provedba prostornih planova

5.	Prostorni planovi						
1.	POKRIVENOST PROSTORNIМ PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP	ukupno 8/ 1 u periodu 2014.- 2017.	broj	Upravni odjel za kom. pos. urb. i zaš. okoliša Grada Varaždina
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP	ukupno 7/ 4 u periodu 2014.- 2017.	broj	
			3.	Broj PP u izradi	0	broj	
2.	PROVEDBA PROSTORNIХ PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	broj		Upravni odjel za prost. ured. i graditelj. Grada Varaždina
			1.a	Lokacijska dozvola	2	broj	
			1.b	Rješenje o utvrđivanju grdevne čestice	65	broj	
			1.c	Rješenje o izvedenom stanju	4164	broj	
			1.d	Rješenje o uvjetima građenja	36	broj	
			1.e	Potvrda parcelacijskog elaborata	66	broj	
			1.f	Građevinska dozvola	311	broj	
			1.g	Rješenje o građenju	12	broj	
			1.h	Dozvola za uklanjanje građevine	0	broj	
			1.i	Uporabna dozvola	899	broj	
			1.j	Potvrda glavnog projekta	7	broj	
			1.k	Potvrda završnog izvješća	18	broj	
			1.l	Uvjerenje za uporabu	10	broj	
			1.m	Uvjerenje o vremenu građenja	170	broj	
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.n	Potvrda izvedenog stanja	-	broj	Upravni odjel za kom. poslo. urb i zašti okoliša i Upravni odjel za prost. ured. i graditelj Grada Varaždin
			1.o	Ostali upiti, potvrde, uvjerenja		broj	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	0	broj	Upravni odjel za kom. poslo. urb i zašti okoliša i Upravni odjel za prost. ured. i graditelj Grada Varaždin
			2.	Površina	0	broj	
			1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju/ ukupno u periodu 2014. – 2017.	4164	broj	
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	0	broj	

U cilju rješavanja problema nezakonito izgrađenih zgrada na području Republike Hrvatske 2012. godine na snagu je stupio Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" broj 86/12 i 143/13) kojim je propisan rok dostave zahtjeva do kraja 2013. godine za građevine za koje je izdano Rješenje o uklanjanju bespravne gradnje te do 1.7.2013.g. za ostale građevine koje nemaju odgovarajući akt o građenju.

U međuvremenu je Izmjenama i dopunama Zakona („Narodne novine“, broj: 65/17) taj rok prodljen i on je do 30. 06. 2018.

III. 3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

Razvojni i programski dokumenti značajni za područje Grada Varaždina obrađeni su kroz Poglavlja I. i II. ovog Izvješća te se stoga ovdje samo spominju:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj, 06/17);
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta
(„Narodne novine“, broj: 94/14, 66/15, 96/16 i 103/17)
- Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008. - 2012. godine.
(„Narodne novine broj: 61/13)
- Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010.- 2015. godine
(„Službeni vjesnik Varaždinske županije“; broj: 9/16)
- Izvješće o stanju okoliša Varaždinske Županije za razdoblje 2010. – 2013.godine
(„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj: 29/14)
- Županijska razvojna strategija Varaždinske županije 2011. - 2013.godine
(„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj: 36/10).
- Program zaštite okoliša Varaždinske županije za razdoblje 2007. - 2010.godine
(„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj: 25/07);
- Izvješće o stanju prostoru Grada Varaždina za razdoblje 2007. - 2013.godine
("Službeni vjesnik Grada Varaždina," broj: 8/14)
- Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine
(„Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 5/16)
- Strategija gospodarskog razvitka Grada Varaždina do 2020.godine
(„Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 10/17)
- Strateški plan razvoja turizma Grada Varaždina do 2020. godine, („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 3/14).
- Plan gospodarenja otpadom Grada Varaždina do 2015. godine ("Službeni vjesnik Grada Varaždina" broj: 7/09 i 6/14) i Prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Varaždina za razdoblje 2018.-2023. godine
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Varaždina
(„Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 12/14)
- Plan zaštite i spašavanja Grada Varaždina i Plan civilne zaštite Grada Varaždina
(„Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 12/14)
- Procjene ugroženosti od požara Grada Varaždina (Revizija I)
(„Službeni vjesnik Grada Varaždina“; broj: 4/15)
- Plan zaštite od požara Grada Varaždina 2015. g.(Revizija I))
(„Službeni vjesnik Grada Varaždina“; broj: 4/15)

Napomena:

Detaljnija objašnjenja vezana uz provedbu drugih razvojnih i programskih dokumenata dana su u poglavljima I. i II. ovog Izvješća pa se ovdje posebno ne komentiraju prezentirani podaci.

III. 4. Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru jedinice lokalne samouprave

U prosincu 2014. godine donesene su Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 13/14) radi stvaranja preduvjeta za razvoj i uređenje naročito bivših vojnih područja u Optujskoj ulici i sjeverno od Optujske ulice, aerodroma Varaždin, te po pojedinačnim interesima manjih gospodarstvenika i privatnih osoba. Za dio prostora unutar obuhvata PPUG-a (prostor bivše vojarne u Optujskoj ulici u Varaždinu) propisani su uvjeti provedbe sa detaljnošću UPU-a i to za prostor javne i društvene namjene i poslovne namjene te izrada 5 novih UPU-a (za prostor golfa, sportsko rekreativne zone te prostor javne i društvene namjene).

U rujnu 2014. godine donesene su Izmjene i dopune UPU-a sjevernog dijela grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 8/14) kojim je stvorena mogućnost za izgradnju višestambenih i višeobiteljskih stambenih građevina, izgradnju građevina javne i društvene namjene (osnovne škole, karitativnih djelatnosti) te izgradnju i rekonstrukciju jednoobiteljskih i višeobiteljskih stambenih i stambeno poslovnih građevina. Od toga je od većih zahvata u prostoru 2017. godine realizirana izgradnja Caritasovog doma.

U lipnju 2015. godine donesene su II Izmjene i dopune UPU-a povijesne jezgre grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 5/15 i 7/15- pročišćeni tekst) kojim je omogućena nadogradnja Učeničkog doma te izgradnja novih stambenih i stambeno poslovnih građevina na 2 lokacije.

U rujnu 2016. godine donesene su III Izmjene i dopune GUP-a grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 7/16) kojim je unutar cijelog obuhvata GUP-a revidirana izgradnja te za područje sjeverno od Hallerove aleje propisani uvjeti provedbe s detaljnošću UPU-a za zonu mješovite namjene.

U rujnu 2016. godine stavljen je izvan snage dio PUP-a povijesne jezgre Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“; broj: 7/16) a detaljni uvjeti provedbe za taj prostor su isto propisani GUP-om – III Izmjenama i dopunama.

U kolovozu 2017. godine donesen je UPU gospodarske zone Motičnjak u Varaždinu – istočni dio („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 7/17) kojim je predviđeno da će se u toj zoni graditi valionica peradi i urediti neizgrađeni dio gradevine čestice, graditi prateće građevine i potrebna infrastruktura te prometna površina.

Unutar razdoblja za koje se izrađuje ovo Izvješće izgrađene su slijedeće građevine: novi Studentski restoran, dogradnja Studentskog doma – novi dio, u tijeku je rekonstrukcija zgrade bivšeg kina „Dom“ u Centar kreativne industrije, dovršena je rekonstrukcija i dogradnja restorana „Park“ u Habdelićevoj ulici, dovršena je škola „Tomislav Špoljar“.

Izgrađena je i rekonstruirana i modernizirana mreža nerazvrstanih cesta : 4 kružna toka (raskrižje Ulice Braće Radić i Ratimira Hercega, raskrižje u Gospodarskoj ulici kod „Baumax“-a, raskrižje Ulice Miroslava Krleže i Krešimira Filića i raskrižje u Optujskoj ulici kod „Branke“. Uz to izvršena je rekonstrukcija još 4 raskrižja (raskrižje Kolodvorske i F. Supila, raskrižje Trenkova i Kurelčeve, raskrižje Međimurske i Koprivničke ulice, raskrižje Zagrebačke i Prešernove ulice) i izgradnja 3 nove nerazvrstane prometnice (servisna cesta zapadno od Istočne prometnice – dio, produžetak Ludbreške ulice, kod „Spara“, i Ulica Kardinala Kuharića i Hrvatskih branitelja u Hrašćici).

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

IV. 1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnog održivog razvoja u prostoru jedinice lokalne samouprave obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Grad Varaždin središnje je naselje i sjedište Županije te kulturno-povijesno središte. Njegova dobra prometna povezanost i vrlo dobra polifunkcionalnost osiguravaju daljnju ulogu i značaj Grada kao središnjeg nositelja gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja područja.

Njegov razvoj odvijati će se i dalje stalnim preplitanjem interakcije Grada, prometnih tokova, gospodarstva i poljoprivrede, širenjem i samostalnim razvojem pojedinih naselja. U pojedinim elementima razvojni procesi Grada Varaždina utjecat će na prostore izvan Županije, dok će pojedina državna i županijska gospodarska opredjeljenja imati veliki utjecaj na daljnji prostorni razvoj Grada.

Razvoj Grada određen je položajem i tipom naselja, mrežom i koncentracijom funkcija, gospodarstvom, načinom prometne povezanosti, prirodnom osnovom te razvojnim pogodnostima i ograničenjima.

Temeljne prostorne značajke razvoja Grada Varaždina, koje su povezane s njegovim položajem, prirodnim i povijesnim naslijedem su:

- položaj uz rijeku Dravu;
- kulturna tradicija te značaj povijesnog razvoja;
- znanje i znanstveni potencijali;
- gospodarske tradicije – proizvodne djelatnosti, trgovina, obrt, promet;
- upravljačke tradicije za trajne i povremene djelatnosti te iskustva Grada Varaždina kao upravljačkog centra;
- dobro razvijena gradska infrastruktura;
- kvalitetan prostor za razvoj Grada, bez znatnog prostornog širenja bilo kojeg naselja;
- gradska okolica ugodna za život uz Regionalni park Drava - Mura i posebno vrijednim krajolikom uz potok Zbel.

Prema tome, neki od strateški značajnih elemenata koji određuju daljnji razvoj Grada su:

- cestovni i željeznički prometni koridor;
- rješenje željezničkog čvora Varaždin, utječe na razvoj prostora uz postojeće pruge, ali i odnos teretnog i putničkog prometa na razvoj prostora u samom središtu grada;
- status aerodroma Varaždin utječe na razvoj okolnog prostora, ali i odvijanje integralnog prometa (zračni, željeznički i cestovni) u Gradu;
- ambijenti povijesne jezgre Varaždin, ali i naselja koja se u linearном slijedu nastavljaju na urbani prostor, gotovo u svim prometnim smjerovima, daju posebnost gradu;
- tradicija grada kao sveučilišnog, trgovačkog, industrijskog i kulturnog središta, daju Varaždinu posebnost u odnosu na niz gradova u ovom dijelu Europe;
- jačanje turističkog potencijala Grada Varaždina.

Nadalje, daljnji prostorni razvoj Grada Varaždina potrebno je zasnovati na sljedećim gospodarskim elementima:

- administrativnim, obrazovnim, znanstvenim i kulturnim funkcijama, koje će i u budućnosti imati vrlo veliki utjecaj na razvoj;
- kao i u svim gradovima, za očekivati je sve veći razvoj kvartarnih djelatnosti u budućnosti;
- daljnji razvoj Sveučilišta i Tehnološkog parka znatno će utjecati na razvojne mogućnosti;
- trgovina je jedna od djelatnosti koja se u posljednje vrijeme znatno širi u Varaždinu, a s ugostiteljskim, turističkim i raznovrsnim uslužnim djelatnostima potrebno ju je infrastrukturno i dalje razvijati;
- industrijska proizvodnja, koja je gospodarski razvila Varaždin zahtijevat će novu i drugačiju uporabu postojećih prostora i u budućnosti, daljni razvoj ekološke poljoprivredne djelatnosti mogao bi biti jedan od gradskih razvojnih elemenata;
- turizam je za Grad Varaždin iznimno važan te je potrebno očuvanje i turističko-rekreativno korištenje u pridravskom prostoru;
- osvremenjen sustav zbrinjavanja otpada, koji još nije ustrojen na načelima suvremenih organizacijskih i tehničkih dostignuća, dok postojeća odlagališta treba sanirati i odrediti im nove funkcije.

Uređenje prostora naselja treba planirati i provoditi na temelju utvrđenih prostornih mogućnosti i optimalnog iskorištenja prostora, uz osiguranje prostora javne namjene i opremanja infrastrukturom.

Izgradnja treba biti usmjerena programom planiranja područja te je u tom smislu, potrebno pripremiti i na vrijeme rješiti imovinsko - pravne odnose. Posebnu pažnju treba posvetiti uređenju zelenih i rekreativnih površina naselja, uređenju biciklističkih i pješačkih staza.

Konsolidaciju prostora naselja treba temeljiti na njihovim obilježjima, očuvanju regionalnih oblika naselja te na racionalnom planiranju prostornih obuhvata građevinskih područja svih tipova i veličina naselja, sukladno potrebama smještaja stanovništva i gospodarskih djelatnosti u njima. Prioritet zadovoljenja potreba konsolidacije prostora treba biti urbana obnova postojećih struktura (rekonstrukcijom, sanacijom i sl.), čime treba očuvati graditeljski identitet povijesnih središta naselja, dati prioritet održavanju ili uređenju postojećeg stambenog fonda, posebno u vrijednim povijesnim jezgrama i planski izgrađenim područjima.

U cilju podizanja razine **komunalne opremljenosti naselja** potrebno je nastaviti:

- gradnjom hijerarhijski sredene i funkcionalne prometne mreže za pješački, biciklistički i motorni promet, koja zadovoljava zahtjeve lokalnog i tranzitnog prometa u naselju;
- gradnjom i organizacijom površina i građevina za promet u mirovanju koje zadovoljavaju potrebe naselja;
- organizacijom javnog prijevoza putnika sukladno potrebama;
- rekonstrukcijom postojećeg autobusnog kolodvora;
- gradnjom terminala i građevina za ostale vidove prometa u prometnom sustavu naselja;
- razvijanjem vodoopskrbnog sustava, sustava odvodnje otpadnih voda te elektroenergetskog, plinoopskrbnog, telekomunikacijskog i ostalih sustava, u skladu s razvojem naselja;
- održavanjem tehničkog transporta izgrađenih infrastrukturnih sustava.

Cestovna mreža je na području Grada Varaždina dobro razvijena, ali nije dovršena, niti je u skladu sa zahtjevima tekućeg prometa.

Iz tog razloga potrebno je nastaviti održavati postojeću i razvijati novu cestovnu mrežu:

- rekonstrukcijom postojećih i gradnjom novih planiranih pravaca gradske mreže sukladno s potrebama;
- rekonstrukcijom križanja u razini i gradnjom križanja u dvije razine propusne moći u skladu s prometnim zahtjevima;
- proširivanjem mreže pješačkih i biciklističkih staza;
- osiguranjem prostora i gradnjom parkirališnih i garažnih površina i građevina u i uz središnju zonu grada Varaždina, uz građevine većeg privlačenja stanovnika (tržnica, bolnica, sportske dvorane i centri, terminali prometnih sustava i sl.);
- razvijanjem mreže javnog prijevoza na području gradske aglomeracije.

Ciljevi razvoja **željezničkog prometa** na razini Grada su:

- uklanjanje sukoba željezničkog i lokalnog cestovnog prometa u najvećoj mogućoj mjeri ukidanjem ugaslih i besperspektivnih industrijskih kolosjeka i denivelacijom međusobnih križanja cestovnih i željezničkih pravaca, u prvom redu lokacija "Kučanske rampe";
- izmještanje teretnog kolodvora iz uže zone grada.

U cilju razvoja **zračnog prometa** potrebno je završiti razvojni plan, sustavno rješavati imovinsko-pravna pitanja zemljišta oko aerodroma te aerodrom opremiti potrebnom infrastrukturom.

Nastaviti daljnji razvoj **elektroenergetskog sustava**:

- osiguranjem potrebne količine električne energije;
- daljnjim razvojem prijenosne mreže;
- interpolacijom novih trafostanica u postojeću elektroenergetsku mrežu s ciljem poboljšanja opskrbe krajnjih potrošača i sigurnosti cijelog sustava;
- osiguranjem rezervnog napajanja, odnosno povećanjem sigurnosti i fleksibilnosti cjelokupnog sustava distribucije električne energije;
- zamjenom postojećih zračnih dalekovoda, na području građevinskih područja naselja kabelskim;
- razvijanjem distribucijske mreže i omogućavanjem kvalitetnije opskrbe krajnjih potrošača;
- usklađivanjem razvoja elektroenergetskog sustava s razvojem Grada Varaždina.

Zadovoljavanje potreba za energijom ubuduće treba dopunjavati i korištenjem **alternativnih izvora energije** na temelju prirodnih resursa, što doprinosi značajnim uštedama električne i toplinske energije te zaštiti okoliša općenito.

Cilj plinifikacije Grada Varaždina je sustavno održavanje i modernizacija infrastrukture.

Nastaviti s razvojem **vodoopskrbe**:

- opskrbom dovoljnim količinama kvalitetne pitke vode svih postojećih i planiranih domaćinstava i poslovnih i gospodarskih subjekata Grada Varaždina;

- povećanjem standarda opskrbljenosti pitkom vodom, koji odgovara normama, tj. prosječno 200 l/stan/dan, odnosno osiguranjem odgovarajućeg kapaciteta javnog vodoopskrbnog sustava;
- podizanjem tehničko-tehnološke razine postojećeg sustava, radi smanjenja gubitaka u mreži povećanjem instaliranog kapaciteta crpljenja i prerađe vode, uz maksimalnu iskorištenost postojećih izvorišta;
- gradnjom dodatnih rezervoarskih skladišnih kapaciteta, kako bi se utjecalo na poboljšanje kvalitete i eksploracijski vijeka crpilišta;
- razvijanjem i rekonstruiranjem postojeće distribucijske mreže.

Daljnji razvoj **odvodnje otpadnih voda** podrazumjeva:

- provođenje projekta „Aglomeracije Varaždin“ koji predviđa izgradnju sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda za naselja Črnc, Jalkovec, Gojanec te dio naselja Zbelava, kao i izgradnju „Južnog kanalizacijskog kolektora grada Varaždina“;
- rekonstrukciju dijela kanalizacije i dotrajalih spojnih kolektora;
- pokrivenost cijele površine Grada Varaždina mrežom odvodnje otpadnih voda;
- rješavanje problema velikih zagađivača na mreži.

Nastaviti s razvojem **uređenja vodotoka i voda**:

- sprječavanjem erozije obala;
- održavanjem postojećih regulacijskih građevina;
- održavanjem sustava za obranu od poplava;
- izradom koncepcijских rješenja revitalizacije rijeke Plitvice te potoka Zbel i Čunjica na području Grada Varaždina koji još nisu uređeni.

Na području Grada Varaždina nema veće **bespravne izgradnje** zbog koje bi određena ugrožena područja trebala zahvate sanacije osim poboljšanja / izgradnje adekvatne prometne i komunalne infrastrukture.

IV. 2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini jedinice lokalne samouprave

IV. 2.1. Izrada novih prostornih planova prema potrebama i iskazanom interesu

U sljedećem srednjoročnom razdoblju će se s obzirom na potrebe, iskazani interes, gospodarsku i/ili proračunsku moć pojaviti potreba za izradu novih prostornih planova kao detaljnijih prostornih planova prema Zakonu ili izmjene i dopune postojećih.

Budući da je Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 5/16) izrađena, isto ovisi i o njoj.

Sukladno inicijativama za izradu novih ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova (za razdoblje 2016. godine odnosno 2017. godinu i dijela 2018. godine) izrađene su u Upravnom odjelu za komunalne poslove, urbanizam i zaštitu okoliša stručne analize.

Gradsko vijeće je na prijedlog Gradonačelnika u dva navrata razmotrilo stručne analize i donijelo Zaključke o osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje prostornih planova, odnosno njihovih izmjena i dopuna i to:

- za 2016. godinu na sjednici dana 29. prosinca 2016. godine, KLASA: 021-06/16-01/179, URBROJ: 2186/01-10/2-16-2 („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 9/16) i
- za 2017. godinu i dio 2018. godine na sjednici 10. srpnja 2018. godine KLASA: 350-01/18-01/12, URBROJ: 2186/01-02-18-5, („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 7/18) .

Temeljem navedenog zaključeno je da je potrebno pokrenuti postupak izmjene i dopune UPU-a povijesne jezgre grada Varaždina, izmjene i dopune GUP-a grada Varaždina, i izmjene i dopune PPUG-a grada Varaždina.

Prostorni planovi za koje se predlaže pokretanje izmjena i dopuna važećih planova odnosno izrada novih prostornih planova:

	NAZIV	PODRUČJE
	UPU-u povijesne jezgre grada Varaždina – III Izmjene i dopune	Prema iskazanom javnom i privatnom interesu
	GUP grada Varaždina – IV Izmjene i dopune	Prema iskazanom javnom i privatnom interesu
	PPUG grada Varaždina Izmjene i dopune	Prema iskazanom javnom i privatnom interesu
	Drugi važeći prostorni planovi ili novi	Prema iskazanom programu ili projektu podržanih od izvršne i zakonodavne vlasti Grada Varaždina

IV. 2.2. Prijedlog aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru

Prostor, kao jedan od najvažnijih neobnovljivih resursa, treba racionalno koristiti i štititi, što podrazumijeva da ishodišta dalnjeg razvoja predstavljaju izgrađena naselja, komunalna, prometna i društvena infrastruktura, prirodna i kulturna baština te gospodarstvo i privreda, a isto je pokazala i Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine (Zaključak o usvajanju – „Službeni vjesnik Grada Varaždina“, broj: 5/16) koja navodi konkretnije mјere odnosno prijedloge aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja općenito. U Strategiji razvoja Grada Varaždina do 2020. godine postavljena su tri strateška cilja: 1. razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija, 2. razvoj turizma i 3. viša kvaliteta života.

U studiji su pod točkom 6. Strateški projekti navedeni projekti koji će značajnije utjecati na veći gospodarski razvoj i bolju kvalitetu života u Gradu Varaždinu:

1. InCultoure I – kulturna baština u funkciji razvoja turizma

Integrirani projekt InCultoure I uključuje projektne komponente usmjerene na povećanje prepoznatljivosti varaždinskog kulturnog turizma u povijesnoj gradskoj jezgri kao turističkoj destinaciji. Projektne su komponente sljedeće:

- preuređenje stare varaždinske sinagoge u moderni multimedijalni galerijski centar koji će imati prostora za izložbe, performanse i druge tipove umjetničkih aktivnosti
- uređenje i opremanje prihvatnog turističkog informativnog centra za posjetitelje – Varaždinska kuća – kojoj je namjena da na jednom mjestu pruža sve relevantne funkcije za posjetitelje
- osmišljavanje i proširenje turističke ponude temeljene na kulturnoj baštini tijekom cijele godine

Za ove projekte pripremljena je sva potrebna imovinsko – pravna i tehnička dokumentacija.

2. Centar za zaštitu i spašavanje

- smještanje svih relevantnih službiza spašavanje i javnu sigurnost kao i civilnih udruga u tom sektoru u jedan centar na povoljnoj lokaciji zbog bolje funkcionalnosti i brže mogućnosti reakcije u slučaju katastrofa ili nesreća.

Projekt je u fazi razrade projektne ideje i pripreme za prijavu na odgovarajući natječaj.

3. InCultoure II – Izgradnja Tematskog parka Svijet kukaca i obnova Gradskog groblja kao kulturna baština u funkciji razvoja turizma

Integrirani projekt InCultoure II radnog naziva Izgradnja Tematskog parka Svijet kukaca i obnova Gradskog groblja Varaždin kao kulturna baština u funkciji razvoja turizma Varaždina uključuje izradu ekonomske i tehničke dokumentacije koja se odnosi na dvije komponente:

- Tematski park Svijet kukaca – edukativno – zabavni park čiji se sadržaj temelji na kulturnom dobru Zbirci kukaca F. Koščeca
- Gradsko groblje Varaždin – prepoznatljiv spomenik krajobrazne arhitekture i kulturne baštine

Projektne komponente usmjerene su na jačanje turističke ponude i značajno doprinose prepoznatljivosti Varaždina kao turističke destinacije u Europskoj uniji. Projekt je u fazi razrade projektne ideje i sređivanja imovinsko- pravnih odnosa.

4. Denivelacija rskrižja Supilove, Anine i Ulice Vilka Novaka sa željezničkom prugom

Pružni prijelaz u blizini samog centra grada uveliko otežava odvijanje prometa. Rješenje denivelacijom smanjili bi prometni pritisak u tom dijelu grada a i olakšalo povezivanje dijelova grada koji se nalazi s druge strane pruge s centrom grada. Riječ je o rješavanju najvećeg prometnog problema s izraženim mješovitim prometom koji utječe na ekonomski i ekološki status građana u tom dijelu grada. Cilj je ubrzati protočnost prometa uz povećanje sigurnosti i ekološkog standarda građana. Izrađena su dva opcijaška idejna rješenja tog problema te su utvrđeni dionici u projektnom timu.

5. Izgradnja dječjih vrtića u Donjem Kućanu i Hrašćici

Sva tri naselja na području Kućana (Donji Kućan, Gornji Kućan i Kućan Marof) pokrivaju svoje potrebne trenutno s dječjim vrtićem koji radi u okviru osnovne škole zbog čega je potrebno izraditi odgovarajući koncept. Isto tako, izgradnjom višestambenih zgrada i projiciranim budućim razvojem na području Hrašćice pojavila se potreba izgradnja dječjeg vrtića i na tom području. Iz ovih naselja roditelji moraju djecu voziti u udaljene gradske vrtiće što značajno utječe na pedagoški standard, kao i na kvalitetu života građana u tim dijelovima grada. Za sada su ovi projekti u fazi razrade i određena im je lokacija.

6. Uređenje i opremanje Centra za mlade

Uređenje prostora koji je dodijeljen civilnim udrugama mladih grada Varaždina za okupljanje i razne aktivnosti udruga kako bi se kvalitetno ispunilo slobodno vrijeme

mladih. Savjetu mladih grada Varaždina dodijeljena je gradska zgrada u Preradovićevoj ulici u koju je potrebno uložiti dodatna sredstva za uređenje i opremanje kako bi u njoj mogle odvijati sve planirane aktivnosti.

7. Tehnološki park – Centar kompetencija obnovljivih izvora energije

Izgradnjom i opremanjem Tehnološkog parka- Centra kompetencija obnovljivih izvora energije na lokaciji u Brezju osigurat će se kvalitetna razvojno – istraživačka potpora poduzetnicima, kao i sama proizvodnja u okviru Tehnološkog parka – Centra kompetencije obnovljivih izvora energije. Ovaj projekt doprinijet će većoj konkurentnosti gospodarstva te otvaranju novih tvrtki i rast zaposlenosti. Do sada su dobivena sredstva za izradu ekonomski i tehničke dokumentacije te je u sklopu odobrenih sredstva proveden nagradni natječaj i izabrano najbolje idejno rješenje.

8. Energetska učinkovitost - sanacija i energetska obnova gradskih ustanova

Zbog dugogodišnjeg neulaganja u gradske vrtice i sportske objekte potrebno je izvršiti sveobuhvatnu adaptaciju i rekonstrukciju tih objekata s naglaskom na postizanje što veće energetske učinkovitosti. Osim navedenih gradskih objekata potrebno je provesti program energetske učinkovitosti u I. osnovnoj školi. U potpunosti je izrađena potrebna tehnička dokumentacija za vrtice.

Kvalitetno pripremljena projektna dokumentacija za aktivno provođenje ovih mjera pridonesti će lakšem financiranju iz fondova Europske unije

U cilju toga potrebno je započeti odnosno nastaviti s:

- optimalnim korištenjem građevinskih područja naselja, uz postizanje većeg stupnja iskorištenosti građevinskog zemljišta unutar postojećih građevinskih područja i sprečavanje svakog daljnog neopravdanog širenja te usmjeravanje gradnje unutar postojećih građevinskih područja na dijelovima koji su već uređeni tj. opremljeni komunalnom infrastrukturom i ("brownfield");
- podizanjem kulture građenja te standarda na višu razinu prije svega poštujući važeću prostorno - plansku dokumentaciju i zatečene datosti šireg prostora te izradom kvalitetne projektne dokumentacije;
- očuvanjem i revitalizacijom zaštićenih urbanih cjelina i pojedinih građevina te zaštićenih dijelova prirode i zaštitom postojećih i stvaranjem novih ambijetalnih vrijednosti;
- izradom katastra vodova te grupiranjem infrastrukture u jedinstvene koridore, povećanjem njihovih kapaciteta dogradnjom ili zamjenom;
- zadržavanjem i povećavanjem šumskih površina na ostala, za to primjerena zemljišta te očuvanjem postojećih vodnih površina;
- unaprjeđenjem gospodarenja privatnim šumama radi biološke obnove šuma i očuvanja bioraznolikosti te iskorištavanja šumske biomase kao alternativnog izvora energije za vlastite potrebe; a turističkom i sportsko-rekreativnom valorizacijom šuma i šumskog krajolika uz rijeku Dravu;
- podizanjem i jačanjem svijesti zajednice o zaštiti okoliša, korištenju obnovljivih izvora energije, i sl.;
- podupiranjem regionalnog razvoja gdje je vrlo važno nametnuti se kao regionalno središte;
- poticanjem podizanja energetske učinkovitosti.

Osnovni dugoročni cilj **demografskog razvitka** Grada Varaždina potrebno je postići pozitivnim demografskim mjerama, što je osnova za razvoj cjelokupnog gospodarskog, društvenog i prostornog razvijatka. S obzirom da proces demografskih promjena teče sporo i u

biti je dugoročan, prioritetni cilj demografskog razvijanja Grada Varaždina je ublažavanje i zaustavljanje nepovoljnih procesa:

- usklađivanje kompetencije radne snage s potražnjom na tržištu rada što je usko povezano s poticanjem obrazovanja i gospodarstva;
- poticanjem policentričkog razvoja prigradskih naselja uz uvažavanje lokalnih uvjeta i potencijala u gospodarskom smislu (osnaživanje povezanosti poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima s razvojem gospodarstva);
- zadržavanjem stanovništva u prigradskim naseljima podizanjem standarda života izgradnjom i unapređenjem infrastrukture ;
- na taj način djelovati pozitivno na demografska kretanja podupiranjem regionalnog razvoja nametnuti se kao regionalno redište.

Na području Grada Varaždina postoje **vrijedni dijelovi prirode, kao i zaštićena prirodna i kulturna baština**. Ove prirodne i stvorene resurse potrebno je štiti selektivnim usmjeravanjem razvijanja u prostoru, uz poštivanje zahtjeva zaštite okoliša, zaštite prirodne i kulturne baštine te racionalnim korištenjem prirodnih resursa uz održivi razvoj.

Gospodarski razvitak usmjeriti osiguranjem prostornih mogućnosti za smještaj gospodarskih djelatnosti i dobrom prometnom povezanošću okolnih naselja sa središnjim naseljima. Poticajnim mjerama i instrumentima Grad treba i nadalje otvarati prostor za privatnu inicijativu i privatno poduzetništvo, uz stimuliranje poduzetništva i uspostavu učinkovitih mehanizama i institucija finansijsko-gospodarske i prostorno-planske regulative.

Mogućnosti **gospodarskog razvoja** Grada moraju se temeljiti na ocjeni aktualne situacije te ograničenjima i mogućnostima u pogledu budućeg razvoja.

Na vrednijim **poljoprivrednim površinama** potrebno je poticati razvoj ekološke poljoprivrede, sa socijalnim (zapošljavanje) i gospodarskim (profit, trgovina) koristima, zaštitom okoliša i očuvanjem krajolika.

Od ostalih aktivnosti potrebno je poduzeti sljedeće:

- poduzeti mjere kojima bi se omogućila rekonstrukcija postojeće prometne i komunalne infrastrukture u skladu s prostornim planovima, a u slučajevima kad se postojeće trase infrastrukture nalaze izvan planiranih prometnih koridora, budući se točan položaj i raspored komunalne i ostale infrastrukture utvrđuje projektnom dokumentacijom prometnika. Osim toga, potrebno je utvrditi prijelazna rješenja, ukoliko se na trasi nalaze izgrađene građevine koje nije moguće ukloniti prije gradnje infrastrukture;
- nastaviti s aktivnostima oko saniranja postojećeg odlagališta baliranog otpada i prenamjeniti ga u skladu s prostornim-planovima;
- poduzeti mjere kojima bi se riješio problem velikih zagadivača otpadnih voda;
- nastaviti provoditi mjere propisane Planom gospodarenja otpadom Grada Varaždina ;
- evidentirati zemljišta u vlasništvu Grada i provjeriti njihov status, kako bi planiranje i gospodarenje prostorom Grada Varaždina bilo učinkovitije i brže (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, zamjena i/ili prodaja zemljišta i sl.);
- poduzeti mjere za rješavanje nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i nastaviti aktivnije provoditi politiku uređivanja i mogućnosti preuzimanja neizgrađenog građevinskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske;
- poduzeti pripremne aktivnosti (odabir lokacije uz sudjelovanje šire javnosti, priprema zemljišta, provođenje natječaja za idejno rješenje i sl.) za gradnju javnih sadržaja koji Gradu nedostaju;

- sustavno analizirati i nastaviti sa širenjem mreže biciklističkih staza i javnog prijevoza;
- koordinirati aktivnosti i međusobno uskladiti potrebe svih upravnih odjela Grada i Županije, nadležnih tijela, komunalnih poduzeća, distributera i vlasnika komunalne i ostale infrastrukture te pravnih i fizičkih osoba, čiji stavovi i odluke mogu doprinjeti bržem i kvalitetnijem razvoju Grada.
- Kroz Mišljena javnopravnih tijela i podataka Upravnog odjela planira se sljedeće:

1. Cestovni promet

Izgradnja nerazvrstanih cesta za razdoblje 2018. – 2020. godine:

- izgradnja nove ulice u naselju Kućan Marof- spoj Varaždinske i Zelene ulice (faza I) izvođenje zemljanih radova na otvaranju ulice;
- otvaranje nove ulice u Brezju-produžetak Sajmišne ulice sa spojem na Zagrebačku ulicu- izrada projektne dokumentacije i izvođenju zemljanih radova na otvaranju prometnice;
- izgradnja novih ulica u Kućan Marofu- Savica: projektiranje, izvođenje zemljanih radova na otvaranju ulice;
- denivelacija prijelaza željezničke pruge – Anina – Vilka Novaka, izrada projektne dokumentacije;
- izrada idejnog projekta ugibališta II osnovne škole – Prešernova;
- rekonstrukcija i izgradnja biciklističkih staza (ovisno o financiranju od strane MUP-a);
- Izgradnja pješačko- biciklističke staze od Zavojne ulice do odvojka Koprivničke ulice (V osnovna škola);
- rekonstrukcija raskrižja Zagrebačke i Gospodarske ulice – rotor;
- rekonstrukcija raskrižja u Optujskoj ulici (kod Supernove) – rotor;
- izgradnja nove ulice – spoj Optujske i Hallerove ulice;
- izgradnja servisne ceste u sjevernom dijelu zone Brezje.

2. Željeznički promet

Željezničke pruge predstavljaju ograničenje u prostornom razvoju grada, pogotovo R202 koja odvaja cijeli cijeli sjeverozapadni dio grada Varaždina i naselja Kućani. Zbog slabije povezanosti s gradom (jedan cestovni i jedan pješački pothodnik, jedan cestovni prijelaz) taj istočni dio grada ne razvija se sukladno potrebama te je nužan bar još jedan denivelirani prijelaz.

PPUG-om iz 2005. godine planirano je dugoročno izmicanje L201 i za nju je predviđen novi koridor južno od „Jugozapadne obilaznice“.

Također, PPUG iz 2005. godine (kao i njegove Izmjene i dopune) iz 2014. godine planiraju prostor za razvoj željezničke infrastrukture južno od R202 te rezerviraju prostor za teretni (izmicanje iz gusto naseljenog područja) i tehničko-putnički kolodvor, a sadašnji željeznički kolodvor zadržavaju kao putnički.

3. Zračni promet

4. Elektroničke komunikacije

Na području Grada Varaždina obuhvaćeno je 20 planiranih elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.

5. Opskrba električnom energijom

Sustavno se provodi rekonstrukcija postojeće niskonaponske mreže u sklopu koje se u naseljima nadzemna mreža zamjenjuje podzemnom.

6. Opskrba plinom

Budući da je gotovo 100% izgrađenog građevinskog područja grada Varaždina plinificirano, izgradnja nove infrastrukture ovisi o novim stambenim i

poduzetničkim zonama. Plinska mreža se kontinuirano rekonstruira ovisno o stanju iste (starost mreže, rizik propuštanja i sl.)

7. Alternativni izvori energije i održivost

Korištenje alternativnih izvora energije je tek u začetku, bez pravih analiza i urbanističkih smjernica i zakonske regulative te usprkusi subvencijama (rijetkim i premalim) daleko nedovoljno neiskorišteno.

8. Opskrba pitkom vodom

U planu izgradnje je proširenje vodocrpilišta „Bartolovec“ i izgradnja treće komore vodospreme zapremnine od 5.000 m³ centralnog vodospremnika „Doljan“. Također u suradnji s Hrvatskim vodama pripremaju se razvojni programi vodoopskrbnog sustava s ciljem smanjenja nekontroliranog gubitka vode i optimalizacije pogona sustava.

9. Odvodnja otpadnih voda

Krajem 2017. godine dovršena je priprema razvojnog projekta „Aglomeracija Varaždin“. Kroz ovaj projekt izgraditi će se sustav odvodnje sanitarnih otpadnih voda za naselja Črnc, Jalkovec, Gojanec te dio naselja Zbelava. Također predmet Aglomeracije je i izgradnja „Južnog kanalizacionog kolektora grada Varaždina“ počev od Zagrebačke ulice i nastavno do ulice Braće Radić.

Projekt obuhvaća i rekonstrukciju, modernizaciju i povećanje kapaciteta uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sa sadašnjih 100 000 ES na 127 000 ES.

Ukupna vrijednost radova na području Grada Varaždina iznosi 220 000 000,00 kn. Ovaj projekt sufinancira Evropska unija bespovratnim sredstvima do 70% vrijednosti.

10. Gospodarenje otpadom

Prvo reciklažno dvorište izgrađeno je na lokaciji Motičnjak. Za predmetni prostor izdana je uporabna dozvola 8.05. 2017. godine. S obzirom na broj stanovnika Grada Varaždina potrebno je izgraditi još jedno reciklažno dvorište. Zbog toga je je izdana građevinska dozvola od 18. 12. 2017. godine za građenje građevine gospodarske namjene – pretežito gospodarenje otpadom- Pogon za obradu neopasnog otpada s pretovarnom stanicom na prostoru u Poljani Biškupečkoj za što je izvršena i prijava gradnje. Reciklažno dvorište za građevinski otpad nije na području Grada Varaždina već unutar prostora Varaždinske županije.

Evidentno je da je globalna kriza, koja traje već nekoliko godina, dovela do stagnacije gotovo svih segmentata gospodarstva, građevinarstva i razvoja uopće. Dovela je do opadanja standarda građana i slabljenja aktivnosti gotovo na svim područjima.

U ovakvoj situaciji nerealno je za očekivati značajnije investicije, kako domaćih, tako i stranih investitora, ali situacija je pogodna za obavljanje pripremnih radnji koje će biti podloga za brže, lakše i jednostavnije napredovanje izlaskom iz krize, a pri tome se svakako misli i na pripremu projektne dokumentacije za financiranje iz fondova Europske unije za bržu realizaciju navedenih mjera.

V. IZVORI PODATAKA

Dokumenti, Dopisi s podacima te podaci s web stranica:

- Prostorni plan uređenja Grada Varaždina - PPUG („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ 2/05) i Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj:13/14)
- Generalni urbanistički plan grada Varaždina - GUP („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj 1/07) i III Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“broj: 7/16)

- Prostorni plan Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije,“ broj: 8/00, 29/06 i 16/09)
- Državni zavod za statistiku (DZS)
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
- Ministarstvo turizma
- Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP)
- Ministarstvo kulture (MK) - Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu
- Hrvatske autoceste d.o.o. (HAC)
- Hrvatske ceste d.d. (HC)
- Hrvatske željeznice - HŽ Infrastruktura d.o.o. Zagreb
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)
- Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS)
- HEP operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Varaždin
- PLINACRO d.o.o. Zagreb
- Termoplín d.d. Varaždin
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Muru i gornju Dravu
- Varkom d.d. Varaždin
- Čistoća d.o.o. Varaždin
- Hrvatske šume d.o.o.
- Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije
- Varaždinska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
- Grad Varaždin, Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo
- Grad Varaždin, Upravni odjel za EU projekte, upravljanje imovinom i gospodarstvo
- Grad Varaždin, Upravni odjel za poslove gradonačelnika i Gradskog vijeća
- Grad Varaždin, Upravni odjel za kulturu, obrazovanje i sport
- Grad Varaždin, Upravni odjel za komunalne poslove, urbanizam i zaštitu okoliša
- Turistički ured Grada Varaždina
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Varaždina za razdoblje 2007. – 2013. godine („Službeni vjesnik Grada Varaždina,“ broj: 8/14)

Ovo Izvješće objavit će se u „Službenom vjesniku Grada Varaždina“.

Primljeno			
Prepisano			
Sravnjeno			
Otprimljeno	Datum	25 - 09 - 2018 otpisi	Štefan 1. - 5.

PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA

Damir Habjan, dipl.iur.

DOSTAVITI:

1. Ivan Čehok – gradonačelnik Grada Varaždina,
2. Upravni odjel za komunalne poslove, urbanizam i zaštitu okoliša Grada Varaždina,
3. Upravni odjel za kulturu, obrazovanje i sport Grada Varaždina,
4. Upravni odjel za EU fondove, upravljanje imovinom i gospodarstvo Grada Varaždina,
5. Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Varaždina,
6. „Službeni vjesnik Grada Varaždina“,
7. Prilog zapisniku,
8. Arhiva.